2. Basım

A.S. LOSOVSKY

SENDİKALAR ÜZERİNE I

MUHAREBE OLARAK GREV



inter
yayınları

SENDİKALAR ÜZERİNE I A.S.LOSOVSKY

A.S. LOSOVSKY

SENDİKALAR ÜZERİNE
I
MUHAREBE OLARAK GREV

Bu kitap «*Verlag Kommunistische Texte/Münster*» de 1972 yılında «*Streik als Schlacht*» özgün adıyla yapılan baskısı esas alınarak Almanca'dan dilimize çevrilmiştir.

Eylül 1988

Dizgi baskı : Teknografik Matbaacılık A.Ş.
Kapak baskı : Anka Ofset

İnter Yayıncılık Tic. Ltd. Şti. Alemdar Mah. Hamam Sok. Yavuz Han No: 2/15 Cağaloğlu — İST.

A. S. LOSOVSKY

SENDİKALAR ÜZERİNE I

MUHAREBE OLARAK GREV

Çeviren
İsmail YARKIN



A. S. LOSOVSKY

KIZIL SENDİKALAR ENTERNASYONALİ (KSE)
GENEL SEKRETERİ

A. S. LOSOVSKY'nin KISA BİYOGRAFİSİ

14 Mart 1878'de Rusya'nın Yekaterinoslav vilayetinde doğdu.

Sosyal-demokrat hareketle ilk ilişkileri 1898'de başladı. 1901 den itibaren sosyal-demokrat harekette aktif olarak yer aldı.

1903'te çarlık polisi tarafından tutuklandı ve Kazan'a sürgün edildi. Kazan şehri parti organının yöneticiliğini yaptı. 1905' te Finlandiya'nın Tammersfors kentinde yapılan Bolşevik konferansına bu şehrin delegesi olarak katıldı.

1908'de yurtdışına çıkan Losovsky, Rusya Sosyal - Demokrat İşçi Partisi içindeki mücadelede uzlaştırıcılar safında yeraldı ve 1912'de Bolşevik Parti ile bağını kopardı.

1912 - 1917 arasında Fransa'da sendikal hareket ile yakından ilgilendi, sendikal hareket içinde çalıştı. Emperyalist savaş başlayınca, emperyalist savaşa karşı enternasyonalist bir tutum aldı. Aynı dönemde Trotsky'nin yönetiminde Paris'te yayınlanan «Nashe Slowo» gazetesinde çalıştı.

Haziran 1917'de Rusya'ya geri dönen Losovsky, o sırada yapılan Tüm-Rusya Sendikaları Merkez Konseyi tarafından sendikanın sekreterliğine getirildi.

Bu dönemde tekrar Bolşevik Partiye giren Losovsky, 1917 Kasım başında bir koalisyon hükümeti talep etti. Bu düşüncelerini Gorki'nin yönetimindeki «Nowoya Shisn» gazetesinde yayımladı. Proletarya diktatörlüğü konusunda gösterdiği küçük - burjuva tutarsız düşünceleri nedeniyle Merkez Komitesi tarafından partiden atıldı.

Aralık 1919'da Bolşevik Partiye yeniden yakınlaşmaya başladı ve aynı tarihte tekrar partiye alındı.

1920'de Moskova Sendikaları Bölge Kurultayı başkanlığına getirildi ve aynı tarihte Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kuruluş hazırlıkları ile uğraştı. Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kuruluşunda genel sekreterliğe seçildi.

1927'de yapılan SBKP/B XV. Parti Kongresinde Merkez Komitesi yedek üyeliğine; 1939'da yapılan XVIII. Parti Kongresinde Merkez Komitesi üyeliğine, seçildi.

1939 - 1946 arasında Merkez Komitesi ile Dışişleri Bakanlığı arasında bağlantıyı sağladı.

1949'da tutuklandı. 1952'de sürgünde iken öldü.

KSE sekreteri olarak kaleme aldığı yazılar, Komintern'in sendika siyasetini birinci elden belirleyen yazılardır.

ÖNSÖZ YERİNE

Burda yayınlanan yazılar, Komünist Enternasyonalin 1930' lardaki sendika siyasetinin birinci elden bazı belgeleridir.

Kitabın ilk bölümünde, Komintern'e bağlı KSE in sekreteri olan Losowsky'nin, çeşitli Komünist sendika fonksiyonerleri önünde yaptığı 4 konuşma sunulmaktadır.

Ekler bölümünde ise KSE önderliğinde düzenlenen Strasburg konferansının kararı, ve KSE Merkez Konseyinin bir kararı yayınlanmaktadır.

Komünist sendika siyasetinin bu orjinal belgelerinin çevirileri sendika konusundaki tartışmalara katkıda bulunacak, yeni boyutlar getirecektir.

İÇİNDEKİLER

Politika ve ekonomi 11
Muharebe olarak grev 37
Grev Stratejisi ve grev taktiği 61
Grev Silahlı ayaklanma ve iktidar mücadelesi 87

Ekler:

İktisadi Mücadelenin deneyimleri, öğretileri ve görevleri ... 107
KSE Merkez konseyi VI. oturumunun tezleri 145

POLİTİKA VE EKONOMİ

6 Şubat 1930'da yapılan konuşma

İçeriği:

Uluslararası işçi hareketinin gelişme aşamaları. Sendikal hareket tipleri: Trade-union'cu, anarko-sendikalist, sosyal-demokrat ve komünist tipler. İktisadi mücadelenin gelişmesi ve biçimleri. Zamana, yere ve sanayinin karakterine göre iktisadi çatışmanın önemi. Politika ile ekonomi arasındaki ilişki. Politika ile ekonomi arasındaki karşılıklı ilişki üzerine anarko-sendikalist, reformist ve komünist görüş. Parti ve sendikalar. Uluslararası komünist hareketin baş görevi: İktisadi mücadelelerin başlatılması, bunlara ustaca önderlik edilmesi, iktisadi taleplerin politik taleplerle birleştirilmesi.

Yoldaşlar, konuşmalarımın konusu şudur: «**İktisadi mücadeleler ve taktiğimiz.**» Bu konu, dört konuşmaya bölünmüştür. I. Ekonomi ve Politika, 2. Muharebe*

---

* *Muharebe: «Schlacht» ın karşılığı olarak kullandık; Bir savaş süreci, savaşın başından bitimine kadar bütün olarak ele alındığında, muharebe bu süreç içinde düşman ordular karşı karşıya geldiklerinde yürütülen silahlı çatışmalardır.*

olarak grev, ya da grev hareketinin yürütülmesinde savaş biliminin uygulanması olarak grev, 3. Grev stratejisi ve grev taktiği ve 4. Grev, Ayaklanma ve İktidar için mücadele. İktisadi mücadeleler sorununun işçi sınıfının tüm mücadelesinden soyutlanamayacağı bu geçici şemadan görülebilir ve iktisadi mücadeleleri bağımsız bir alan olarak inceliyorsak, bunun nedeni, **bunların diğer mücadele biçimleri ile herhangi bir bağının olmaması değil, aksine** iktisadi mücadelelerin, onların özünün ve taktiğimizin **özenli incelenmesinin** dünya komünizminin stratejisi ve taktiği sorununu bütünlüğü içinde önümüze koymasıdır.

İktisadi mücadeleleri tüm çeşitlilikleri içinde incelemek iktisadi mücadelelerin doğru bir şekilde yürütülmesinin komünistlerden hangi taleplerde bulunduğu hakkında açıklığa kavuşmak için, iktisadi mücadelelerin işçi sınıfı hareketinin ancak belirli bir aşamasında ortaya çıktığı göz önünde bulundurulmalıdır. İşçi sınıfı hareketinden, genel olarak tek tek işçilerin belli bir sınıf birimi olarak toparlanmasının belirtilerinin tam olarak belirlenmiş bütünlüğünü anlıyoruz. İşçi sınıfı hareketinden söz edebilmemiz için, önce belirli ön koşulların yerine getirilmesi gerekir. Herşeyden önce, elbette ki bizzat işçilerin var olması gerekir, yani en azından modern sanayinin gelişiminin başlangıcı gereklidir; ayrıca işçilerin kıpırdamaya başlaması gerekir, çünkü ancak o zaman bir işçi sınıfı hareketi oluşur; yine bu hareketin tek tek değil de, kollektif yürümesi gerekir ve son olarak da bir sınıfa karşı yürümesi gereklidir. İşte, bir işçi hareketinden söz etmeye izin veren koşulların bütünlüğü bunlardır. Burdaki hepimiz, işçi sınıfı hareketi içindeki öncüllerimize göre, işçi sınıfı hareketinin gelişmesindeki aşamaları yalnızca kitaplardan incelemek durumunda

olmama üstünlüğüne sahibiz. Bütün bunları bizzat, hareketin en ilkel basit biçimlerinden en karmaşık, en zorlu biçimlerine kadar, canlı örneklerle izleyebiliriz. Şu anda, işçi sınıfı hareketinin çeşitli tiplerinin ve türlerinin aynı anda var olmasına tanık oluyoruz. İngiltere'deki en eski işçi ve sendika hareketinden başlayarak, Almanya, Fransa ve Birleşik Devletler'deki genç hareket üzerinden, Rusya, Çin ve Hindistan'daki gencecik işçi hareketi üzerinden, işçilerin son bir kaç senede hareket geçtikleri Afrika sömürgelerindeki —örneğin Ekvator Afrikası, Mozambik vs. gibi— tümüyle genç harekete kadar uluslararası işçi hareketini bir bütün olarak bir araya toparlarsak, bu durumda uluslararası işçi hareketinin bir buçuk yüzyılda tarihsel olarak katettiği yolu görebiliriz.

Bu şekilde, en ilkel ve ilkselden en güçlü ve en karmaşığına kadar hareketin tarihsel olarak ortaya çıkan bütün biçimlerini inceleyebiliriz. Diğer yandan, hareketi örgütsel yapının ve politik fizyonominin özelliklerine göre inceleme ve karşılaştırma olanağına sahibiz.

Gerek eski kapitalist ülkelerdeki işçi hareketinin uzun yıllar süren deneyimi temelinde, gerekse de genç ülkelerin ve sömürgelerin işçi hareketinin deneyimi temelinde, hem dikey ve hem de yatay kesitten, hem tarihsel hem de coğrafik bakıldığında, bizim bir dizi sonuçlar çıkarmamıza izin veren uluslararası işçi hareketini görsel inceleme olanağı bir üstünlüktür.

Eğer uluslararası işçi hareketinin yapısı hem sendikal hem de politik bakımdan bir dizi özellikler gösteriyorsa, bunun nedeni, bir yandan bu işçi hareketinin geliştiği ülkenin bir dizi nesnel ilişkisi ve diğer yandan söz konusu ülkenin işçi hareketinin başında bulunan politik partilerin (ideolojik) eğilimindendir. Eğer bir bütün olarak işçi hareketinin çok çeşitliliği —ben burada esas

olarak onun iktisadi örgütlerini, yani sendikaları inceliyorum— ele alınıp, bugünkü sendikal hareket tipleri bir kaç başlığa bölünürse, bunlar tarihsel deneyim ve şimdiki konumları temelinde şöyle gruplandırılabilir; trade-union'cu ya da anglo-Sakson tip, şu anda saf biçimiyle bazı Latin Amerika ülkelerinde var olan ve daha önceleri en saf biçimiyle savaş öncesi Fransa'sında mevcut olan anarko-sendikalist tip, sosyal-demokrat ya da Alman-Avusturya tipi ve son olarak komünist tip - Sovyet Rusya Sendikaları ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nde toplanan sendikalar. Tarihsel olarak ortaya çıkan bu sendikal hareket tipleri savaş sırasında ve savaş sonrasında önemli ölçüde değiştiler. Ama uluslararası işçi hareketinin temel eğilimlerini ve konuşmalarımı adadığım konuyu kavrayabilmek için, yapılarında, ideolojilerinde, taktiklerinde ve politikalarında farklı olan bu temel sendikal hareket tiplerinin çeşitliliği göz önünde bulundurulmalıdır.

Sendikal hareket, işçilerin birey ya da kollektif işverene karşı kollektif eylemleri temelinde oluştu ve güçlendi. Buradan sendikal birlikler oluştu. Birey ya da kollektif işverenlere karşı bu kollektif eylemler, sendikal hareketin ve yalnızca bunun değil, aynı zamanda politik hareketin de gelişmesinin çıkış noktası oldu. İktisadi mücadelelerin proletaryanın genel sınıf mücadelesi içinde aldıkları yerin doğru bir değerlendirmesi açısından, iktisadi mücadeleden ne anladığımızı ve iktisadi ile politik mücadele arasındaki karşılıklı ilişkilerin neler olduğunu tanımlamak özel bir öneme sahiptir.

İktisadi mücadele olarak neyi adlandırıyoruz? **Belirli bir işletmenin yahut sanayi dalının işçilerinin maddi çıkarlarını doğrudan ilgilendiren bir dizi talebin işveren tarafından gerçekleştirilmesi ya da alınmış maddi**

çıkarların işverenlerin saldırısına karşı korunması amacını güden işçilerin kollektif eylemleridir (ücretler, iş günü, iş korunması vs.). «İktisadi mücadele» kavramı, tarihsel olarak böyle gelişti. İktisadi mücadelenin tarihini ve uluslararası işçi hareketinin tarihini dikkatle incelediğimizde ücret artışı taleplerinin öne sürülmesi ya da işletmede iş temposunun yavaşlatılması, pasif direniş ya da kötü ücret karşılığında kötü iş, iş bırakma ya da grev gibi işçilerin iktisadi eylemlerinin işveren üzerinde etkili olmanın bütün bu çok çeşitli biçimlerinin ve yöntemlerinin, söz konusu işçi grubunu tek tek ya da kollektif işverenlerle şu veya bu şekilde çatışmaya soktuğunu görürüz. Tarihsel olarak olay şöyle gelişti: Her hangi bir şeyden hoşnut olmayan bir **tek** işçi işverenine talepler yöneltti, kapitalist sanayi geliştiği ve kapitalizmin boyunduruğu güçlendiği ölçüde, mesleklerine göre bir araya gelen işçi **grupları** tek tek işverenlere talepler yöneltti; daha sonra işçiler tarafından oluşturulan **birlik** onların adına konuştu ve nihayetinde işverenler tarafından oluşturulan birlik işverenler adına hareket etti. Sanayinin gelişen yoğunluşmasına ve işçi örgütlerinin gelişmesine paralel olarak, bir yandan işçi örgütlerinin ve diğer yandan da işveren örgütlerinin faaliyet gösterdiklerini, görüşmelerin sürdüğünü ve işçi sınıfının hayat standardına ilişkin talepler uğruna mücadele ettiklerini görürüz.

İktisadi mücadelenin, —en ilk aşamalarında bile— işverenleri bir sınıf olarak etkilemeyen, kapitalizmin temel taşlarını sarsmayan salt iktisadi karaktere sahip olduğunu iddia edebilir miyiz? Böyle bir iddia yanlış olurdu. Neden? Çünkü iktisadi mücadele en ilkel biçimiyle bile işçileri işverenle ya da işverenlerle karşı karşıya getirmektedir. Böylelikle bizzat iktisadi mücadelede, çapından ve niteliğinden tümüyle bağımsız olarak, daha

işçi hareketinin kökeninde, —politikadan proletaryanın genel sınıf taleplerinin ve genel sınıf çıkarlarının öne sürülmesini ve savunulmasını anlıyorsak— kuşkusuz ki politikanın unsurları vardır. İktisadi mücadele daha oluşumunda, daha ilk aşamalarında politik özelliklere sahipti; iktisadi ve politik örgütler ayrı bağımsız örgütler olarak oluşmuşsa da, iktisadi mücadeleden ve politik mücadeleden söz ediyorsak da, bunun nedeni bunlar arasında gerçekten keskin sınır çizgileri olması değil, aksine şu ya da bu çarpışmada şu ya da bu özelliğin ön plana çıkarılmasıdır. Bir çarpışmada doğru olan talepler kuvvetle vurgulanır, bir başkasında ise tüm sınıfı ilgilendiren genel nitelikteki talepler; ve bu, şu ya da bu sınıf çatışmasının karekterini ve adını belirler.

İktisadi mücadele, belirtildiği gibi, işverenlere karşı kollektif işçi eylemi, kollektif işçi mücadelesi olarak karakterize edilebilir. Bu mücadelenin niteliği bir dizi koşula, öncelikle de, **söz konusu iktisadi mücadelenin nerede olduğuna bağlıdır.** Örneğin iktisadi mücadele demiryollarında ya da elektrik işletmelerinde meydana geliyorsa, ya da su işletmeleri, gaz işletmeleri, su yolu taşımacılığı, silahlanma sanayii gibi diğer kamu kuruluşlarını kapsıyorsa, bu durumda bu iktisadi çatışma bir hamlede bu grevin ya da çatışmanın var olan ölçüsünü aşan daha kapsamlı, daha genel bir nitelik kazanır.

Her iktisadi çatışma, **geliştiği sanayi dalının niteliğine** göre farklı önemdedir. Herhangi bir yerdeki küçük sanayideki, diyelimki giyim işçilerinin grevini ve tröstleşmiş metal sanayisi işletmelerindeki; örneğin Birleşik Devletler'deki «Steel Corporation»daki(*) bir iktisadi çatışmayı ele alalım. Bu çatışmalar farklı öneme sahip-

---

* *Çelik İşletmeleri Birliği*

tir ve bunun nedeni, yalnızca katılan işçilerin sayısının farklı olmasından değil —burada nicelik niteliğe dönüşüyor—, aynı zamanda bunların burjuva devlet aygıtı üzerindeki etkileri eşit olmayan farklı işveren tabakalarını sarsmasından dolayıdır. Elbette ki, burjuva devletteki ana sanayi dalları olarak **öncü** oldukları sürece, tröstleşmiş metal sanayiindeki, ağır sanayideki ya da diyelim ki kömür sanayindeki bir çatışma, aynı zamanda genel bir sınıf çatışması özelliği kazanır; çünkü bu çatışma işçileri yalnızca söz konusu sanayi dallarının işverenleriyle değil aynı zamanda bunlar tarafından kontrol edilen devletle karşı karşıya getirir.

İktisadi çatışmalar, **meydana geldikleri döneme göre** de farklı önem kazanırlar. Örneğin, savaş zamanındaki bir iktisadi çatışmayı savaş öncesi ya da şimdiki çatışmayla karşılaştıralım. Bir iktisadi mücadelenin önemi, kapitalist sanayinin gelişme aşamasında ya da çöküş aşamasında meydana gelip gelmediğine bağlı olarak tümüyle farklıdır. Eğer iktisadi mücadelenin farklı biçimlerinden söz ediyorsak, bu durumda burada Marksist düşüncenin bir bileşeni olmuş olan **gerçeğin somut olduğu** şeklindeki ta Hegel'in ortaya koyduğu kuralı her zamankinden daha fazla kullanmak zorundayız. Genel olarak iktisadi mücadeleden söz edemeyiz. Şu ya da bu iktisadi mücadeleyi, şu ya da bu iktisadi çatışmayı değerlendirebilmek için, tüm durumu, koşulların bütününü, güçler ilişkisini vs. birleştirmeliyiz ve ancak o zaman söz konusu çatışmaya hangi politik önem derecesinin denk düştüğü ölçülebilir, ancak o zaman ekonomi ile politika arasındaki bağ gözle görülür bir şekilde saptanabilir.

SBKP Programında politika ile ekonomi arasındaki karşılıklı ilişki üzerine kısa bir formülasyon vardır: «Po-

litika, yoğunlaşmış ekonomidir.» Bu bütün tanımların en kısası, en özlüsü ve en anlamlısıdır. Politika yoğunlaşmış ekonomidir! Bu ne anlama gelir? Bu, niceliğin niteliğe dönüşmesi anlamına gelir. Bir işletmedeki küçük bir grev, küçük bir iktisadi çatışma ekonomik bakış açısından bakıldığında, kapitalist organizmanın küçük bir hücresini etkiliyorsa, bu çatışmanın sanayinin önemli bir bölümüne, kapitalist organizmanın bir dizi hücresine kadar genişletilmesi, bu grevin bir dizi ekonomi dallarına yayılması, burjuva ve onun devleti için önemli ve hayati önemdeki sanayi dallarının felce uğratılması, bu iktisadi çatışmayı otomatik olarak işçi sınıfının politik bir gösterisine dönüştürür. Buna çarpıcı bir kanıt, 1926'da İngiltere'deki genel grevdir. Bu grev, iktisadi grev olarak başladı. Önderler bu grevin asla politik amaçlar ve görevler gütmediğini, bunun saf bir iktisadi mücadele olduğunu iddia ettiler. Bu mücadele ama, genel konsey üyelerinden bağımsız olarak derin bir politik nitelik taşıdı. Aynı şey, düşmanlarımız tarafından demogojik nedenlerle ve niyetlerle başlatılan grevlerde de sık sık meydana gelir: Kitle grevi, dolaysız başlangıç nedeni ne olursa olsun, önderlerinden ve geri işçilerin öznel tavırlarından bağımsız olarak, politik bir nitelik alır ve bu anlamda bir grevden diğerine zorunlu ve otomatik bir geçişten söz edilebilir. Kitle grevi, derin bir politik öneme sahip de olsa, subjektif etkenin, yani proletarya partisi ve devrimci sendikaların mücadelesi olmaksızın planlı politik mücadelenin bir silahı haline getirilemez.

Bu tanım bugün, geçmiş için olduğundan daha da fazla geçerlidir; çünkü bugün, savaş sonrası kapitalizmi koşullarında, üçüncü dönem, yani işçi sınıfı ile burjuva devlet ve sosyal demokrasi de dahil olmak üzere bütün burjuva partiler arasındaki amansız mücadelelerin artması koşullarında, her iktisadi grevin, her iktisadi çatış-

manın ne denli genel sınıf karakterine sahip olduğunu daha açıkça görmekteyiz.

Biz komünistler için ekonomi ile politika arasındaki bağ zorunlu ve doğaldır; taktiğimizin ve çizgimizin belirlenmesinde yola çıktığınız şey budur. Bu bağıntı bizim için alfabedir. Ama bu asla, sınıf mücadelesinin bu en temel gerçeğinin diğer herkes için de keza temel olduğu anlamına gelmez. Ekonomi ve politika sorunu, on yıllardır işçi hareketi içinde tartışılan sorunlardan biri; üzerine en çok ideolojik mücadele yürütülen sorunlardan biri; bugüne değin bir yandan anarşistlerde ve anarko-sendikalistlerde ve diğer yandan reformistlerde bu sorunda var olan yanlış düşünceleri proletaryanın en geri kesiminin beyinlerinden sürüp atmak için bugüne değin meselenin bizim tarafımızdan açıkça ortaya konmasını gerektiren sorunlardan biridir. Savaş öncesi ve sonrası dönemin tüm anarşizmi, savaş öncesi ve sonrası dönemin tüm anarko-sendikalizmi, **ekonominin politikadan mutlak ayrılması** üzerine inşa edilmiştir. Anarşistler ve anarko-sendikalistler politikadan sürekli olarak bir küçümseme ile söz ediyorlar, yalnızca ekonomiyi ve proletaryanın iktisadi örgütlerini kabul ediyorlar. Bir anarko-sendikalist için, proletaryanın iktisadi mücadelesi ve iktisadi örgütleri herşeyden üstündür. Anarşist ve anarko-sendikalist yazında politikadan anlaşılan şey, parlamenter oyunlar, parlamenter cadı kazanıdır. Sürekli olarak politika ile ekonomiyi karşı karşıya koyarlar ve sendikanın sermayeye karşı mücadeleyi yürüten ve bunu sonuçlandıracak olan tek örgüt olduğu, sendikaların burjuvaziyi devirecek ve devlet iktidarının olmadığı komünist toplum düzenini kuracak örgüt olduğu iddiasıyla, sürekli olarak proletaryanın iktisadi örgütlerini —sendikaları— ön plana çıkartırlar.

Bu görüş, uluslararası işçi hareketinin belirli bir

aşamasında, esas olarak da Latin ülkelerinde, belirli bir etkiye sahip olan yönelimin tüm taktiğinin ve politikasının temelini oluşturmaktadır. Fransa'da, İspanya'da, Portekiz'de ve şu anda gecikmeyle uluslararası işçi hareketine katılan Latin Amerika'da hala bu ideolojinin kalıntıları, sendikaların bağımsızlığı teorisinde ifadesini bulan bu ideolojinin kalıntıları vardır.

Politika ile ekonomi arasındaki karşılıklı ilişki üzerine bir başka görüş —Almanya ve diğer ülkelerde benzeri tipteki sendikal hareketle en iyi şekilde temsil edilen trade-unioncu —reformist görüş— **proletaryanın iktisadi ve politik örgütlerinin paralel varlığı, bu örgütlerin eşitliği** görüşüdür. Bu görüşe göre politika ve ekonomi birbirine karışsa da, bu, ancak önderlerin personel bileşiminin aynı olmasından dolayıdır, kesinlikle bunların bizzat işçi sınıfının mücadelesinde birbirlerine bağlı olmasından değil. Burada ekonomi, orada politika. Bu görüş daha savaş öncesinde vardı, savaş sırasında özel bir gelişme gösterdi ve savaş sonrası literatürde özel olarak detaylı bir şekilde ortaya kondu. Burada, iktisadi ve politik örgütlerin işbirliği üzerine kendine özgü bir görüşle, **kapitalizmin olumsuz yönlerini düzeltmeyi** amaçlayan —elbette ki— reformist bir görüşle karşı karşıyayız. Reformizmin özü, tam da onun kapitalizme karşı mücadeleyi değil, kapitalizmin olumsuz yönlerine karşı mücadeleyi kendine görev edinmesinde yatmaktadır. Bu, biz komünistlerin karşı karşıya bulunduğu, mücadele ettiğimiz ve daha uzun zaman da mücadele etmemiz gereken ikinci görüş ya da anlayıştır.

Şimdi üçüncü görüşe, **politikanın ekonomiye göre önceliğinden,** yani politik örgütün iktisadi örgüte karşı önder rolünden ve ekonomik mücadele ile politik mücadelenin kaynaşmasından oluşan devrimci marksizmin

görüşüne, komünistlerin görüşüne geliyoruz. Politika ile ekonomi arasındaki karşılıklı ilişkiye ilişkin komünist görüşlerimizin özü, bu iki mücadele türünün bu kaynaşmasında yatmaktadır; iktisadi mücadelenin genel sınıf mücadelesi çizgisi üzerinde yönlendirilmesinde, hareketi bir üst aşamaya çıkarmak, onu genişletmek ve geliştirmek, çatışmaya katılan işçileri tüm işçi sınıfını ilgilendiren sorunlarla karşı karşıya getirmek amacıyla değerlendirmede, sendikal harekete komünist partisi tarafından önderlik edilmesinde yatmaktadır.

Bu bakış açılarından hangisinin en doğru olduğunu, hangi görüşün işçi sınıfının çıkarlarına en iyi şekilde uyduğunu sınamak için, işçi hareketinin çok yıllık deneyimine göz atmak zorundayız. Her teori en iyi şekilde deneyimle sınanır. Savaş öncesi dönemin, savaş yıllarının, savaş sonrası dönemin uzun deneyimleri neyi kanıtlamaktadır? Bunlar, ekonomi ile politika arasındaki ayrım çizgisinin daima yapay olduğunu ve işçilerin iktisadi mücadelesi ile proletaryanın genel sınıf görevleri arasındaki sınırın, sürekli olarak işçi sınıfı hareketinin önderleri arasındaki en geri unsurlar tarafından çekildiğini göstemektedir. Burada nesnel durumla, şu ya da bu mücadeleye katılanların öznel deneyimlerini birbirinden ayrı tutmak gerekir.

Bütün ülkelerin deneyimi, mücadelenin başlangıç aşamalarında katılanların ezici çoğunluğunun salt iktisadi talepler uğruna mücadele yürüttüğünü öğretiyor. Bunlar, genel görevleri önlerine hedef olarak koymuyorlar; bu tek tek talepleri genel taleplerle bağlamaksızın ücret artırımı, iş koşullarının iyiletirilmesini vs. istiyorlar. Bu çıkış noktasıdır. Bu, yıllar boyu böyle olmuştur. Bütün kapitalist ülkelerde tek tek talepler, tek tek sorunlar uğruna yürütülen bu tek tek mücadeleler, bir çok

önderin kafasına öyle yerleşti ki, onlar, işçilerin sınıf mücadelesinin bu aşamasına uygun bir teori geliştirdiler. Çünkü, ekonominin politikadan ayrılması teorisi, politikasız salt iktisadi mücadele teorisi ne demektir? İngiliz ve Amerikan trade-union'culuğunun teorisi ne anlama gelir? Bu, işçi hareketinin ilk aşamalarının ideolojik yansıması, somut da olsa, birbiriyle sınıf bağı olmayan tek tek, bölük pörçük taleplerin öne sürüldüğü ilkel, basit mücadele biçimlerinin yansımasıdır.

Ekonomizmin, trade-union'culuğun daniskası bu ideoloji, tam da bu parça-bölük pratik temelinde büyümüştür. Mücadelelelerin genelleştirilmesi yerine, tek tek mücadelelerin deneyimlerinden işçi hareketinin gelişmesinin genel yasalarını çıkarmak yerine, trade-union'cu ideologlar, iktisadi mücadelenin politik mücadele ile hiç bir bağının olmadığı, işçilerin ayrım gözetmeksizin iktisadi mücadelelerinde (bir bütün olarak) bütün sınıflardan ve partilerden iyi niyetli insanlara dayanabileceği şeklindeki görüşte doruğuna ulaşan görüşler geliştirdiler. Anglo-amerikan trade-union'culuğunun politikasının ve taktiğinin özünün tam da burada yattığını biliyorsunuz.

Ama her iktisadi mücadelenin deneyimi bize, trade-union'cuların bu sefil felsefesinden bambaşka bir şey öğretiyor. Olay pratik olarak nasıl gelişti? Uluslararası işçi hareketinin gelişmesinin son 150 yılına baktığımızda ve modern işçi hareketinin ilk kaynaklarıyla başladığımızda, işçilerin talepleri uğruna mücadelede her kollektif davranma denemesini pahalı ödemek zorunda kaldıklarını görürüz. Çalışma yasaları ile az da olsa ilgilenen herkes, kollektif eylemlerin sürekli olarak kriminal suç sayıldığını ve taleplerin ortaklaşa öne sürülmesinin asli yasalara aykırı görüldüğünü, 100 yıl ve hatta daha uzun

bir zamandır mücadele yürütüldüğünü ve işçilerin grev hakkını, koalisyon hakkını vs. tanınmasını - ancak —ve bunu da yalnızca çok az ülkede— çetin bir mücadele ile elde ettiğini bilecektir. Bir başka deyimle, işçi sınıfı, burjuva yasalarının en azından kollektif eylem, taleplerin kollektif olarak öne sürülmesi, bu taleplerin kollektif hazırlanması, bunların tartışılması vs. haklarını tanıması için uzun bir mücadele yürütmek zorunda kaldı. Ve işçiler kendilerinin en temel, hayati önemdeki talepleri uğruna bu mücadelede, taleplerin öne sürülmesine uzun hapis cezalarının biçildiği grevlerdeki devlet aygıtıyla çatışmalarda, basit mücadele yöntemlerinden, daha genel niteliğe sahip yöntemlere geçtiler. İşverenlerle ve burjuva devletle çatışma gerçeğinden politik ders aldılar; çünkü, bununla burjuva devlet sisteminin özünü tanıdılar.

Burada bütün burjuva ülkelerin yasalarını ele almak istemiyorum. Herhangi bir ülkeyi alabiliriz ve bizzat «en özgür» olanlarında bile, bugün bile grev hakkını kısıtlayan özel paragraflar yasalarda vardır; nispeten kısa bir zaman öncesine kadar, daha birkaç düzine yıl öncesine kadar grevler tümüyle yasaktı. Bunu İngiliz yasalarında bulabilirsiniz, Alman, Fransız yasalarında ve çarlık Rusya'sının eski yasalarında bulabilirsiniz. Bunu, sömürgelerde bugün saf şekliyle aynen bulabilirsiniz. 100 yıl önce İngiltere'de geçerli olan şeyi, şimdi bir grevin kriminal bir suç olarak görüldüğü Hindistan ve Çin'de bulabilirsiniz. Bu şekilde işçiler, günbegün mücadelelerinde temel taleplerinin öne sürülmesinde devletle çatışarak, tek tek eylemlerden genel nitelikteki eylemlere, tek tek işverenlerden talepte bulunmaktan, bir işveren grubundan taleplerde bulunmaya ve nihayetinde bir bütün olarak burjuva devletten bir dizi talepte bulunmaya geçtiler.

Ne var ki, uluslararası proletaryanın katettiği bu yol, uzun yılları kapsadı. Bu yol daha bitmemiştir. Devletle egemen sınıflar arasındaki bağı görmeyen, modern burjuva devleti sınıflarüstü bir oluşum olarak düşünen milyonlarca ve on milyonlarca işçi var daha. İşçi kitlelerinde hala var olan bu geri düşünceler, bu işçilerin gelişmelerinin ilk aşamasında çakılıp kalmasına tanıklık eden bu düşünceler modern reformizm tarafından tüm bir görüşler sistemi düzeyine çıkarılmıştır. Bu sistem, tek tek işçilerin ya da bir işçi grubunun tek tek işverenlerle ya da işveren grubu ile uğraşması gerektiği, devletin hakem olduğu, devletin çıkarları doğrultusunda emek ile sermaye arasındaki çatışmaya müdahale edebilecek ve etmesi gereken sınıflarüstü bir kuruluş, sınıflarüstü bir örgüt olduğu şeklindeki düşüncelerde doruğuna ulaşmaktadır.

Bu felsefe, modern sosyal-demokrasinin özü, manevi içeriği, belkemiğidir. Ve modern iktisadi mücadelelerin özünü, karakterini, ve önemini, boyutlarını, gelişmesini ve yolumuza çıkan engelleri tanımak ve kavramak istiyorsak, işçi kitleleri içinde böylesi görüşlerin temsilcilerinin hala bulunduğunu ve uluslararası reformizmin teorisinde ve pratiğinde şunları yapmak istediğini göz önünde bulundurmalıyız: I. Ekonomiyi ve politikayı birbirinden ayırmak, 2. sınıf mücadelelerinde bir taraf olmasına rağmen burjuva devleti tarafsız olarak göstermek, 3. modern burjuva devleti sınıflarüstünde bir hakem olarak göstermek, 4. işçi sınıfının görevinin kapitalist sistemi devirmek değil, kapitalizmin olumsuz yönlerini düzeltmek olduğu inancını kitlelere taşımak.

İşçilerin önemli katmanları bu görüşleri paylaşmasına rağmen, modern reformizmin bu görüşleri sonsuza dek pekiştirme çabalarına rağmen, işçi kitleleri, ekono-

mik mücadele ile politik mücadele arasındaki ilişkinin ne denli, sıkı, ne denli organik olduğunu kanıtlayan binlerce ve onbinlerce olguyu görüyorlar. Savaş öncesinde, bu alanda, sallantılı da olsa, çeşitli felsefi sistemler kurmak hala mümkünken, bu gün bu (bağ) her sıradan proleter için gözle görülebilir hale gelmiştir. Bugün, her grev ile politika arasındaki ilişki, işverenlerle devlet arasındaki ilişki o kadar gözle görülebilir, o kadar açık ve çarpıcıdır ki, yalnızca işçileri aldatma bilinçli isteği —uluslararası sosyal— demokrasi zaten bundan başka ne yapıyor? - sözde işçi partilerini ve onların önderlerini burjuva devleti koruma altına almaya, modern iktisadi mücadelelere salt iktisadi karakter biçerek, Almanların dediği gibi, onları «depolitize» («entpolitisieren») etmeye sevketmektedir.

Son döneme ait bir kaç örnek verelim, örneğin Ruhr bölgesindeki 1928 yılındaki lokavt. Lokavt, elbette ki biçimsel olarak bir iktisadi çatışma idi. Ama özü itibarıyla gerçekten salt bir ekonomik çatışma mı idi? Bunu iddia edebilecek kimse pek bulunamaz. Lodz'daki tekstil işçileri grevi, bir ücret grevi —bu iktisadi mi, yoksa politik bir grev mi idi? Hem biri, hem de diğeri! Fransa'da geçmişte meydana gelen, şimdi de hala süren grevler, salt iktisadi grevler midir? Ya da, Çekoslavakya'daki 50 000 tarım işçisinin grevi; bu salt bir iktisadi mücadele miydi? Biçimsel olarak evet; işçiler ücret talep ediyorlar ya da ücret baskısına karşı kendilerini savunuyorlar. Biçimsel olarak bunlar iktisadi grev mücadeleleriydi, özde ama bütün bu grevlerin derin politik bir karakteri vardı.

Modern grev mücadelelerini esaslı politik mücadeleler haline getiren nedir, nedir şu andaki grev mücadelelerini politikleştiren, greve katılan işçileri ekonomi ile

politika arasındaki bağ sorununu kendiliğinden ortaya atmaya sevkeden nedir? Mücadelenin şimdiki aşamasında, özellikle de sürekli olarak derinleşen kriz içinde, her iktisadi mücadele tüm keskinliğiyle işverenleri dünya pazarındaki konumlarını elde tutma olasılığı sorunu ile karşı karşıya getirmektedir. Kapitalist ülkelerin üretim olanakları arttıkça ve **pazarlar küçüldükçe**, işçiler en asgari ve en temel talepleri öne sürseler bile, işverenler o derecede az ödün verebilirler ve vermek istiyorlar —tam tersine, işçi sınıfının yaşam düzeyine karşı saldırıya girişiyorlar. Örneğin XX. yüzyılın başına kadar İngiltere'nin olduğu gibi, bir kaç kapitalist ülkenin dünya pazarında tekel konumu dönemi bir daha geri gelmeyecek şekilde bitmiştir. Yüzlerce milyonla sayılabilecek sömürge nüfusunu sömüren İngiltere gibi muazzam sömürgeleri ellerinde bulunduran ülkeler bile kendi üretim olanaklarını tümüyle geliştirememektedirler; çünkü rakipler kendi alanlarına —hem sömürgeler hem de egemen ülkeler— bile girmektedirler. Sorunun özü budur. Ve bundan dolayı proletaryanın belli tabakalarına verilen belirli iktisadi ödünler, çıkarlar ve ayrıcalıklar dönemi, tümüyle geçmiştir. İngiliz kapitalizmi yıllarboyu, kapitalizmin gelişme eğrisinin yükseldiği dönemde, muazzam kârlarından belli bir bölümü işçilerin belirli tabakalarına bırakabilecek durumda olmuşsa ve İngiliz işçilerinin belli bir bölümü hayat düzeylerini yükseltebilmişse de bu olanaklar artık bitmiştir ve ingiliz kapitalizmi artık savaştan önce gittiği bu yolu, işçi aristokrasisini devlete bağlamak için en azından bunların hayat düzeyini yükseltme anlamında ödün verme yolunu izlememekte, aksine dünya pazarındaki yerini rakiplerine karşı daha kolay ve daha iyi koruyabilmek için, savaş öncesi dönemde ellerine bir şeyler geçen tabakaların hayat düzeyinin kötüleştirilmesi yolunu izlemektedir.

Böylesi kısıtlı ölçüdeki iktisadi çatışmalara esaslı politik ve genel sınıf karakteri veren, işte bu nesnel durumdur. İşte bundan dolayı, çatışmanın başlangıcında söz konusu talepler ne kadar önemsiz olursa olsun, işçilerin en temel, ilk bakışta onca önemsiz görülen taleplerine karşı ortak bir cephe halinde hareket eden burjuvazinin tüm güçleri, devletin, sosyal - demokrasinin ve reformist sendikaların tüm güçleri seferber edilir. Tek tek grevlerin, tek tek çatışmaların politik karakteri, başlayan kriz döneminde ve yeni konumlar elde etmek ve eskilerini korumak için kapitalist ülkeler içinde ve kapitalist ülkeler arasında sürdürülen çılgınca rekabet mücadelesi döneminde özellikle güçlü bir şekilde ön plana çıkmaktadır.

Sınıf mücadelesinin gelişmesinin bu günkü aşaması, her grevin daima politik özellikler taşıdığı ve bugünkü grev mücadelelerinin —boyutlarından tamamıyla bağımsız olarak— derin bir politik ve sınıf karakterine sahip olduğu şeklindeki komünist-marksist gerçeğin bir örneklemesidir. Daha önce teorik olarak saptadığımız şeyi, şimdi her zamankinden daha fazla deneyimler temelinde, her kapitalist ve sömürge ülkedeki muazzam sayıdaki iktisadi çatışmanın incelenmesi temelinde saptayabiliriz.

Eski kapitalist ülkelerdeki, sözümona demokrasi ülkelerindeki her grev hareketi derin bir politik karakter kazanıyorsa, bu, fazişm ve beyaz terör ülkelerindeki grev mücadeleleri için daha da fazla geçerlidir; buralardaki grev mücadeleleri, geçiş aşamaları olmaksızın, bir darbede faşizme ve bir bütün olarak toplum düzenine karşı bir mücadele niteliği almaktadır. Örneğin, İtalya'yı ele alalım. Orada, politik bir olay olmayacak —küçük çapta da olsa— bir tek grev yoktur. Bir grev olgusu bile

İtalya'da politik bir eylemdir ve sadece bir iş bırakma bile faşist sisteme karı bir eylem anlamına gelir. Aynı şey Yugoslavya, Romanya ve Bulgaristan için geçerlidir; Polonya ve Çin vb. için geçerlidir.

Gerek faşizmin ve beyaz terörün, gerekse de burjuva demokrasisi ülkelerindeki mücadelelerin deneyimi, bugünkü aşamada salt —iktisadi— grevlerin olmadığım kanıtlamaktadır.

Ama eğer durum buysa, o zaman, nadiren de olsa bugüne kadar kalabilmiş anarko-sendikalist grupçukların ideologları meseleleri nasıl bağdaştırabiliyorlar? Bunu hiç de yapmıyorlar. Bugünkü anarşistlerin ve anarko-sendikalistlerin ne yazdığını çok az da olsa bilen aranızdaki herkes, onlardaki kargaşanın felaket derecesinde arttığını saptayabilir; çünkü hayatın deneyimi onların tüm görüşleriyle bir çelişki halindedir. Ama bu, anarşistlerin parti ile sendikalar arasındaki karşılıklı ilişki üzerine «teorilerini» bugüne kadar ortaya koymalarını engellememektedir ve bu, bazı komünistlerin bu sorunda sendelemelerini de engellememektedir. Fransa, sürekli olarak parti ve sendikalar sorunundaki kördüğümün klasik ülkesi olmuştur. Komünist partisinden her yüz çevirmenin, parti ve sendikalar sorunundaki sapmaların tam da Fransa'da başlaması karakteristiktir. Parti ve sendikalar sorunu, ekonomi ile politika sorunu ile en sıkı şekilde bağlı olduğu için, bu soruna biraz daha yakından değineceğim.

Bir kaç gün önce, I Ocak tarihli «**Rèvolution Prolètarienne**» de (Proletarya Devrimi - ç.n.), bir zamanların komünisti **Fernand Loriot**'nun uzun bir makalesini okudum. Loriot, bu bir zamanların sosyalisti, savaş sonrasında sol kanatta idi, Komünist Partisi'nin kuruluşunda onun başında, hatta Komünist Partisi'nin sol kana-

dındaydı. Parti ve sendikalar sorununda karışıklık çıkarmamak için tüm koşulların var olduğu söylenebilir. Eğer bir zamanların sendikalisti Monatte, uzun yıllar süren Komünist Partisi mensubiyetinden sonra tekrar başlangıç noktasına dönmüşse ve sonraki bir savaş, bir Ekim devrimi ve bir Komünist Enternasyonal olmamışçasına her şeye yeniden başlamışsa, bu durumda Loriot gibi sosyalist partiden çıkmış bir insan için bu sorunda bir kargaşalığın olmaması gerekir. Ama onda tam da bu sorunda en büyük kargaşanın hüküm sürmesi karakteristiktir. Makalesinin başlığı şöyledir: «Komünist Enternasyonal'in iflası ve sendikal hareketin bağımsızlığı». İflas etmiş her eski komünistin, Komünist Enternasyonal'in iflasından sözetmesinin şimdi moda olduğunu biliyorsunuz. Neyse, bu makalede Loriot, Komünist Enternasyonal'in esas hatasının sendikalar sorununu yanlış ele alması olduğunu iddia ediyor. Ve bu yanlışlık nerede yatmaktadır? Komintern'in hatası, —şimdi iyi dinleyin— partinin kendisi için bir şey, ve sendikaların da kendisi için bir şey olması gerektiğini şimdiye kadar kavramamış olmasında yatmaktadır. Çocuklaşmış bu eski komünistin görüşüne göre, ancak o zaman komünist ve sendikal hareket arasında doğru karşılıklı ilişkiler saptanabilir. Birleşik İşçi Konfedarasyonu'nda da şu anda anarko-sendikalizme bir geri dönüş olduğunu söylemek lazım; burada durumun özelliği, anarşizmin ve reformizmin, burjuvaziye ve burjuva devlete karşı devrimci mücadelenin karşısında olan oportünist çizgilerini, esas olarak sendikaların bağımsızlığı sorunu ardına ve partinin sendikal sorunlara karışmasını protesto etme ardına vs. gizlemelerinde yatmaktadır. Böylelikle bu problem yeni ortaya çıkmış ve parti ve sendikalar sorunu yeni ortaya atılmış görülmektedir. Ama geçmişte kitleler içinde önemli bir desteğe sahip olmuş eski bütünlüklü anarko-

- sendikalist ideolojinin bu kalıntılarının, bugün ölülerin yeniden canlandırılması, tarihsel anıların geviş getirircesine can sıkıcı bir şekilde çiğnenmesi olduğu saptanmalıdır. Bu ideoloji, artık kitleler içinde ciddiye alınabilecek bir desteğe sahip değildir.

Bu, neden olmuştur? Bunun nedenini kavramak, esas soruna —parti ve sendikalar— yanıt vermek demektir. Fransız anarko-sendikalizmi, sosyalist partinin salt bir parlamenter-reformist çizgi izlediği dönemde ortaya çıktı ve kuşkusuz savaş öncesi dönemin anarko-sendikalizminde parlamento oportünizmine karşı sağlıklı proleter protestonun parçası vardı. Anarko-sendikalizmin olumlu yanı, işçilerin parlamenter ahmaklığa ve işçi sınıfının mücadelesinin parlamenter oyunlar düzeyine indirgenmesine karşı sağlıklı protestosunu dile getirmesinde yatmaktaydı. Sağlıksız olan yan ama, anarko-sendikalizmin **politika ile parlamenter oyunları birbiriyle eşitlemesi** ve **verili** bir partiden ve **verili bir** politikadan hareketle, ekonomi ile politikayı **bir bütün olarak**, bütün koşullar altında birbirinin karşısına koymasıdır. Durum nasıl değişmiştir? Durum, savaş öncesi dönemle karşılaştırıldığında, eskiden **anarko-sendikalist** bir hareketin bulunduğu her Latin ülkesinde şimdi burjuvaziye karşı devrimci mücadele yürüten devrimci bir **komünist** partisinin büyümesi anlamında değişmiştir ve anarko-sendikalizm bu şekilde komünist partilerin ortaya çıkması olgusuyla, onların ideolojik ve örgütsel olarak kök salmaları, tüm burjuva toplum düzenine karşı mücadele etmeleri yoluyla, yalnızca görüşleriyle değil aynı zamanda varlıklarıyla da zaten gömülmüştür. Anarko-sendikalistlerin en iyi kesimi komünizmin safına geçmiştir ve tüm küçük burjuva bataklık şimdi barikatların öbür yanında bulunmaktadır.

Bunu bir diğer örnekle pekiştirmek için Rusya de-

neyimine işaret edebilirim. Rusya'da 1905 döneminde belirli anarko-sendikalist gruplar vardı. Şubat devriminden ve Ekim devriminden sonra da bunlar nüve halinde vardı, ama işçi hareketi içinde asla ciddiye alınabilecek bir rol oynamadılar. Belirli yerlerde, belirli işletmelerde tek tek anarko-sendikalistlerin etkisi oldu ama rus işçi hareketi tarihinde anarşistler ve anarko-sendikalistler işçi hareketi içinde asla ciddi bir rol oynamadılar. Neden? Çünkü, işçi hareketini oportünist bataklığa çeken menşevik ve sosyal-devrimcilerin partilerinin yanı sıra, kitlelere mücadelede önderlik eden ve başka bir durumda belki de anarko-sendikalistlerin peşinden gidebilecek devrimci unsurları onların elinden alan bolşevik partisi vardı. Anarko-sendikalizm, politikayı ekonomiden ayırma teorisiyle, ekonominin politikaya göre önceliği teorisiyle ancak bir bolşevik partinin olmadığı, bolşevik partinin zayıf olduğu ve kitleler içerisinde henüz bir etkisinin olmadığı ülkelerde etki kazanabilirdi ve kazanabilir.

Latin Amerika'daki işçi hareketinin gelişmesi de bu düşünceyi doğruluyor. Meksika'dan başlayarak Kuzey'den Güney'e doğru gidildiğinde Latin Amerika işçi hareketi, bir yandan kendine özgü toplumsal ilişkileri (bu ülkelerin tarımsal karakteri) ve diğer yandan Avrupa'nın Latin ülkelerinin bu ülkeler üzerindeki muazzam etkisi sonucu, örgütleri en etkin örgütler olan anarko-sendikalistlerin ve anarşistlerin sendikal hareketin beşiği olmasıyla karakterize edilebilir. Ama son yıllarda komünist partilerin ve devrimci sendikaların büyümesiyle, Komintern'in ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin Latin Amerika'daki etkinliğinin artmasıyla anarşizm ve anarko-sendikalizm kelimenin gerçek anlamıyla işçi hareketi içerisinde yok olmaya başladı. Elbette ki anarko-sendikalistlerin halen tek tek örgütler üzerinde etkinliği vardır, ama bunlar buna rağmen giderek artan ölçüde

mezhep gruplarına dönüşmektedir ve kitleler onlara sırt çevirmişlerdir.

İşçi hareketinin yakın tarihinden verilen bu örnek, geçmişte, nesnel olarak elverişli koşullar altında oluşan anarko-sendikalist teorilerin gelişen Bolşevizmle karşılaştıkları her yerde hızlı bir şekilde mevzilerini yitirdiğini kanıtlamaktadır. Neden? Anarko-sendikalistler, yukarıda söylendiği gibi, iktisadi mücadeleyi politik mücadeleden ayırmaya çalıştılar.

Ama mücadelenin mantığı, sendikaları burjuvaziye karşı mücadeleye ittiğinden, onlarda, sendikaların partinin işlevlerini yerine getirdiği düşüncesi oluştu. Anarşistlerin ana özelliği mezhepçilik olduğundan, bunlar artan devrimci olaylarla birlikte sınıf mücadelesi arenasından kayboluyorlar; çünkü bunlar devrimci taktiği ve kitle hareketini birbiriyle kaynaştırmayı beceremiyorlar. Anarko-sendikalizm sürekli olarak bir seçkinler öğretisi ve taktiği olmuştur, anarko-sendikalistler sürekli olarak bir eylemci azınlıktan (minorité agissante) sözetmişlerdir. Biz komünist partisinden söz ettiğimizde, keza geçici olarak bir azınlık söz konusudur. Ama buna rağmen Bolşevizmle anarko-sendikalizm arasında bir ortaklık yoktur; çünkü anarko-sendikalizm kitleler **adına** hareket etmeye çalışmıştır. Bolşevizm ise **kitleler ile birlikte ve onların başında** mücadele etmektedir. Temel ayırım burada yatmaktadır. Şu anki dönem ise milyonlarca ve onmilyonlarca insanın aktif mücadeleye atıldığı bir dönem olduğundan, bu milyonlarca önderlik edebilecek parti, hareket üzerinde egemenlik sağlayabilir. Anarko-sendikalizm hiçbir zaman büyük kitlelere sahip olmadı ve ciddi mücadeleler söz konusu olduğunda da ordusunun son kalıntılarını da yitirdi. Burada şu sorun ortaya çıkıyor: Sosyal-demokratlar mevzilerini neden kaybedi-

yorlar? Reformist örgütler, özellikle Almanya, Avusturya vb. bazı ülkelerde hiç şüphesiz kitlesel örgütlerdir. İngiltere'deki İşçi Partisi, kitlesel bir örgüttür. Büyük kitleleri kapsayan bu örgütler neden mevzilerini yitiriyorlar? **Reformistler, kitleleri kapsamadıklarından değil, kitleleri mücadeleye sürmediklerinden dolayı mevzilerini yitiriyorlar.** Çünkü, içinde yaşadığımız zaman, uluslararası işçi hareketinin şu anda içinden geçtiği dönem, partilerden ve sendikal örgütlerden sürekli olarak daha büyük taleplerde bulunmaktadır. İşçi hareketinin artan eylemliliği yönetici kurmaya daha büyük görevler yüklemekte ve işçi hareketinin aktifleşmesi ekonomi ile politikayı hergün daha da kaynaştırmaktadır. Artan eylemlilik yalnızca her iktisadi grevdeki politik özellikleri görmeye zorlamakla kalmamakta, aynı zamanda bu politik etkenleri ayırmaya, tek tek eylemleri birbirine bağlamaya, hareketleri genelleştirmeye, tek tek içi tabakalarını ve gruplarını loncavari dar görüşlülüklerinden koparmaya ve onlara şu anda işçi hareketinin gerek burjuva devletle ve gerekse de sosyal-faşizmle çatışmalarına yolaçan genel yasaları kavratmaya zorlamaktadır. Ekonomi ve politika, şu anda, yukarıda söylendiği gibi, birbiriyle her zamankinden daha fazla düğümlenmiştir. İşçi hareketinin aktifleşmesine karşı mücadele eden ve yeni sorunlara yanıt vermeyen reformizm, kendi bindiği dalı kesmektedir. Buna karşın gerek Komintern gerekse de Kızıl Sendikalar Enternasyonali tarafından iktisadi mücadeleler sorununa, iktisadi mücadelelere usta-ca önderlik etme sorununa, iktisadi mücadelelerin başlatılması sorununa en büyük önem verilmektedir: Yalnızca bu mücadeleler **iktisadi** nitelikte olduğundan dolayı değil, aynı zamanda bunların **sınıf mücadeleleri** olmalarından dolayı, yalnızca işçilerin temel taleplerini öne sürmelerinden dolayı değil, aynı zamanda işçilerin böy-

lelikle burjuva devletle karşı karşıya gelmelerinden ve bu aşamada iktisadi mücadelelerin çıkmasının politik mücadelelerin başlaması, devrimin başlaması anlamına gelmesinden dolayı.

Devrim ansızın başlamaz. Yalnızca anarko-sendikalistler, devrimin her gün, her gece patlayabileceğini, genel grev çağrısı yapmanın buna yeteceğini düşünmektedirler. Her gün devrim olmaz. Ancak, buna rağmen rehavete kapılıp şeyleri kendi haline bırakmamak gerekir.

Şu anda elverişli bir objektif durum var: İç çelişkiler artıyor, devletler arasındaki ve sınıflar arasındaki çatışmalar keskinleşiyor, işçi sınıfının kendi saflarında güçlerin yeniden mevzilenmesi ve yeniden gruplaşması söz konusu, işçi hareketi şu anda muazzam bir mayalanma süreci içinde bulunuyor ve milyonlar hareket halinde; burada her zamankinden daha az salt ekonomik çatışmalardan söz edilebilir. Her küçük çatışma muazzam bir politik olaya dönüşebilir. 1905 Ekim'inde Rusya'da meydana gelen ünlü demiryolu grevinin, iki işçinin Petersburg'daki bir fabrikadan atılmasıyla başladığını sizlere anımsatabilirim. Grev, bir işletmede başladı, bir dizi işletmeyi kapsadı ve ondan sonra bütün Rusya çapında bir greve dönüştü. Objektif, gergin bir ortamın varlığı koşullarında iktisadi çatışmaların başlatılması, devrimin en iyi, en doğrudan hazırlığıdır. Grev, bir işletmede başlar, ama genişleyebilir ve yeni alanları, yeni dalları kapsamına alabilir, en basit biçimden çıkarak politik greve dönüşebilir ve politik grevle ayaklanma arasında Çin Seddi yoktur. İşçi hareketi içinde bugünkü gibi böylesi bir gerilimli ortam varsa, bu durumda **iktisadi mücadelelerin başlatılması ve iktisadi mücadelelerin yürütülmesi, uluslararası komünist hareketin en önemli görevidir.** Ekonomi ile politika arasındaki orga-

nik bağı, iktisadi mücadelelerin politik mücadeleye dönüşmesini, iktisadi mücadelelerin politik mücadeleye doğru gelişmesini, devrimci çatışmaların bu basit, görünürde salt iktisadi çatışmalar temeline oturtulmasını kanıtlamak gerekseydi, bu durumda hemen hemen bütün ülkelerin özellikle son yıldaki iktisadi çatışmaların incelenmesi, bu açıdan muazzam sayıda oldukça önemli ve ilginç örnek sunabilirdi.

Bu ilk konuşmadan hangi sonuçlar çıkmaktadır? Bu sonuçlar şunlardır: Eğer iktisadi mücadele daha başlangıcında politik unsurları içermişse, eğer işçi topluluğunu bir ya da daha fazla işverenle karşı karşıya getirmişse, bu durumda hareket geliştikçe ve yeni işçi tabakalarını kapsadıkça, sınıf ilişkileri keskinleştikçe, iktisadi mücadelelerin politik karakteri daha da açıklığa kavuşur ve elle tutulur hale gelir. Ekonomi ile politika birbirinden ayrılamaz. İktisadi ve politik mücadeleler birbirine sıkı sıkıya bağlıdır ve görevimiz, her iktisadi grevi ustalıkla bir politik greve dönüştürmektir. Ve son olarak: Bugün, dünya krizi ve bir dizi ülkede devrimci durumun olgunlaşması koşullarında iktisadi mücadelelerin başlatılması, iktisadi mücadelelere ustaca önderlik etmek, onları bir üst aşamaya çıkarmak, iktisadi talepleri politik taleplerle birleştirmek, tek tek işletmelerdeki ve bölgelerdeki işçilerin mücadelesi odak noktası alınarak geniş işçi kitlelerinin örgütlenmesinin uluslararası komünist hareketin en önemli politik görevi olduğunu unutmamalıyız - çünkü, bugün her zamankinden daha fazla, yoğunlaşmış ekonomi, politika demektir.

MUHAREBE OLARAK GREV

(Savaş Biliminin Grev Hareketinin Yönetiminde Uygulanması) 14 Şubat 1930'da yapılan ikinci konuşma

İçerik:

Grev ile savaş arasında benzeşim. Savaş ordusundaki zor ilkesi ve grev ordusundaki gönüllülük ilkesi. Grev ordusu ve cephe gerisi. Grev önderliğindeki reformistler, sınıf düşmanının grevcilerin safındaki ajanlarıdır. Burjuva savaş deneyiminin özenli bir şekilde incelenmesi ve grev deneyiminin incelenmesinin tamamiyle boşlanması. Savaş deneyimlerinin grev mücadelelerinde uygulanması. Savaş ordusunun ve grev ordusunun güçlendirilmesinin karakteri. Saldırı, en iyi savunmadır. Riziko-mücadelenin ayrılmaz bir ögesi. Devrimci mücadelede geriye çekilinebilir mi? Grev mücadelesinde edinilmiş deneyimlerin toparlanmasının ve deneyim alışverişinin önemi. Grev mücadelesi deneyimlerinin ayrıntılı bir şekilde ele alınması Komintern ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin gündeminde durmaktadır.

Grevin sınıf mücadelesinin bir biçimi olduğunu ve bundan dolayı da grevi ve grev mücadelesi yöntemlerini savaşın incelenmesi gibi, aynı bakış açısından gözden geçirmenin amaca uygun olduğunu gördük. Bir grev mücadelesi teorisi yaratılabilir mi? Savaşın ve grev mücadelesinin zengin deneyimlerini değerlendirmek ve bu deneyimleri işçi sınıfının işverenlere karşı mücadelesinde kullanmak üzere genel geçerli kurallar ortaya koyma çabasına girişilebilir mi?

Grev, bir sınıf çatışması, belirli bir mücadele olduğu ölçüde, bu mücadele türünü, bu deneyimlerin bize mücadelenin yönetimi anlamında sunduğu şeyleri çözümlemek için her neden vardır. Savaş alanında toparlanmış bilgilerin grev mücadelelerinde uygulanması için hangi sınırlar içinde değerlendirilebileceğini ve değerlendirilmek gerektiğini ortaya koymak için, bir grev ile, iki ordunun çatışması arasında belirli bir benzeşimi örneklemek istiyoruz. **Lenin**, bir keresinde, «politik taktik ve savaş taktiği, Almanca «Grenzgebiet» (sınır bölgesi, komşu bölge, komşu alanlar - ÇN) olarak adlandırılan şeydir ve her parti işçisinin **Clausewitz**'in(*) eserini incelemesi çok iyi olurdu» diye söylemişti. Eğer savaş stratejisi ve savaş taktiği, politik mücadele alanındaki taktiğimiz için yararlıysa, bu durumda savaş bilimi, grev taktiğimizin hazırlanmasında kullanılabilir ve kullanılmalıdır.

Her mücadelenin amacı nedir? Bunun yanıtı hem teori hem de pratik tarafından verilmiştir. Mücadelenin hedefi, düşmanın bastırılmasıdır. Çatışmanın karakterine, güçler ilişkisine ve diğer bir dizi koşula göre, alınan ya da aldırtılan bir yenilgi, etkisini az ya da çok uzun

(*) *Clausewitz, XIX. yüzyılın büyük bir savaş teorisyeni idi.*

bir zaman hissettirir. Grev, düşmanı bastırmaz. Grev mücadelesi, bir bütün olarak savaş mücadelesiyle karşılaştırılabilir mi? Bu karşılaştırma olasılıklarının sınırının ne olduğu ve savaş deneyimi ve savaş bilgisi alanının grev mücadelesinde ne ölçüde kullanılabileceği konusunda açıklığa kavuşmak için, öncelikle savaş ordusu ile grev ordusu arasındaki temele ilişkin **fark** konusunda açıklığa kavuşmak gerekir.

Düşman devlete karşı savaş için oluşturulmuş bir ordunun ana özellikleri nelerdir? Bu ordu herşeyden önce **zor ilkesi** üzerine inşa edilmiştir. İkincisi, bu ordu, sınırları dışında savaşmaktadır, ya da kendi ülkesinde savaş yürütüyorsa, bu durumda istila eden bir düşmana karşı savaş yürütmektedir. Dış düşmana karşı mücadele eden orduda genelkurmay, yüksek ve orta komuta kademeleri, genellikle, uzun ve özenli bir sınıfsal ayıklama sonrası oluşturulur ve atanır. Böylesi bir genelkurmayda düşman hesabına casusluk, düşman saflarına geçme vb. çok seyrek meydana gelir. Ülkenin (maddi ve manevi) bütün güçleri, böylesi bir orduda zorla, saldıran düşmanı püskürtmek ya da bizzat karşı saldırıya geçmek için seferber edilir. Sanayiden başlayarak maliyeye kadar ülkenin bütün maddi kaynakları, tüm ideolojik aygıt (basın, kilise vb.) bütün bunlar «muzaffer sona» kadar mücadele etmesi için orduyu manevi ve maddi olarak seferber etme amacını güderler. Böylesi ordularda cephe gerisi, tüm ülkedir. Böylesi bir ordu, kendi ülkesinde ve düşman ülkesinde uzun yıllardır varolan bir askeri bilgi toplama servisine sahiptir ve yıllar boyunca, özel organlar aracılığıyla önceden düşman güçlerini ve muharebenin olacağı alanın topografisini saptar ve muharebe başladığında ordunun yönetici organları bu açıdan oldukça donatımlıdır. Savaşta ordu, muazzam ajitasyon ve propaganda araçlarına sahiptir. Aranızdan Dünya Savaşını

yaşamış olanlar —ki bunlar çoğunluğunuzu oluşturuyor—, burjuvazinin ajitasyon ve propaganda faaliyetinin çok iyi işlediğini onaylayacaklardır. Bu konuda, Chicago Üniversitesi devlet bilimleri profesörü Harald Lasswell, «Dünya Savaşında Teknik ve Propaganda» adlı kitabında, savaş sırasında propagandanın nasıl örgütlendiğini öyle dürüst ve ilginç bir tarzda aktarmaktadır ki, bu kitap bütün yurtsever işçilere mutlaka tavsiye edilmelidir*.

Savaş yoluna çıkan bir ordu, iyi hazırlanmış bir askeri doktrine, uluslararası savaş deneyimleri üzerine kurulu bir strateji ve taktiğe ve ayrıca savaş sanatının temel ilkelerini iyi bilen yönetici bir askeri organa sahiptir. Bu alanda son derece ayrıntılı bir yazın olduğuna dikkatinizi çekerim. Her ülkede, Büyük İskender döneminden başlayarak 1914/1918 Dünya Savaşına kadar savaşın en ince ayrıntısına dek incelendiği özel, orta ve yüksek dereceli askeri okullar vardır. En küçük adımın, en küçük hareketin, en küçük taktik manevranın, birliklerin mevzilerindeki en küçük değişikliğin, en küçük başarının ve başarısızlığın çok yönlü incelemeye tabi tutulduğu, her biri birkaç cilt hacminde yüzlerce ve binlerce eser vardır, ve bu muazzam deneyim temelinde, bu tarihsel deneyimi kullanan, yeni koşullarda uygulayan uzman kuşakları yetiştirilmektedir. Konuşmamı karmaşıklaştırmamak için, savaş stratejisi ve savaş taktiği üzerine yazılmış muazzam sayıdaki esere değinmeyeceğim, çünkü aranızdaki herkes az çok —çoktan ziyade az—, zengin bir savaş yazınının varolduğunu ve burjuva devletlerin, Marx'ın söylediği gibi, «insan katleden» sanayi-

(*) *İşçilerin yurtsever duygularının burjuvazinin şovenist görüşleri doğrultusunda nasıl sömürüldüğünün görülmesi açısından.*

nin bu alanını bilimsel olarak doruğuna ulaştırmak için milyonları harcamakta olduğunu bilmektedir.

Dış düşmana karşı savaş yürütmekle görevli orduya yakından baktığımızda ve bunu grev ordusuyla karşılaştırdığımızda, daha ilk baştan bu iki ordu arasında varolan muazzam farkları görebiliriz. Herşeyden önce, grev ordusunun **gönüllülük** ilkesine dayandığını saptamak gerekir. İşçileri işverenlere karşı mücadeleye sürebilmek için, işçi sınıfının elinde herhangi özel bir zor aracı yoktur. Buna karşın, egemen sınıf olarak devlet iktidarı biçiminde örgütlenmiş işverenler, işçileri mücadeleden caymaya zorlayacak muazzam olanaklara sahiptir. Mücadele yabancı bir bölgede ve dış düşmana karşı değil, aksine ülke içinde, işletmelerde, işçilerin doğrudan günlük işlerini yerine getirdikleri yerde cereyan etmektedir. Grev birliklerinin genelkurmayları ise zorunlu olarak tesadüfler aracılığıyla oluşmuştur ve tarihsel olarak reformist sendikaların yönetici organları biçiminde oluşmuş olan kurmaylar, mücadele eden orduya karşı başından beri düşman konumdadırlar. Diyelim ki, Hindenburg ya da Foch'un önderliği altında olan orduların genelkurmaylarında, olası bir casusluktan bir kuraldışı olarak sözedilebilirse, buna karşın reformist sendikaların genelkurmaylarında işverenler hesabına casusluk, tüm reformist politikanın ana eksenidir. **Burada, savaşan orduya, düşman hesabına çalışan bir kurmay tarafından önderlik edildiği garip bir durumla karşı karşıyayız.** (1926'da İngiltere'deki maden işçileri grevini ve genel grevi hatırlayalım!) Böylesi şeyler ancak sınıf mücadelesinde mümkündür ve bunun elbette mücadelenin sürecine ve sonucuna muazzam bir etkisi vardır. Mücadelenin biçimleri, yöntemleri ve karakteri açısından bu olgunun büyük bir önemi vardır. Bu, çatışmanın süresini de etkiler, çünkü savaşan ordunun genelkurmayındaki düşmanın çıkarla-

rının temsilcileri, doğal olarak mücadeleyi dezorganize ederler. Böylesi durumlarda, bir grev durumunda, cephe gerisi, grevcilerin mensuplarından, sözkonusu sanayi dalının proleterlerinden ve tüm işçi sınıfından oluşur. Bu, grevcileri desteklemesi gereken, grevcilerin dayanabileceği ve dayanması gereken sınıfsal cephe gerisidir. Bu cephe gerisi savaşan birliği her zaman desteklemez. Burjuva ordunun önceden yaptığı hazırlık çalışmasında kullandığı araçlar (düşman güçlerin saptanması için uzun yıllar süren bilgi toplama servisi vb.), proleter grev ordusunun elinde yoktur. Çatışma başladığında, işçilerin çoğunlukla ne sözkonusu sanayi dalındaki konjonktürden ne de genel politik ve iktisadi durumdan haberleri vardır, ve hatta mücadele bazen, bilinçli ve planlı olarak hazırlanmış bir mücadele olarak değil, çılgınca sömürüye karşı kendiliğindenci bir yanıt olarak ortaya çıkar. Burjuva ordusu, geniş kitleleri aptallaştırmak için muazzam bir ajitasyon ve propaganda aygıtına sahipken, grev ordusunun elinde bu bakımdan genellikle nispeten zayıf bir aygıt (güçsüz bir basın vb.) vardır. Şimdiye kadar günlük bir komünist gazetenin bile olmadığı ve grevcilerin gerekli araçlara sahip olmadığı kapitalist ve sömürge ülkelerdeki grevlerde, bağlantı servisi bile canlı güçlerin yardımı ile ayakta tutulmaktadır. Sözkonusu olan küçük bir grev mücadelesi ise, bağlantı grev toplantıları ile, ya da daha büyük mücadelelerde delegelerle sağlanmaktadır. Grevciler, mücadelelerinde muazzam bir direnişle, dal-budak salmış bir baskı organları sistemine sahip burjuva devletin direnişiyle karşılaşırlar. Bundan başka, grevleri yasaklayan ya da grev kırıcıları koruyan (ki bu da aynı anlama gelir) özel yasalara çarparlar. Grevciler, işçi sınıfının üzerinde baskı uygulamak için burjuvazinin elinde bulundurduğu örneğin kilise, basın vb. gibi, grevcileri demoralize ve dezorganize

etmeye, ödün vermeye ya da mücadeleden caymaya zorlamaya çalışan tüm baskıcı —maddi ve manevi— güçlere karşı mücadele yürütmek zorundadırlar.

Tüm bunlara bir farklılık daha eklenmektedir: Burjuvazi savaş hazırlıklarında bütün geçmiş mücadeleleri, insanlığın binlerce yıllık tarihinin bu alanda kaydettiği herşeyi son derece dikkatli bir şekilde incelerken, bu amaçlı muazzam sayıda savaş okulları, yüksek okullar varken, kendi deneyimlerimizin incelenmesi alanında hemen hemen hiçbir şey yapılmamıştır. Özel okullarımız yok, genel okullarımızın sayısı ise son derece sınırlı, varolan okullar —örneğin sizinki gibi— oldukça yeni. Grev taktiği ve grev deneyimleri alanında incelemeler yok elde, yalnızca tek-tük makaleler, küçük broşürler var. Tüm kapitalist dünyadaki, tüm sömürge ülkelerdeki grev mücadelelerinin son derece zengin içerikli deneyimleri, Birleşik Devletler, İngiltere, Fransa, Hindistan, Çin, Japonya, Avustralya vb. gibi ülkelerin zengin grev deneyimi, bütün bunlar, sorumlu önderlerin ezici çoğunluğu tarafından bilinmemektedir; nerde kaldı ki, şu ya da bu ülkedeki grevi doğrudan yürüten yoldaşlar bunları bilsin. Grev mücadelesinde belli bir yasanın ve pekçok ortak karakter özelliklerinin olduğunun, sınıf kardeşlerinin deneyimlerinin kendileri için son derece yararlı olabileceğinin farkında değiller. Uluslararası deneyim, mücadele biçimlerinin ve yöntemlerinin çok çeşitliliği açısından o denli zengin ki, bu deneyimlerin özenle incelenmesi, her verili ülkede grev mücadelelerinin yürütülmesini ve grev örgütlenmesini oldukça kolaylaştırabilecektir.

Grev ile —sınıf mücadelesinin bu biçimi ile— savaş arasında ne kadar çok farkın olduğunu görüyorsunuz. Farkların sayısı son derece fazla. Grev, genel olarak bir

savaştan çok, bir ülkenin çeşitli sınıflarının birbiriyle çatıştığı bir içsavaşla karşılaştırılabilir. Şimdi şu soru sorulabilir: Eğer farklar bu kadar fazlaysa, farklar ordu örgütlenmesinin hem biçimini hem de ilkesini, hem bu orduların büyüklüğünü hem de yöntemlerini vb. kapsıyorsa, bu durumda büyük ordulara önderlik etmenin varolan savaş deneyimlerini, ya da askeri uzmanların söylediği gibi, ordu yönetiminin deneyimlerini grev hareketinde uygulamak mümkün müdür? Bu, somut pratik eylemin incelenmesi yerine, belli ölçülerde soyut felsefe yürütme olmaz mı? Askeri uzmanlar, bir muharebenin felsefe değil, eylem olduğunu söylerler. Bir muharebenin felsefe olmadığı doğrudur. Ama eylemin maksimum sonucu alabilmesi ve her eylemden o anki durumda mümkün olabilecek yararları alabilmek için, bu deneyimden kendimize herhangi bir yarar sağlayıp sağlayamayacağımızı görmek üzere varolan deneyimleri tanımamız gerekir. Savaş ordusuyla grev ordusu arasındaki, savaş mücadelesi ile grev mücadelesi arasındaki muazzam farklara rağmen, savaş bilimi ve savaş uzmanları tarafından ortaya konmuş ve grev mücadelelerinin yürütülmesinde ve örgütlenmesinde büyük yararlar sağlayabilecek ilkeler vardır. **Lenin**, prolitik taktikle savaş taktiğinin komşu alanlar olduğunu boşuna söylemedi.

Bu ilkeler hangileridir? Savaş yürütme deneyimlerinin grev mücadelelerinde de uygulanabileceği savını pekiştirmek için burada, büyük Alman savaş uzmanı **Clausewitz**'in koyduğu ilkelerden sadece dört ilkeye değineceğim. Bu dört ilke şunlardır:

Birinci ilke: **«Varolan bütün güçlerin tümüyle seferber edilmesi. Faaliyetlerdeki her gevşeklik, amaca ulaşmayı geciktirir. Başarı oldukça olası da olsa, onu kesin bir başarı haline getirmek için en büyük çabayı göster-**

memek son derece akılsız bir davranış olur; çünkü, böylesi çabalar asla elverişsiz sonuçlara yolaçmaz.» Ya da diğer sözlerle: Mücadeleye başladığında, zaferi elde etmek için varolan bütün güçleri hedefe gönderecek şekilde dövüş.

Bütün bunların, görünürde işin ABC'si olduğu, bunların hepsinin nerdeyse bir açıklamayı gerektirmeyecek kadar basit ve anlaşılır şeyler olduğu söylenebilir. İçinizden herhangi birisinin bu konuya dikkati çekilse, gelecek cevap mutlaka şu olacaktır: «Bunu herkes biliyor, Clausewitz denilen bu kişi öyle büyük bir buluş yapmamış!» Evet, yoldaşlar, bunu belki hepiniz biliyorsunuz, ama önemli olan, içinizden herkesin bu ilkeyi pratikte uygulayabilecek durumda olmasıdır. Mesele budur. Bu kuralı soyut olarak bilmek yetmez bize; bizim için önemli olan, muazzam kitlelerle karşı karşıya olduğunuz, bu kitlelere önderlik etmek ve onlardan bir ordu inşa etmek durumunda olduğunuz her adımda, her eyleminizde, Clausewitz'in savaş için ortaya koyduğu bu ilk bakışta basit ama gerçekte son derece önemli kuralı uygulayabilecek durumda olmanızdır.

İkinci ilke: **«Toplanabilecek bütün güçleri, tayin edici mücadelenin sürdürüleceği yerde yoğunlaştırmak, esas yerde başarıyı güvenceye bağlamak için, daha az önemli yerlerde yenilgiyi kabullenmek.»** Lenin, bu ilk bakışta soyut olan kuralı politik mücadelede pratik olarak uygulamayı başardı. Taktik sanatı nerde yatmaktadır? Bu, her verili anda çabaların yoğunlaştırılması gereken tayin edici yeri seçmekte yatar. Askeri uzmanlar, bunu **düşmanın ağırlık noktası,** yani düşmanın en güçlü darbeye maruz kalması için çabaların kendisine karşı yönlendirilmesi gereken merkezi noktanın, merkezi yerin seçimi olarak adlandırmaktadırlar. Savaş sanatının ana kuralı

burada yatmaktadır, politika sanatının ana kuralı da burada yatmaktadır; SBKP'nin tarihini ve Lenin'in taktik sanatını bilen herkes, Lenin'in her verili anda, düşmanın o andaki en duyarlı noktasını seçmeyi ve o anda elde edilebilecek maksimum sonucu elde etmek için darbeleri düşmanın en duyarlı yerine indirmeyi becerdiğine dair yüzlerce örnek verebilir.

Üçüncü ilke: **«Zaman kaybetmemek, düşmanın önlemlerini rüşeym halindeyken boğmak, kamuoyunu kendi yanına çekmek.»** Bu «zaman kaybetmemek», 100 yıl önce yazıldı. Modern dilde buna, tempoyu yitirmemek, geride kalmamak diyoruz. Ve Clausewitz, bu düşünceleri 100 yıl önce dile getirdi! Bu o kadar basit ve genelde öyle bilinen birşey ki, bu kural hemen unutulabilir. Herkesin temponun yitirilmemesi, zaman kaybedilmemesi gerektiğini bildiğini varsayıyorum. Bakın bütün partilerimize: Ne kadar tempo, ne kadar zaman kaybediyoruz, ne kadar geri kalıyoruz! Bu olguya bakarak, bu kural hatta yüksek sesle haykırılmalıdır, insanlara zaman kaybının düşmanımızın en büyük avantajı olduğu daha da sık hatırlatılmalıdır.

Dördüncü ilke: **«Kazanılmış her başarıdan en enerjik bir şekilde yararlanmak.»** Çok küçük bir başarı da olsa, herhangi bir yerde bir santimetre bile ilerlemişsek, görev, yeni başarılar elde etmek için bütün güçleri burada toplamaktır. Düşman kampında çok küçük de olsa bir gedik açabilmişsek, bu gediği daha da genişletmek için bütün güçleri burada yoğunlaştırmalıyız. Herşeye rağmen, savaş tekniğine ilişkin bütün bu öğütlerin, bir savaş uzmanının öğütlerinin çok genel, çok soyut olduğu söylenebilir. Böylesi öğütlerden, örneğin Fransa'daki, Belfort'taki bugünkü somut bir grev için, Hindistan'daki bir grev için ya da bütün ülkelerdeki işsizlerin müca-

delesi için yararlanmak mümkün müdür? Böyle birşey mümkün müdür, değil midir? Burada, önümüzde duran somut taktiksel görevi savaş tekniği terminolojisi ve soyut açıklamalar içinde boğma çabası yok mudur?

Böylesi sorular haklıdır. Böylesi sorular ortaya çıkabilir ve genellikle çıkmaktadır da. Bu sorulara yanıt verirken **Lenin**'e atıfta bulunmak istiyorum. Ekim Devriminin arefesinde Lenin, silahlı ayaklanmanın temel ilkelerini birkaç noktada ortaya koymaya çalıştı. Marx ve Engels'ten bu alanda varolanları aldı, bunları genişletti, somut duruma uyguladı ve beş noktada bazı önde gelen ilkeleri ayaklanan sınıf için ortaya koydu. Bu ilkeleri Lenin, 8 Ekim 1917'de, yani Ekim devriminden 17 gün önce yazdığı «Bir Yabancının Öğütleri» adlı ünlü makalesinde ortaya koydu. Marx'ın öğretisi temelinde, zaferi yalnızca kazanmak için değil, aynı zamanda bu zaferden yararlanmak ve onu pekiştirmek için izlenmesi gereken kuralları şöyle formüle etti:

Birincisi: «Ayaklanma ile asla oynanmamalıdır, ve ayaklanma başladıktan sonra, sonuna kadar gitmek gerektiği bilinmelidir.»

Bu sav da tümüyle genel bir karakter taşıyor ve sanki «herkesce biliniyor» görünmektedir. Ne var ki yoldaşlar, böylesi durumlarda en önemli şeyin sonuna kadar gitmek olduğunu herkesin bilmemiş olduğuna ve bilmediğine inanın. Neden Lenin, ayaklanma ile oynanmaması gerektiğini söylüyor? Onun buradaki her sözü, her virgülü iyice tartılmıştır. Neden? O bununla, anın ve güçler ilişkisinin dakik bir şekilde belirlenmesi gerektiğini söylemek istiyor. Yuvarlak gevezeliğe izin verilemez burada. Ve sorun ortaya konulduğu anda, sözkonusu olanın meseleyi düşman üzerinde zafer kazanana dek yürütmek olduğu bilinmelidir.

İkincisi: «Tayin edici yerde ve tayin edici anda büyük bir güç üstünlüğü toplamak gerekir, çünkü aksi halde, daha iyi bir hazırlığa ve örgüte sahip düşman, ayaklanmacıları yok edecektir.»

Bu da genelde az çok bilinen bir mesele gibi görünmektedir. Daha önce de söylemiş olduğum gibi yoldaşlar, en zor olan şey, bu görünürde «herkesçe bilinen» meseleyi verili somut durumda pratik olarak uygulamaya koymaktır.

Üçüncüsü: «Ayaklanma başlar başlamaz, en büyük kararlılıkla davranmak ve mutlaka, ne pahasına olursa olsun saldırıya geçmek gerekir. Savunma, silahlı ayaklanmanın ölümüdür.»

Dördüncüsü: «Düşmanı gafil avlamaya ve ordusunu dağınık olduğu anda yakalamaya çalışmak gerekir.»

Beşincisi: «Çok küçük de olsa, her gün (şehirler sözkonusu olduğunda, her saat de denebilir) başarı sağlamak gerekir ve ne pahasına olursa olsun moral üstünlüğü artırmak gerekir.»

Görüyorsunuz ki yoldaşlar, bu kurallar da salt bir s avaş karakteri taşıyor; bunlar Marksist yöntemin uygulanmasının sonuçlarıdır ve savaş uzmanı Clausewitz'in yarattığı teori ile de belli bir bağ içinde bulunmaktadırlar.

Lenin, işçi sınıfına yararlı olabilecek şeylerin her yerden, sınıf düşmanlarımızdan da alınabileceği görüşündeydi. Lenin'in yazılarının derlemesinin XII. cildinde, savaş sırasında Clausewitz'in eserlerini okuyan Lenin'in onun üzerine bir dizi kenar notlarını göreceksiniz. Bu notlardan, Lenin'in bu burjuva savaş uzmanının yazılarını ciddiye aldığım ve işçi sınıfının çıkarları doğrul-

tusunda kullanmak üzere ondan bazı şeyleri aldığı görülebilir.

Gerek savaş taktiği açısından gerekse de Lenin'de parlak bir şekilde ortaya konmuş olan Marksist taktik açısından, saldırı sorununun önplana geçtiğini gördünüz. Clausewitz bu kuralı şöyle formüle etti: **Saldırı, en iyi savunmadır.** Sonuç almak, verili sınıf çatışmasından en büyük yararları sağlamak, verili somut durumda önümüze koyduğumuz hedeflere ulaşmak için, inisiyatifi ele geçirmek gereklidir: Anın seçimi, saldırının biçimi, baskın'ın çabukluğu — tüm bunlar, düşman saflarını bozduğundan, bizim şansımızı artırır. İşçi sınıfı, çok iyi örgütlenmiş bir düşmanla karşı karşıyadır. İşçilerin büyük kesimi, sınıf düşmanından daha kötü örgütlüdürler. Sınıf düşmanımız aşağı yukarı yüzde yüz örgütlüdür, yani işverenlerin aşağı yukarı yüzde yüzü işveren örgütlerinde birleşmiştir. Bu örgütler, milyarlara varan muazzam miktarda para yığıyorlar. Olası grevlere karşı mücadele etmek için özel fonları var. Hizmetlerinde devlet aygıtı, polis, jandarma, kilise duruyor. Hizmetlerinde işçi sınıfının hatırı sayılır tabakalarının cahilliği ve geriliği var. Ayrıca, politik ve sendikal kılıfıyla uluslararası reformizm var hizmetlerinde. İşverenler, politik ve sendikal reformist örgütler aracılığıyla işçi sınıfı içinde üs noktalarına sahipler. Böylelikle muazzam avantajları var.

İşçi, bu muazzam güçleri nasıl altedebilir? Örgütündeki, ordusundaki tüm zayıf yerleri nasıl giderebilir? Yalnızca, Komünist Partisinin önderliğinde **kitle eylemlerinin** örgütlenmesiyle, yalnızca, tek tek her savaşçının sınıf bilinci en üst seviyeye çıkarılarak, yalnızca, işverenleri ve onun devletini kargaşaya iten beklenmedik darbeler, saldırı savaşımı yoluyla.

İşçi sınıfının zoraki disiplini yoktur, ordunun zoraki disiplininin karşısına, sınıf bilinçli savaşçının gönüllü disiplinini ve bağımsız faaliyetini koymalıdır. İşçi sınıfının elinde burjuvazinin sahip olduğu muazzam yardımcı kaynaklar yoktur; o, işverenlerin bu muazzam yardımcı kaynaklarının karşısına kendi birliğini, tek tek parçaları arasındaki sağlam beraberliği ve işçi sınıfı tarafından bizzat oluşturulmuş, gerçekten mücadele yeteneğine sahip devrimci kurmayı koymak zorundadır. Bu koşullar altında kitlelerin saldırısı, inisiyatifi ve bağımsız faaliyeti sorunu son derece büyük öneme sahiptir. Elbette ki mesele, bir tarafın sürekli saldırması, diğer tarafın sonsuza dek kendini savunması şeklinde düşünülemez. Bu, sınıf mücadelesini mekanik bir biçimde düşünmek olurdu. Savaşta olduğu gibi sınıf mücadelesinde de, bazen saldırı başlatanın kısa bir zaman sonra savunma konumuna çekildiği ve tersi durumlar meydana gelir. Yani saldırı inisiyatifi ele geçirildiğinde, yalnızca uzun zaman dayanmak değil, aynı zamanda sürekli olarak kendi mevzilerini genişletmek ve yeni güçler kazanmak gerekir.

Modern ordu, kayıplarını nasıl giderir? Zorla yeni savaşçılar seferber ederek. Şu kadar bin insan mı öldürülmüş, o zaman yeni takviyeler gönderilir. Örneğin emperyalist savaş sürecinde, savaşa sırasıyla 500 000, 600 000 ve 900 000 asker ile başlayan Almanya, Fransa ve Rusya ordularından her biri, dört yıl süren savaşın sonuna doğru birkaç milyon insanı silah altında tutuyordu. Yani kayıpların giderilmesi için yapılan bu takviyeler, ordunun uzun zaman dayanmasını olanaklı kılıyor. Ama biz zor araçlarıyla takviye seferber edemeyiz, zora dayalı disiplinle işçileri evlerinden, köylerden ve işletmelerden alıp, onları mücadeleye gönderemeyiz. Tüm bunları,

sınıf bilinciyle, iyi örgütlenmeyle ve işçi sınıfının mücadele etmeye yönelik bilinçli tavrıyla giderebiliriz. Burjuvazinin elindeki bütün bu zor biçimlerinin karşısına öyle yüksek bir bilinç ve örgütlülük düzeyi geçirmeliyiz ki, bunlar işçiye, karşısında mücadele etmek durumunda olduğu devletin ve tüm devlet aygıtının direnişini altetmede yardımcı olsun. Zaaflarımızı, inisiyatifle ve yeni sanayi dallarını, verili anda ve verili ülkede tayin edici bir rol oynayan ve büyük önemi olan ve bunun sonucu olarak işverenler ve burjuva devlet üzerinde sıradan küçük bir grevin yapacağı etkiden daha büyük bir etkiye sahip olan sanayi dallarım mücadeleye çekebilme yeteneğiyle giderebiliriz.

İnisiyatif sorunu, saldırı, uygun saldırı anının seçimi ve özenli bir hazırlıktan sonra beklenmedik saldırı sorunu — bu sorun sürekli olarak önümüzde durmaktadır. İster küçük bir iktisadi grev isterse büyük bir politik grev olsun, sürekli olarak ve her yerde, inisiyatif, saldırı ve uygun anın seçimi son derece büyük bir rol oynuyor ve çoğu zaman meselede tayin edici olan yalnızca budur. Proletaryanın iktisadi mücadeleleri sorununda reformistlerden, mücadelenin yerine başka birşeyin geçmesini olanaklı görmemekle ayrılıyoruz. Reformistler, grevin yerine daha ucuz araçların geçirilebileceğine, daha az pahalı mücadele yöntemlerinin olduğuna inanıyorlar. Ama Clausewitz, **bir muharebenin yerine eşdeğerlerinin geçirilemeyeceğini** çoktan tespit etmiştir. Doğrudan mücadelenin eşdeğeri yoktur. Reformistler, onun yerine zoraki arabuluculuğu ve görüşmeleri geçirmek istiyor. Ama bu, mevzileri daha mücadeleden önce, çatışmadan önce, eylemden önce terketmek demektir. Grevi çok pahalı bir araç olarak gördüklerinden, bunu yapıyorlar da. Biz de, grevi pahalı bir araç olarak görüyoruz. Hangi anlamda? İşçilerin grevle, işverene en büyük za-

rarı vereceği anlamında. Bu araç tam da işveren için pahalı olduğundan, etkilidir. Grev, elbette işçilere de pahalıya maloluyor. Bunun birçok örneğini biliyoruz. Ve belki sizler de, çeşitli ülkelerden, greve giden işçilerin yalnızca kendilerinin aç kalmadığı, aynı zamanda yakınlarını da açlığa terkettikleri yüzlerce örnek verebilirsiniz. Bu, her işçi için büyük bir kayıptır ve ama buna rağmen, işvereni en duyarlı yerinden vuran ve iktisadi organizmanın bozulması yoluyla işvereni geri adım atmaya ve talepleri kabul etmeye zorlayan bir araç olduğu için, buna başvurmak zorunda kalmaktadır. Elbette ki daha etkili bir araç da vardır ve bu ayaklanmadır. İktisadi mücadeleden, işçilerin kollektif mücadelesinden sözettiğimiz ölçüde grev, işçi sınıfının yüzyıllar boyunca, kendiliğindenci küçük grevlerden daha büyüklere, en basit talepler için sürdürülen grev mücadelelerinden daha genel nitelikteki taleplerin ileri sürüldüğü grevlere, küçük bireysel çatışmalardan milyonları kapsayanlara geçerek kullandığı en etkili araçlardan birisidir. Eski Rusya'da 1905 dönemindeki grev mücadelelerini, ya da Birleşik devletlerde 1919'daki çelik döküm işçilerinin grevini, Fransa'da 1920'deki demiryolu grevini, İngiltere'de 1921 ve 1926'daki maden işçileri grevini, İngiltere'deki genel grevi, Almanya'daki bir dizi büyük iktisadi mücadeleyi, Lodz grevini vs. anımsıyorum; tüm bu mücadeleler, grevlerin hızının ve boyutlarının ne ölçüde büyüdüğünü kanıtlamaktadır. Bir fabrikanın, bir işletmenin çerçevesini çoktan aşıp, düzinelerce, yüzlerce işletmeyi, koskoca üretim dallarını ve bazen de tüm bir ülkeyi kapsadılar. Kitlelerin örgütlenmesi, bu dağınık kitlelerin örgütlü bir orduya dönüştürülmesi, her savaşçının sınıf bilinci düzeyinin daha yüksek bir düzeye çıkarılması — işte tam da bunlar, Komünist partilerin ve devrimci sendika örgütlerinin esas görevidir.

Saldırının en iyi araç ya da en iyi yöntem olduğunu söylemiştim. Böyle bir düşünceyi dile getirdiğimizde, genellikle şu itirazla karşılaşıyoruz: Bu muazzam bir riziko değil mi? İşçi sınıfı, şu veya bu eylemde muharebeyi kaybetme tehlikesini göze almıyor mu? Evet yoldaşlar, zaferi elde edeceğimiz yüzde yüz kesin olsaydı, her aptal bir muharebeyi yönetebilirdi. Zaferi mutlaka kazanacağımız matematik olarak kanıtlanmış olsaydı, o zaman herşey otomatikman gelişebilirdi. **Engels**, savaşa dair mektuplarında şöyle yazıyor: «Hiçbir stratejik plandan tam bir başarı beklenemeyeceği hesaba katılmalıdır. Her zaman beklenmedik engeller çıkabilir.» Yani, planımız mükemmel hazırlanmış olabilir, bütün önlemleri almış, ordumuzu iyi örgütlemiş, gerekli araçları bulmuş, parlak bir ajitasyon ve propaganda yürütmüş, cephe gerisini ve yedekleri hazırlamış olabiliriz, ama buna rağmen bir grev başarısızlığa uğrayabilir. Neden? Çünkü, savaş gibi grev de tek yönlü bir eylem değildir. Ünlü Fransız atasözünden çıkarak diyebiliriz ki, bir evlilik için olduğu gibi, grev için de iki tarafa ihtiyaç vardır(*). İşçi, kendisine karşı grev yürütmüyor. İşverenlerin karşıt, bize düşman gücü, işverenlerin tek tek sınıf örgütleri ve bir bütün olarak kapitalist devlet de kendi önlemlerini alıyor, bize karşı beklenmedik bir baskın için donanıyor, bir dizi karşı önlem alıyor vs. Herşeyi hesaba katmamış olmamız sözkonusu olabilir, zayıf olduğumuz ortaya çıkabilir. Her muharebenin rizikosu vardır ve rizikodan korkan, asla herhangi birşeye ulaşamaz. Fransız teorisyenlerinden biri, **Culman**, Harp Okulu profesörü, «Dünya Savaşı Temelinde Genel Taktik» adlı eserinin «İhtiyatla bağlı olarak riziko» başlıklı bölümünde şunları yazı-

(*) *Pour se marier il faut être à deux.*

yor: «Öne konulan hedef ne kadar önemli ise, riziko da elbette o denli büyüktür. Gerçek zafer, kaçınılmaz olan rizikodan kaçınmakta değil, aksine kayıtsızlıkla ve düşüncesizlikle birşeyleri dikkatten kaçırmadan, başarıya götürecek olan en uygun önlemlerin seçimi ve özenle uygulanmasında yatmaktadır.»

Burada bir savaş uzmanından, bir insan katli sanayii uzmanından, riziko olmaksızın hiçbir şey elde edilemeyeceğinin kanıtlandığını görüyoruz. **Lenin**'in grev üzerine yazdığı makaleleri okuyun, orada onun şu ya da bu eylemin başarısızlığa uğrayacağını, şu ya da bu grevin başarısızlıkla biteceğini iddia eden ve yüzde yüzlük garanti talep eden Menşeviklere karşı nasıl amansızca mücadele ettiğini göreceksiniz. Sizlere **Plehanov**'un 1905 Aralık ayaklanmasından sonra söylediği, «silahlara sarılmamak gerekirdi» sözünü hatırlatırım. Plehanov Lenin'in keskin muhalefetiyle karşılaştı; çünkü geçmişin peygamberi (buna Fransızlar, **Le prophète du passé** derler) olmak kolaydır. Ama geçmiş açısından da, Plehanov'un tavrı salt menşevik, temelden yanlış bir tavırdı. Her yenilgi, gerçek bir yenilgi değildir. Mücadelesiz teslim olmaktan daha iyi olan yenilgiler vardır. Mücadelelerin rizikosuz yürütülebileceğine, burjuvazinin rizikosuz, kayıpsız yenilebileceğine inanan, iflah olmaz bir aptaldır ve nasıl ki bir tekenin süt vermesi beklenemezse, komünist hareketin de böyle birinden bekleyecek birşeyi yoktur. Riziko, her mücadelenin ayrılmaz bir bileşenidir. Yine de tabii ki herşeyi altüst edip, «ölçüp biçmek niye, hazırlanmak niye, haydi yürüyelim üstüne, olsun bitsin!» diyecek olsaydık, politikacı değil, tam bir bebek olurduk. Bu, politika değil, taktik değil, tam tersine çocukluk olurdu.

Bu bağlantıda çok önemli taktik bir soruna geliyo-

rum: Devrimci mücadelede, grevde, politik mücadelede geri çekilmek caiz midir? Saldırıdan yola çıkıyorsak, güçler ilişkisine bakmaksızın hep mücadeleye girişip ilerlememiz mi gerekiyor, yoksa güç toparlamak için bir manevra, bir geri çekilme caiz mi? **Lenin** bir keresinde şu tanımı yapmıştı: «Bir anlaşma, güç toplamanın bir yöntemidir.» O, işçilerle işverenler arasındaki bir anlaşmayı, sürekli birşey olarak ya da işçileri uzun bir zaman güvence altına alan birşey olarak görmedi. O şunu söyledi: «Mücadele içinde işçiler, işverenlerle şu ya da bu anlaşmayı yaparlar, ama bu yalnızca, bir güç toplama yöntemidir, başka birşey değil.» Bu, işçiler bir grevden sonra herhangi bir anlaşma yaptıklarında, gelecek mücadelelere hazırlanmalıdırlar demektir. İşçiler ancak mücadeleye hazırlandıkları ölçüde, hazırlıklı oldukları ölçüde, elde edilmiş mevzileri koruyabilir, yeni mevziler elde edebilirler. Bizim taktiğimiz temelinde sorunu şu şekilde ortaya koymak mümkün müdür: Bir geri çekilme caiz midir, ya da, amaca en uygun olanın saldırı olduğunu kabul ettiysek, bu her koşul altında saldırıya geçmemiz, her türlü manevradan vazgeçmemiz ve hatta yararsız bir anlaşma yapmamız anlamına mı gelir? Bir geri çekilme caiz midir? Elbette, niye olmasın ki? Ordunun canlı güçlerini elde tutmak, orduyu yeniden gruplandırmak ve daha iyi eğitmek, başlayan bir moral çöküntüsünü durdurmak *vb.* gibi amaçlarla geriye çekilinebilir. Savaşlar, bu tür manevraları bilirler. Bu tür manevraları yalnızca savaşta değil, politikada da gördük. Görebildiğim kadarıyla, bu alandaki en büyük manevra Brest-Litowsk barışıydı. Bu, bir geri çekilmeydi. Bu, Alman askerlerinin baskısı altında ortaya çıkan bir barıştı, **Lenin**'in yazdığı gibi, «ahlaksızca bir barış» idi. Buna rağmen Lenin, geri çekilme çağrısı yaptı ve bunda bin kez haklıydı. Partide bu sorunlarla ilgili büyük yalpala-

maların olduğu sırada, Lenin'in eserleri arasında Brest-Litowsk barışına ilişkin parlak taktik yazıları vardır. O, düşman alanına derinlemesine girmiş ve tecrit olma tehlikesiyle karşı karşıya olan bir ordu örneğini vererek şu soruyu sormaktadır: Böylesi bir ordu geri çekilebilir mi ve çekilmeli midir? Lenin'in cevabı şöyledir: Çekilebilir ve çekilmelidir de, çünkü ordusunu peşinen bir yenilgiye sürükleyen bir ordu komutanı, kurşuna dizilmeyi hak etmiştir.

Burada sınırın çok karmaşık ve çok ince olduğunu, taktik sorunların, burada uğraştığınız ve daha da uğraşacağınız sorunların en karmaşığı olduğunu görüyorsunuz. Yüzlerce sayfa metni, bir yığın olguyu tanımak, onları uygun olan ya da uygun olmayan yerde kullanmak için sayısız alıntıyı ezbere öğrenmek kolaydır. Bu, onca zor değildir. Ama çalıştığın yerde, ülkede, her an neye sahip olduğunu, dayanabileceğin ordunun ne kadar büyük olduğunu, güçlerinin ne denli büyük olduğunu, ne kadar insanın senin peşinden geleceğini, elinin altında hangi yedeklerin bulunduğunu, cephe gerisinin ne durumda olduğunu, ne zaman saldırıp ne zaman geri çekilmen gerektiğini, ne zaman öfkeyle mücadeleye atılıp ne zaman dişlerini gıcırdatarak beklemen gerektiğini tam bilmek; yoldaşlar, bu bolşevik taktiğin en büyük sanatıdır. Bu, savaşta ve içsavaşta, ayaklanmada olduğu gibi politik ve iktisadi mücadelelerde kullanılır. Taktik, karmaşık ve zor bir sorundur. Ve uluslararası işçi sınıfının en büyük taktisyeni ve stratejisyeni **Lenin**'in mücadele yürütmenin, iktisadi ve siyasi mücadele yürütmenin deneyimlerini, yöntemlerini ve biçimlerini ne kadar çok incelersek ve daha da önemlisi, onun diyalektik yöntemine ne kadar hakim olursak, o kadar az hata yaparız, politikanın ABC'si, sınıf mücadelesinin ABC'si, bir mücadele biçiminden bir üst biçime, daha az karmaşık biçim-

lerden daha karmaşık biçimlere ve nihai olarak iktidar uğruna mücadeleye geçiş o denli az pahalı olur.

Burada sözünü ettiğim kurallar şu ya da bu grevde kullanılabilir mi? Hangi tarzda ve biçimde? Yoldaşlar, sizlerde, doğrudan sınıf mücadelesinde karşılaştığınız bütün zorlukların onların sayesinde üstesinden gelebileceğiniz bir nevi kılavuz ya da özel bir anahtarı her birinizin cebine koyacağım izlenimi uyandırmak aklımdan bile geçmiyor. Böylesi kitaplar yoktur ve yazılamaz da. Biz en iyisi varolana, halihazırda yazılmış olana ve yazılabilecek olana bakalım. Var olan, az ve kötü incelenmiş muazzam bir deneyimdir. Burada bulunanlar arasında, Polonyalılar hariç, şu en son Lodz grevinin aslında ne olduğunu tam bilen belki de hiçbir insan olmadığını iddia ediyorum. İddia ediyorum ki, Almanlar hariç —ve bu belki de burada bulunan Almanların tümü için bile geçerli değildir— Ruhr lokavtının ve Ruhr bölgesindeki taktiğimizin ne olduğunu tüm kapsamıyla bilen pek kimse yoktur. İddia ediyorum ki, burada bulunanların —İngilizler de dahil— ancak çok küçük bir yüzdesi, İngiliz maden işçilerinin yürüttüğü mücadelenin ayrıntılarını ve genel grev sırasında İngiliz işçi hareketinin içinde bulunduğu tüm durumu biliyor. Burada diğer bir dizi ülkeyi sıralayabilirim, ve konuşmadan sonra üzerinde samimice düşündüğünüzde, **kendi** ülkenizin grev hareketini tanımadığınızı ve incelemediğinizi bizzat itiraf edeceksiniz. Tüm ayrıntıları incelemediniz, olayların temeline inmediniz ve şu veya bu grevde ne elde edildiğini bilmiyorsunuz. Pekçok yoldaşın bu konudaki deneyimi yalnızca ülkesiyle değil, aksine çoğu zaman yalnızca yöresiyle sınırlıdır. Buna karşın, deneyimler muazzam zengindir. Örneğin, Kuzey Fransa'daki tekstil işçileri grevini, sosyalistlerin güçlü karşı-eylemleri tarafından etkilenen bu son derece ilginç grevi, önemli ölçüde işçi kat-

manlarını reformist etkiden uzaklaştıran, reformistlerin arzularına rağmen devlete ve işverenlere karşı aylarca sürdürülen bu grev mücadelesini alalım. Bu grev kaybedildi, ama buna rağmen bu grev Fransa'daki sınıf mücadelesinin en önemli olaylarından biridir. Ya da Lodz grevini, Amerika'da Gastonya'daki grevi vb. alalım. Bu mücadeleleri incelemedik, deneyimleri bizim için yitirildi. Biriktirilen deneyimler, ne yazık ki verili ülkenin işçileri tarafından bile özümsenmedi, diğer ülkelerin işçilerini bir yana bırakalım. Oysa bunlar bizim hepimizin deneyimi. Bundan dolayı hepinize, birincisi kendi sanayi dalınızdaki, ikincisi kendi ülkenizdeki ve üçüncüsü diğer ülkelerdeki grev mücadelelerini incelemeniz öncelikle tavsiye edilmelidir. Bunu yaparken, hem zaaflarımızı hem de güçlü yönlerimizi doğru değerlendirmek için zengin bir materyal ortaya çıkaracaksınız.

Bu konuda şimdiye kadar ne yazıldı? Son derece az. Ruhr bölgesindeki lokavt üzerine bir tek küçük kitapçığın bile çıkarılıp çıkarılmadığını bilmiyorum. Ben böyle bir kitap görmedim. Lodz grevi üzerine de bir kitap yazılıp yazılmadığını bilmiyorum. Böylesi bir kitap yok. İngiltere'deki genel grev ve maden işçileri grevi üzerine birkaç kitap yazıldığını biliyorum. Bunlardan biri, reformist grev yönetiminin yayın organı olan **«British Worker»** ın editörü olan **Hamilton Fife**'ın «Genel Grevin Kulisleri Ardında» başlıklı kitabı. Bu adam, grevden önce bir burjuva gazetecisiydi ve grevden sonra sarı basına geri döndü. Bunun dışında çok az şey yazıldı. Birkaç makale, bildiri, birkaç broşür ve biraz lirik dışında grev hareketi ve grev taktiği üzerine elimizde hiçbir şey yok. Ama yoldaşlar, sadece lirikle bir yere varamayız. İçinizden kim, Japonya'daki grev hareketi üzerine birşeyler biliyor? İzlenimim o ki, çok azınız bunun hakkında birşeyler biliyor, hatta Japon yoldaşlar bile bu konuyu çok

az biliyor. Ya Çin'deki grev hareketi? Hindistan'daki grev mücadeleleri? Avustralya'daki grev hareketi? Tüm bu hareketler üzerine çok az şey biliyoruz ve bu konuda hiçbir kitap da yok. Hem Komintern hem de Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin bu konuda çok az şey yaptığını düşünüyorum ve suç öncelikle elbette sizde değil, bizdedir. Ama bu konuda durum ne olursa olsun, bu alanda son derece az materyale sahip olduğumuzu, grev taktiğine ilişkin tüm bu sorunlar üzerine çok az kapsamlı inceleme olduğunu, her yanda son derece değerli ve öğretici olgulara sahip olduğumuzu ama az şeyin toplandığını tüm açıklığıyla itiraf etmeliyiz. Elbette ki bütün bu sorunlar üzerine yazılmalıdır. Tek tek ülkelere göre grev hareketinin tarihi yazılmalıdır. Grev hareketi üzerine, burjuva alimlerin ve uzmanların çeşitli savaşlar üzerine yazdıkları kadar çok kitap yazabileceğimizi düşlemiyorum. Ben, başlangıç olarak, yüzde 10'a bile razıyım. Sınıf mücadelesinin keskinleştiği ölçüde, tek tek ülkelerin sınırlarını aştığı ölçüde, muazzam iktisadi ve politik grev mücadelelerinin çeşitli ülkelerin işçilerini kapsamaya başladığı ölçüde, **bir ülkedeki mücadelelerin araştırılması sorununun, deneyimlerinin incelenmesi sorununun diğer ülkeler için bir o kadar fazla son derece önemli bir rol kazanacağı** gün gibi ortadadır. Bu nedenle gerek Komintern, gerek Kızıl Sendikalar Enternasyonali ve gerekse de diğer bütün seksiyonlarımız için, bu alanda bir dizi özel araştırma çalışmasına girmek şu anda gündemde durmaktadır.

Haklı olarak, daha yazılacak olan araştırma çalışmalarından şu anda henüz birşey öğrenilemeyeceğini söyleyebilirsiniz. Bu gerçekten de oldukça zor, yoldaşlar. Bundan ötürü, şimdilik, halihazırda tek tek ülkelerde biriktirilmiş deneyimlerden öğrenmeyi öneriyorum. Bu deneyimlerin ülkelere göre genelleştirilmesi, karşılaştır-

malı inceleme, gelecek mücadelelerde sorunların doğru çözümü için çok sayıda ipucu verebilir.

Son olarak bir şeye dikkat çekmek istiyorum. Grev sorununu bilinçli olarak biraz alışılmış biçimin dışında önünüze koydum. Onu gözle görülür bir şekilde ele almak istedim ve bundan dolayı grevi bir muharebe ile karşılaştırmaya ve savaş biliminin bazı kurallarını grev mücadelesine uygulamaya çalıştım. Elbette bu asla, savaş biliminin yarattığı herşeyin eksiksiz uygulanabileceği, piyade, süvari, donanma, tank birlikleri, hava filosu vb. gibi kollar için yazılmış strateji ve taktik üzerine sayısız cilt eserin grev mücadelesinde uygulanabileceği anlamına gelmez. Elbette değil. Ben, grev ordusunun özel bir ordu olduğunu, kendi karakteristikleri, kendine özgü örgütleri olduğunu ve bizim kuralları hazırlarken, savaş deneyimlerini incelerken, sözkonusu özel ordu için, sözkonusu özel görevin çözümü için uygulanabilecek olan herşeyi kullanmamız gerektiğini söyledim. İşte bu, bazı çok önemli ve genel kuralların diyalektik uygulaması olacaktır. Leninci diyalektik, tüm taktik icraatimizin temeli olmalıdır, o, grev hareketinin deneyimlerinin incelenmesinde de temel alınmalıdır. Ve sizin de bildiğiniz gibi, diyalektiğin temel yasası, **gerçeğin somut olduğudur.** Olgu malzemesinin somut incelenmesi, durumun somut araştırılması, güçler ilişkisinin somut saptanması kendi güçlerimizin ve düşman güçlerinin somut değerlendirmesi, anın somut kavranması — tüm bunlar, iktisadi ve politik mücadelede doğru bir taktiğin önkoşulunu oluşturur.

GREV STRATEJİSİ VE GREV TAKTİĞİ

14 Mart 1930'da yapılan üçüncü konuşma

İçerik:

Grev hazırlığının yöntemleri. Devrimci sınıf bilinçli işçi eğitimi — grev ordusunun sarsılmazlığının önkoşulu. Grev fonuna ilişkin reformist, anarşist ve komünist görüşler. Anarko-sendikalist kendiliğinden parlayan grevin üstünlüğü teorisi. Hücuma geçiş anının seçimi. Kitle hareketini yönetme sorunu. Saldırı taktiğinin yararları. Yalnızca savunma mücadelesiyle zafer mümkün değildir. İşçilerin yönetici kurmayının taktiği ile burjuvazinin yönetici kurmayının taktiği arasındaki fark; örnek: İngiltere'deki genel grev. Grev ordusunun zaferinin önkoşulları. Grevin önüne koyduğu hedef açık olmalıdır. Kendi güçlerini ve düşmanın güçlerini tam tanımak gerekir. En tehlikeli şey, düşman tarafın manevralarının tuzağına düşmektir. Grev stratejisi ve taktiği üzerine Strasburg Konferansı Kararlarının özü.

Şimdiye değin, ekonomi ile politika arasındaki ilişkileri ve grevin işçi sınıfının mücadele cephaneliğindeki yerini tam bir şekilde inceledik. Bugünkü konuşmamız,

grev stratejisi ve taktiğine, bir başka deyişle grev yürütmenin yöntemlerine ve grevin grevciler ordusundan ve «kurmay»dan, yani önderlikten neleri talep ettiğine ayrılmıştır.

Bundan önceki konuşmamda grev ordusunun özel karakteristiklerine değinmiştim. Ve mücadeleye katılan sıradan herkesin ve yönetimin uğraşması gereken ilk sorun, ordumuzun eğitimi ve antrenmanıdır.

Bir grevin hazırlanması, bir kere yapılıp da tamamlanmış bir iş değildir. Bu hazırlık, grev mücadelesinin şu veya bu gününde güçlü bir ajitatif hücumla halledilecek birşey kesinlikle değildir, tam tersine faaliyetlerimizin bütün alanlarını kapsar ve ordunun mücadele anında formunda olması için bizden sürekli örgütsel-politik çalışma talep eder. Burada yine, savaş alanındaki durumla iktisadi mücadele durumu arasında ayrım yapılmalıdır. Savaş için tertiplenmiş bir ordu yıllar boyu ve tek tek savaşçılar açısından belli bir zaman antrenman yapar, mücadele senaryoları gerçekleştirir, özel taktik tatbikatlar ve büyük manevralar düzenlerken vb., **bizim** antrenman yapmak ve grev mücadelesi senaryoları gerçekleştirmekle kelimenin **gerçek anlamıyla** uğraşma, greve katılanları eğitmek için büyük ve küçük manevralar yapma ya da savaş tekniği niteliğinde taktik tatbikatlar yapma olanağımızın olmadığı elbette açıktır. Ama bu kesinlikle, günübirlik hesap yapabileceğimiz ve yapmamız gerektiği, sınıf içgüdüsünün ve sınıf çıkarlarının ordumuzu grev anında yeterince birleştireceği ve pekiştireceği üzerine hesap kurabileceğimiz anlamına gelmez. Ordumuzun belirli eylemlere hazırlanması, örgütsel toparlama, politik eğitim ve güçlerimizin birleştirilmesi doğrultusunda kitleler arasında uzun süreli günbegün ve sebatlı çalışmayı gerektirir. Bu hazırlık çalışması, ister

işletmelerde parti hücrelerimizin yaratılması ve geliştirilmesi biçiminde, ister güçlerimizi devrimci sendikalar ya da sendika muhalefeti etrafında gruplandırma ve birleştirme şeklinde olsun, her halükarda bu, kendimizi gelecek mücadelelere hazırlamış olduğumuzu belli eylemlerle ve pratik kanıtlarla gösterme talebinin her gün önümüze çıkabileceğini gözönünde tutarak yürütülen günbegün bir çalışma olmalıdır.

Mücadeleye hazırlanmanın ilk ve en önemli koşulu, örgütlerimizin işletmeler temelinde inşası, işçilerin dolaysız çalıştıkları yerde üs noktaları yaratılmasıdır. Bu üs noktalarının örgütsel biçimleri ve örgütlerimizi pekiştirme yöntemlerine ilişkin olarak, —Komintern'in ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin varlığından bu yana— 10 yıl boyunca yeterli açıklığa kavuşmuş uzun yılların deneyimleri tayin edicidir ve burada bu konuda özel açıklamalara gerek yok. Önemli olan, ordunun tam mücadeleye girerken değil, mücadeleler arasındaki mola sırasında eğitilmiş olması gerektiğinden yola çıkmaktır. İşletmelerde üs noktalarının yaratılması, örgütsel toparlama ve mümkün olan en geniş güçlerin birleştirilmesi ve örgütsüzlerin (mücadeleye) katılması — tüm bunlar, ciddiye alınacak bir grev ordusunun yaratılmasının gerekli önkoşullarını oluştururlar.

Başarılı bir mücadele için vazgeçilmez olan ikinci koşul şudur: Her savaşçı, yani her sıradan işçi, iktisadi ve siyasi mücadelemizde güttüğümüz hedefleri ve görevleri anlamalıdır. Bu bizim belli bir sayıda işçiyi salt otomatikman örgütlemeyeceğimiz, böyle bir işçi örgütlenmesiyle kendimiz için sadece araçlar, yani parasal katkılar vs. sağlama amacı gütmediğimiz anlamına gelir. Tam tersine bizim, örgütümüzün her üyesini gerçekten sınıf bilinçli bir savaşçı yapmayı önümüze görev olarak koy-

mamız, ya da bir başka deyişle, örgütsel çalışmamızın, ordumuzun sarsılmazlığının vazgeçilmez önkoşulu olan planlı, devrimci sınıf bilinçli bir işçi eğitimi ile atbaşı gitmesi anlamına gelir.

Ordumuzun sarsılmazlığı ve mücadele yeteneği derecesi üzerinde belli bir etkisi olan bir diğer faktör ise, ordumuzun örgütlü kesimine büyük bir sempatizan çevrenin yaratılmasıdır. Kapitalizmin devrilmesinden önce işçilerin çoğunluğunu örgütleyemeyiz. İşçilerin çoğunluğunun örgütlenmesi ancak proletarya diktatörlüğünün kurulmasından sonra başarılabilir. Ancak, politik sempati uyandırmak, mücadele başladıktan sonra işçi sınıfının çoğunluğunun politik desteğini kazanmak ve örgütsüz katmanları aktif bir şekilde mücadeleye katmak, ordumuzun mücadeleye hazırlanması açısından son derece önemli bir etkendir.

Biraz daha az —ama buna rağmen belli bir— öneme sahip bir sorun da, askeri dille konuşacak olursak, «cephane» sorunudur. Grevcilerin, özellikle de sayıları yüzbinleri buluyorsa, uzun bir süre bununla yaşayabilecekleri miktarda para bulmak, bir işçi örgütü için bugünkü mücadelelerde kesinlikle düşünülemez. Ama bundan kesinlikle anarşistlerin çıkardıkları sonuçlar çıkarılamaz. Bizim çabamız, mücadelede kullanabilmek üzere mümkün olduğunca fazla kaynak toplamaktır. Bu kaynakların grevcilerin doğrudan desteklenmesinde mi, ajitasyon-propaganda amaçlarıyla mı, yazın çıkarılması için mi vs. kullanılacağına ancak mücadele başladıktan ve boyutları belli olduktan sonra karar verilebilir; ama, ateşkes döneminde de bu alanda hazırlıklar yapılması gerektiğinden asla kuşku duyulamaz. Burada, daha yakından bakmamız gereken deneyimler halihazırda önümüzde duruyor. Reformist sendikalar yıllar boyu belli fonlar

biriktirdiler; ve ne kadar çok para yığdılarsa, harcamada da o denli çekingen hale geldiler. Birlik kasası, esas amaç haline gelmeye başladı ve her grev zorunlu olarak masraflar gerektirdiği ölçüde, birikmiş paraları elde tutmak için önde gelen reformist unsurların her mücadeleden önce, grev mücadelesinden kaçınma yönünde belli bir baskıda bulundukları gözlemlenebilir. Yığılmış paraları elde tutmak için, son tahlilde ne pahasına olursa olsun mücadeleden kaçınmaya varan bu reformist taktik, diğer kutupta —anarşistlerde ve anarko-sendikalistlerde— salt bir protesto tavrına yolaçmakla kalmadı —ki bu son derece doğru olurdu—, aynı zamanda şu şekilde garip bir teori de doğurdu: Birlik ne kadar zenginse, o kadar kötüdür; para birikimi, her örgütü otomatikman tutucu bir örgüte dönüştürür, bir başka deyişle, birliğin ne kadar az parası varsa, o kadar iyi. Bütün diğer sorunlarda olduğu gibi bu sorunda da biz hem reformist ve hem de anarşist teori ve pratiği reddediyoruz.

Grev mücadelesine hazırlanmaktan sözettiğimizde, özellikle Latin ülkelerinde uzun dönem rastladığımız ve kendiliğinden başlayan grevin üstünlükleri ve yararlarıyla uğraşan kendine özgü teori ve pratikten de sözetmemiz gerekir. Zorlu grev hazırlığı, özenle güç toplama, bu güçlerin birleştirilmesi, muazzam kitlelerin bir örgütte toplanması, tüm bunlar anarşistler ve anarko-sendikalistler için sadece boşuna zaman kaybı ve tehlike idi; çünkü onlar sürekli olarak, kendiliğinden parlayan bir grevin, önceden hazırlık olmaksızın keza kendiliğinden gelişeceği umnuduyla, kendiliğindenlik ve eylemin ansızın başlaması üzerine hesap yaptılar. Kaynağı Latin ülkelerindeki yeterince gelişmemiş sanayi olan bu türden bir teorinin, gelişen sanayi ve aynı zamanda proletaryanın ve örgütlerinin büyümesiyle ortadan kaybolmak zo-

runda olduğu gün gibi açıktır. Ne var ki, işçi hareketinin oldukça büyük bir gecikme ile geliştiği Latin Amerika'da bu teorinin kalıntıları hala mevcuttur. Orada bazı ülkelerde bu ideolojinin ve taktiğin kalıntılarını bulmak hala mümkündür.

Güçlerimizin akılcı (rasyonel) bir şekilde kullanılması ve ciddi bir mücadele hazırlığı açısından, bir zafer için en uygun koşulların maksimumunu sağlamak amacıyla el altında bulunan bütün araçlara başvurma sorununun, her sınıf bilinçli proleter için önplanda durması gerektiği açıktır. Grevin örgütsel ve politik bakımdan hazırlanması gerekliliği; deyim yerindeyse, proleter kamuoyunun örgütsel bakımdan ve propaganda bakımından hazırlanması gerekliliği, çoğu kişinin, hatta saflarımızdaki eğitilmiş önderlerin bile yeterince keskinliğiyle bilince çıkarmadıkları, işin ABC'sidir. Ve bundan dolayı, mücadelenin zaferinin önkoşullarının maksimumunu sağlamak için, her grev eyleminin ciddiyetle hazırlanmasının, güçlerimizin ciddiyetle hazırlanmasının gerekliliğini özel olarak vurguluyorum.

İşçi sınıfının mücadelesinde, özellikle de grev gibi had safhadaki bir mücadele biçiminin uygulanmasında son derece önemli bir diğer koşul da anın seçimidir. Mücadele anı elbette yalnızca bize bağlı değildir. Burada mücadele eden iki güç vardır ve mücadele anının seçimi, mücadele eden iki yandan biri ya da diğeri tarafından saptanabilir. Bu daima gözönünde bulundurulmalıdır ve ordumuzun sürekli hazırlık yapması gerektiğini de özellikle bundan dolayı vurguluyorum; çünkü anın seçiminin bizim tarafımızdan değil, düşman tarafından belirlenmesi durumu ortaya çıkabilir.

Anın seçimi neye bağlıdır? Grev ilanını, mücadele ve doğrudan eyleme geçiş anının saptanmasını neler be-

lirler? Bu an en iyi nasıl belirlenir? Burada iktisadi mücadeleler, onların sınıf mücadelesi içindeki yeri ve politik mücadelelerle arasındaki karşılıklı ilişki sözkonusu olduğu ölçüde, aşağıdaki etkenlerin de o ölçüde tayin edici rol oynayacağı açıktır: 1. Pazar konjonktürü, 2. Güçlerimizin örgütlülük derecesi. Konjonktürün durumuna göre, bir kriz mi yoksa bir gelişme mi mevcut olduğuna, sözkonusu sanayi dalında işsizliğin büyük olup olmadığına, dünya pazarında ve içte fiyatların nasıl olduğuna göre, aktif eylemlerin başlangıç anını saptayabiliriz. Mücadele anının tespiti açısından iktisadi konjonktürün neden böyle büyük bir rol oynadığını hepiniz kavramalısınız. Krizin ve kitlesel işsizliğin hüküm sürdüğü ve böylelikle işverenler için apaçık elverişli bir durumun ortaya çıktığı yerlerde mücadele daha karmaşıktır, grev gibi eylemlerin önünde daha büyük zorluklar vardır ve iktisadi konjonktür bundan dolayı mücadele anının seçimi açısından kuşkusuz önemli bir role sahiptir. İktisadi mücadele anını **yalnızca ve yalnızca** iktisadi konjonktüre bağlayıp, buradan kriz dönemlerinde, işsizlik dönemlerinde iktisadi mücadelenin mümkün olmadığı, bu dönemlerdeki grev mücadelelerinin ta başından başarısızlığa mahkum olduğu ve dolayısıyla böyle dönemlerde en iyisi hiç mücadeleye girişmemek gerektiği şeklinde bir sonuç çıkarırsak, büyük bir politik hata işlemiş oluruz. Neden? Çünkü böyle yapıldığında, anın seçimi tüm bu koşullar bütününe göre değil, yalnızca **bir** koşula göre ayarlandığından. Kriz yalnızca **daha büyük güçlükler** değil, aynı zamanda mücadele için **daha geniş olanaklar** da doğurur, çünkü böylesi dönemlerde kitlelerin hoşnutsuzluğu artar ve burada bu iki etkenden birini ya da diğerini hızla artırmak bizim elimizdedir. Kriz dönemlerinde sübjektif faktör, yani bizim örgütlülük derecemiz ve güçler ilişkisi, her zamankinden fazla tayin edici rol

oynar. İktisadi kriz ve kitle işsizliği olduğu bir durumda mücadele anının seçimi, genellikle işverenlerin elindedir, ve tam da bundan dolayı, kriz dönemlerinde inisiyatifi elimizde tutmak gerekir. Mücadele çoğunlukla işverenlerin bir saldırısıyla, bir lokavtla başlar; ama krizin doruk noktasında bir karşı-saldırının olanaksız olduğu ve amaca uygun olmadığı şeklindeki opotünist görüşe karşı kesinlikle cephe alınmalıdır. Mücadeleden feragat etmenin mümkün olmadığı ortamlar vardır, çünkü bu, mevzilerin mücadelesiz terkedilmesinden başka birşey demek değildir. Bir krizin ve kitlesel işsizliğin varlığı şartlarında, işçilerin, durumlarının daha da kötüleşmesini önlemek, bir yandan elde edilmiş mevzilerini korumak ve diğer yandan da işverenlerden belli ödünler koparmak için kesinlikle kollektif olarak hareket etmeleri ve sınıf düşmanına saldırmaları gereken bir ortam daha sık ortaya çıkabilir. İktisadi mücadele, kriz döneminde mümkün olduğu gibi, aynı zamanda gereklidir de. Bundan dolayı, şöyle bir tezi ileri sürmek temelden yanlış, politik olarak zararlı ve bizim için kesinlikle kabul edilemezdir: Kriz ve işsizlik döneminde iktisadi mücadele mümkün değildir, dolayısıyla, kahrolsun grev.

Böylesi sonuçlar çıkarılıyor mu? Bu tür bir teori ve pratik var mı? Elbette. Bu teori ve pratik, reformistler tarafından savunulmakta ve pratiğe geçirilmektedir. Bunlar burjuvaziye karşı mücadeleyi **genelde** reddettiklerinde, sürekli olarak konjonktür sorununu odak noktasına koyuyorlar. Elverişli bir konjonktür olduğunda ise diyorlar ki: «Pazarlık yoluyla birşeyler elde edebilecekken, neden böylesi pahalı mücadele araçlarına başvuralım?» Kısacası: konjonktür kötüyse, mücadele tamamiyle **imkansızdır,** konjonktür iyiyse, o zaman her mücadele **fuzulidir.** Bu reformist teori ve reformist pratik-

tir. Komünist görüşlerimizin özünden ve devrimci taktiğimizin temel ilkelerinden vazgeçmedikçe, böylesi bir görüş açısına sahip olamayacağımız gün gibi ortadadır. Burada yalnız şu gözönünde bulundurulmalıdır: İktisadi kriz ne kadar keskinse, işsizlik ne denli büyükse, iktisadi mücadele de o denli keskin bir politik karakter kazanır. Neden? Çünkü, muazzam işsizliğin altında ezilen işçi, halihazırda çalışmasına rağmen işsizliği Demokles'in kılıcı gibi tepesinde hisseden işçi, salt iktisadi mücadelenin, salt dar sınırlı iktisadi talepleri içeren bir grev ilanının son derece sakat olduğunu tamamiyle kavradığından; ve böyle dönemlerdeki iktisadi mücadelelerin politik mücadeleyle en sıkı bir şekilde kaynaşmasının nedeni budur. Bu nedenden dolayı iktisadi talepler politik taleplerle birleşir ve kitlelerde hızlı bir siyasi aydınlanma süreci yaşanır, ya da başka sözcüklerle söylenirse, kitleler kriz ve kitlesel işsizlik dönemlerinde hızlandırılmış bir politik eğitim kursundan geçerler.

Grev ordusunun nasıl olması gerektiğini saptadık, mücadelenin başlangıç anının nasıl olması gerektiğini, yani mücadeleye hangi ortamda başlamanın daha iyi ve yararlı olduğunu saptadık. Politik durumun ve politik amaca uygunluğun, işçi sınıfının öncüsünü ve işçi kitlelerini çoğu zaman iktisadi konjonktürden bağımsız olarak, iktisadi grevi politik grevle, iktisadi mücadele araçlarını politik mücadele araçlarıyla birleştirerek mücadeleye girişmeye zorladığım da saptadık.

Şimdi grev mücadelesindeki bir sonraki, çok önemli halkaya geçelim; yönetici kurmay sorununa, özellikle de kitleler mücadeleye giriştikten sonra kitle hareketini yönetme sorununa geçelim. Kurmay, mücadelede çok önemli bir rol oynar. Bunu partilerimizin deneyimlerinden, savaştan, politik yaşantıdan, sendikal hareketten vs.

biliyoruz. Bundan dolayı, önderlik sorunu, yani kurmayın mücadelede nasıl davranıp, nasıl davranmaması gerektiği sorunu son derece büyük öneme sahiptir.

Gerek savaş gerek sınıf mücadelesi için geçerli olan esas ilke, saldırı mücadelesinin üstünlüğüdür. Önde gelen savaş uzmanları, salt savunmanın asla zafere götüremeyeceğini çoktan saptadılar. En büyük Alman savaş uzmanlarından biri olan **Moltke**, —burada Fransa-Prusya savaşında zafer kazanan **Moltke**'nin sözünü ediyoruz, son emperyalist savaşta yenilen Moltke'nin değil— «sürekli savunma mevziinde olan bir ordunun asla zafer kazanamayacağını» saptadı. Saldırı taktiğinin son derece büyük önemi buradan gelir. **Salt savunma mücadelesiyle asla zafer kazanılmaz.** Bu, savaş stratejisi ve taktiğinin en temel ve en tartışmasız kuralıdır. Pratik bir örnekle bir grevin nasıl yürütülüp nasıl yürütülmemesi gerektiğini göstermek için, önderliğin olumsuz yönlerinin, bir kurmayın nasıl olmaması gerektiğinin, böyle olmaması gereken bir kurmayın zararlarının ve hain karakterinin çok çarpıcı bir şekilde dile geldiği İngiltere'deki son genel grev örneğini almak istiyorum.

1926 yılında İngiltere'deki genel grev sırasında her gözlemcinin gözüne çarpan, İngiltere'deki olaylarla az çok ilgilenen herkesin gözüne çarpması gereken en önemli şey, işçilerin yönetici kurmayının taktiği ile burjuvazinin yönetici kurmayının taktiğinin farklılığıdır. Bilindiği gibi, grevcilerin önder kurmayı Sendikalar Genel Konseyi, egemen sınıfların yönetici kurmayı ise Baldwin hükümeti idi.

Bu dokuz günlük genel grev sırasında hangi temel özellikler ortaya çıktı? Bunlar, hükümetin saldırı taktiği, Genel Konsey'in ise savunma taktiği idi. Hükümet, grev öncesinde ve sırasında işçilerin direnişini bozmak

ve kırmak amacıyla bütün güçlerini işçilere karşı saldırıya geçirirken, politik ve özellikle de askeri taarruzunu (bütün birliklerin seferber edilmesi) günden güne gittikçe güçlendirirken; Genel Konsey, kendisini salt savunduğu, hiçbir politik görev gözönünde bulundurmadığı ve saldırıya geçmeyi kesinlikle düşünmediği şeklinde konuşmalar savurdu. Genelde, böyle bir gerekçe ileri sürme ilke olarak tamamiyle mümkündür. Saldırıyı başlatırken, bunun bir savunma olduğunun açıklandığı stratejik bir manevra mümkündür. Belki anımsayacaksınız, Ekim günlerinde, Petrograd'da Savaş ve Devrim Komitesi'ni oluşturduktan sonra, savunmada olduğumuzu sürekli haykırmıştık. Bu, bizim başvurduğumuz bir stratejik manevraydı. Aslında fırtına gibi bir taarruz geliştirirken, kendimizi savunuyormuşuz, savunma konumundaymışız gibi yapmıştık. Buna karşılık, Genel Konsey'in taktiği bundan tamamen uzaktı. O gerçekten de salt savunma konumundaydı ve taarruza geçmek için hiçbir şeye girişmedi. Oysa bu sırada hakim sınıfların, yani düşman ordusunun genelkurmayı tüm cephe boyunca saldırıya geçti.

Göze çarpan ikinci etken, burjuvazinin bu grev sorununu başından itibaren politik zemine, sınıfa karşı sınıf mücadelesi zeminine yerleştirmesidir. İşçilere saldıran burjuvazi, milyonlarca işçinin eyleminin, hangi talepler ileri sürülürse sürülsün, varolan toplum düzenine karşı bir hareket olduğunu ileri sürerek, politik bir grevin sözkonusu olduğunu haykırdı. Bu aslında tamamiyle doğruydu. Ama işçi ordusunun genel konseyi, genelkurmaydan kişiler ne yaptılar? Şunu dediler: Burada politikadan iz yoktur, grev salt ekonomik hedeflere ve görevlere sahiptir, onun tek hedefi, ücretlerinin yüzde 10-12'sini savunmakta maden işçilerine yardım etmektir.

Savaşan işçi ordusunun genelkurmayı, bu grevi işçilerin gözünde böyle ortaya koyup, milyonluk grevin önemini gizlerken, bu ordunun elini ayağını bağladı; çünkü ordu önündeki esas hedefi görmedi, ordu gözleri bağlı yürütüldü.

Dikkatleri üzerine çeken üçüncü husus, İngiliz burjuvazisinin genelkurmayı mücadelede en büyük gözüpekliği ve esnekliği gösterirken, Sendikalar Genel Konseyi'nin bu grevden birşeyler çıkabileceği korkusuyla, kitlelerin boyuneğmekten vazgeçebilecekleri korkusuyla, grevin dar tutulmuş hedeflerinin yerine daha büyük ve daha kapsamlı şeylerin geçebileceği korkusuyla cesaretsizlik, gerilik, korkaklık ve utanmazca ihanet göstermesidir. Bir tarafta gözüpeklik ve esneklik, diğer tarafta korkaklık, zamanı geçmiş geleneklerde ısrar etme, en temel mücadele kurallarından bilerek haince feragat etme, ahmaklık ve anlayışsızlık. Burada «anlayışsızlığı» yalnızca şartlı olarak kullanıyorum. Genel Konsey'in önderleri elbette bunun nereye götürdüğünü anladılar ve mücadelenin karakterini ve içeriğini gizlediler; bir başka deyişle, muazzam boyutlara ulaşabilecek ve burjuvazi için tehlikeli olabilecek bir hareketi kasıtlı olarak daralttılar, bilinçli olarak sınırladılar; bilinçli olarak köstekliediler.

Göze çarpan dördüncü husus, iki tarafın önderlikleri karşılaştırıldığında, burjuvazinin eldeki bütün araçlara başvurması, buna karşılık Sendikalar Genel Konseyi'nin ise kendi kendini sınırlamasıdır. Burjuvazi mümkün olduğu ölçüde orduyu ve basını seferber etti, özel nakliye araçlarını seferber etti, gönüllü seferberlik ilan etti ve bu gönüllülerin yardımıyla ulaşımı yeniden sağlamaya başladı, yüzbinlerce burjuva oğlunu seferber etti, bunlardan polis ve askeri birliklerle birlikte hareket eden özel birlikler oluşturdu vs. Bir başka deyişle: burjuva

ordusunun genelkurmayı, hareketi bastırmak için elindeki bütün güçleri sefere sürmeye çalıştı, mevzilerini genişletti ve yeni mevzileri ele geçirdi, yeni yeni yedeklerini mücadeleye sürdü, burjuvazinin tüm güçleri seferber edildi ve mücadeleye sevkedildi. Sendikaların genelkurmayı ise ne yaptı? Grev çağrısı yaptı ama, bunun genişleyeceğinden korktu; greve sonradan katılan işçi birliklerine grevden uzak durmalarını öğütledi, örgütlü ve örgütsüz işçilerden gelen mücadeleyi kabul etme doğrultusundaki yüzlerce öneriye Genel Konsey sadece şu cevabı verdi: «Gerek yok, işletmelerde sükuneti muhafaza edin!» Yani bir yanda bütün yedeklerin yaklaştırılmasını, tüm güçlerin yoğunlaştırılmasını, bütün araçların seferber edilmesini ve burjuvazinin elinde bulunan bütün güçlerin bir alandan diğerine aktarılmasını, diğerinde ise korkakça yerinde saymayı, kendi kendini sınırlamayı, yeni güçlerin yaklaştırılmasından duyulan korkuyu, kitlelere çağrıda bulunmaktan duyulan korkuyu görüyoruz.

Yoldaşlar, işte size iki genelkurmayın taktiklerinin kısaca özetlenerek karşılaştırılması. Hiç şüphesiz, tüm avantajlar burjuvaziden yanaydı. Elbette ki, Genel Konsey'deki kişilerden, özellikle büyük bir gözüpeklik göstermeleri ya da Danton'un «Cesaret, cesaret, bir kez daha cesaret» şeklindeki ünlü sözünü pratikte uygulamaları pek talep edilemezdi. Onlar için bir başka kural geçerliydi: korkaklık ve ihanet ve bir kez daha korkaklık ve ihanet. Her halükarda, bu biçimsel olarak iktisadi grev sırasındaki sınıf çatışmasının incelenmesinde, burjuvazinin örgütlü kurmayının avantajlarının ne denli muazzam olduğunu ve Genel Konsey'in İngiliz işçileri için ne kadar muazzam bir **negatif** büyüklük olduğunu görüyoruz. Bu örnek bize, daha önce söylediğimiz gibi, bir grevin nasıl **yürütülmemesi** gerektiğine dair çok miktarda

malzeme sunmaktadır. İngiltere'deki bu dokuz günlük genel grevin olaylarını gün be gün izlediğimizde, Genel Konsey'in grev sırasında yayınladığı «British Worker»ı okuduğumuzda, Genel Konsey ve İşçi Partisi'nin Yürütme Komitesi tarafından alınan bütün önlemleri dikkatle izlediğimizde, Genel Konsey'in taktiğinin başından beri yenilgi üzerine kurulu olduğunu görürüz. Yalnızca şunu anımsatmakla yetineyim ki, işçi ordusunun genelkurmayında, sürekli olarak düşmanın genelkurmayına koşan ve, kitleler sokağa döküldüğünde, sanki şu ya da bu formül sorunu belirleyecekmiş gibi, her türden anlaşma formülü önererek anlaşma arayan önderler vardı. Bu grevde işçi ordusunun genelkurmayının taktiğinde belirleyici olan en önemli şey, kitlelerden korkmak, milyonların eylemliliğine yolaçmak korkusu idi. Genel Konsey'in adamları, ilkten salt iktisadi taleplerle başlayan ve milyonlarca işçiyi kapsamına alan grevin, yeni yeni güçler mücadeleye çekildiği ve işçiler örgütlü devlet iktidarı ile çatışmaya devam ettiği sürece burada çakılıp kalmasının mümkün olmadığını pekala biliyorlardı. Grevi kaldırdılar ve galip gelenin merhametine sığındılar; çünkü kendi ordularından korkuyorlardı, ordunun esaslı bir şekilde dövüşmeye başlayacağından korkuyorlardı. İşte Sendikalar Genel Konseyi'nin manevra politikasının, İşçi Partisi Yürütme Komitesi'nin manevrasının anlamı budur.

Bir orduyu zafere götürmek için gerekli olan nedir? Kurmayın iktisadi ve politik kitle mücadelesindeki davranışı için tayin edici olmaları gereken esas zihniyet, temele ilişkin kurallar nerdedir? Son konuşmamda, bunlardan genel hatlarıyla bahsetmiştim. Burada, daha somut olarak ve deneyimlere dayanarak, grev ordusunu zafere götürmek için uyulması gereken kuralları saymak istiyorum. İlk ve en önemli koşuldan, **saldırı taktiğin-**

den, daha önce söz etmiştim. Çünkü yalnızca saldırı taktiği inisiyatifi ele geçirme olanağı sağlar, yalnızca saldırı taktiği düşmanı hazırlıksız bir şekilde yakalama, darbe anını seçme, çarpışmanın biçimlerini ve niteliğini belirleme olanağı sağlar; bundan dolayı, saldırı taktiği zaferin en önemli önkoşuludur. **Salt savunma mücadelesi ile zafere ulaşmanın mümkün olmadığı** şeklindeki, strateji ve taktiğin en önemli kuralını burada bir kez daha vurguluyorum.

Mücadelede uymamız gereken son derece önemli ikinci kural, **güçlerimizin sürekli pekiştirilmesi ve genişletilmesidir.** Ordumuzun gönüllülük temeline dayandığını ve saflara yeni güçler katılmasının, grev mücadelesinin yeni dallara ve alanlara genişletilmesinin ve yedeklerin yaklaştırılmasının zaferin en önemli önkoşulu olduğunu gözönünde bulundurmalıyız, bundan daha önce sözetmiştim. Burada en tehlikeli şey, İngiltere (örneğinde) gözlemleyebildiğimiz gibi, kitlelerden duyulan korkudur, işçi sınıfının ne kadar az kısmı mücadele safına katılırsa, sözde o denli kolay manevra yapılabileceği şeklindeki görüştür. Güçlerimizin kuvvetlendirilmesi, bütün yardımcı kaynaklarımızdan yararlanma ve proleter cephe gerimizden gittikçe daha fazla gücün (mücadeleye) sokulması, zaferin en önemli önkoşuludur.

Üçüncü önkoşul, **kitlelerin eylemliliğinin ve inisiyatifinin yükseltilmesidir.** Grev mücadelesinde en tehlikeli şey, grevcilerin hareketsizliği, grevcilerin evde oturup olayların gelişimini beklemeleri durumudur. Böyle bir taktik, yenilgiye götürebilir. Greve katılan her kadın ve erkek işçi, işçi kitlelerinin iradesini açık mitingler ve başka araçlarla gösterme doğrultusunda, proleter cepheden kaçmaya karşı mücadele doğrultusunda, grev kırıcılığına karşı mücadele doğrultusunda vb. aktif bir

güç olarak mücadele etmelidir. Kitlelerin eylemliliğinin ve inisiyatifinin yükseltilmesi ve mücadeleye yeni taze güçlerin katılması, mücadelenin başarıyla sonuçlanmasının onun çözümüne bağlı olduğu çok önemli bir görevdir.

Dördüncü koşul, **ordunun bütün birlikleriyle genelkurmay arasında kesintisiz sürekli bir bağlantı servisinin kurulmasıdır.** Kitle mücadelelerinde, önder organların ordudan soyutlanması özellikle tehlikelidir. Bildiğiniz gibi, kurmayın ordudan soyutlanması, savaşta da yenilgiye yolaçabilir. Burada ama bu daha da tehlikelidir. Neden? Çünkü, grev ordusunun üzerine kurulu olduğu gönüllülük ilkesinden dolayı, her savaşçının mücadelenin hedef ve görevlerini iyice anlaması, tüm kitlenin kurmay tarafından kullanılan mücadele biçimlerini ve yöntemlerini tam bir şekilde ve tamamıyla kavraması özellikle zorunludur; çünkü burada kitleleri bilgilendirmek, tek tek grevci grupları arasında bağlantıyı sürdürmek, kitlelere sürekli olarak yönetici organlarm faaliyeti hakkında rapor sunmak ve bu kitleleri doğrudan eylemlere katılmaya yaklaştırmak için sürekli bir bağlantı servisine sahip olmak son derece önemlidir.

Mücadelede çok önemli beşinci koşul, **düşman güçlerinin içten çökertilmesi çalışmasıdır.** Düşmanın mücadele grupları, çok çeşitli özel birliklerden oluşur: iyi örgütlenmiş grev kırıcı örgütleri, faşist birlikler, burjuvazinin saflarından özel olarak seferber edilmiş gönüllüler, ayrıca askerler, denizciler, mühendis grupları vb. vardır. Düşman ordusunun belirli birlikleri, örneğin burjuvazinin oğullarından oluşan özel olarak örgütlenmiş grev kırıcı grupları, ya da faşist örgütler, elbette içten çökertilemez; ama düşman ordusunun bazı özel birlikleri (askerler, denizciler, gönüllüler vs.) içten çökertilebilir ve

mücadelede dikkat, bir halk ordusu olan, yani halkın genel askere alınmasıyla oluşturulmuş ordu birliklerine donanmaya ve kısmen emekçilerden oluşan burjuvazinin diğer savaş bölümlerine yöneltilmelidir.

En önemli mücadele kurallarından altıncısı, başarı vaadeden **bütün araçlarla mücadeleyi sürdürmektir.** Burjuvazi üzerinde zafer kazanmaya götüren bütün araçlar —kendi ordumuzun içten çökertilmesine hizmet edenler hariç— iyidir. Burada, tek tek ülkelerde uygulanan bazı yöntemlerden sözetmek istiyorum. Bununla gösterilmek istenen şey, çeşitli mücadele yöntemlerinin ve biçimlerinin uygulanmasının iyice düşünüp taşınması gerekli kıldığı ve burada burjuvaziye karşı mücadelenin yalnızca proletaryanın güçlerine dayanılarak kazanılabileceğinin gözönünde bulundurulması gerektiğidir. Burjuvaziye karşı mücadelede, uygun olan bütün araçların kullanılması gerektiğini söyledim. Bu ama asla, örneğin Amerika'da Giyim İşçileri Birliği'nin 1926'daki grev sırasında (ve bu sadece 1926'da böyle olmakla kalmadı) yaptığı gibi, grevi rahatsız etmemesi, aksine desteklemesi için yüzbinlerce doları polise rüşvet vermesi şeklinde anlaşılmamalıdır. Böyle bir yöntemin diğer ülkelerde uygulanıp uygulanmadığını bilmiyorum —daha ziyade tersi durumun sözkonusu olduğu görülüyor—, ama bu yöntemin Amerika Birleşik Devletlerinde sonuçsuz kaldığını ve başarılı da olamayacak olduğunu biliyorum, çünkü polis paraları cebine attı ve buna rağmen grevcileri copla tepeledi, öyle oldu ki, grevciler polisten cop darbesi yemek için üstüne üstlük para ödemek durumunda kaldılar. Burada burjuvaziye karşı mücadelede bütün araçların kullanılmasından sözettiğimde, kesinlikle, düşman safları en küçük bir şekilde bile karıştırmaksızın kendi saflarımızı bozan araçları kastetmiyorum.

Grevin belli sonuçlar verebilmesi için, söylediğim gibi, sıradan her işçinin mücadeleyi tam bilinçli kavraması gerekir, ve bu da ancak grevin **hedefinin mümkün olduğunca berrak belirlenmesi** durumunda mümkündür. Mücadelede parolalar ve talepler sayıca asgari ölçüde tutulmalıdır; sloganlar ve talepler kısa, çarpıcı ve anlaşılır bir şekilde formüle edilmelidir. Mümkün olduğunca az felsefe ve belirsiz slogan. Sloganlar ve talepler ne denli basit, berrak ve herkesçe anlaşılabilir olursa, kitleleri bu talepler doğrultusunda mücadeleye seferber etmek ve birleştirmek de o denli kolay olur.

Mücadelede en tehlikeli şey, düşmanımızın manevralarına kanmaktır (**«à la querre comme a la querre»** — «savaş, savaştır») ve doğal olarak her ordu, düşman ordunun moralini ve saflarını bozmak için mücadelede manevraya başvurur. Düşmanlarımızın güçleri muazzamdır. Milyonluk basına, eğitilmiş ve kalifiye bir yardımcı kurmaya sahiptir, en iyi bilimsel ve yazınsal güçlerin hepsi burjuvaziden yanadır. Kilise gibi, milyonluk basın da her gün, grevin bitmesinin çok uzak olmakla kalmayıp, aynı zamanda yükselişe geçtiği bir dönemde, grevin sona erdirildiğine kadar varan türden panik ruhu ve fantazi haberler yayar. Bütün bunların amacı, grevcilerin saflarını ve morallerini bozmaktır. Bundan dolayı, işçilerin moralinin bozulmaması, burjuva basının panik yaratıcı haberleriyle mücadele ruhunun felç olmaması, paniğe kapılmmaması için, burjuvazinin ve burjuva basının çeşitli manevralarına karşı mücadeleye özel bir dikkat sarfedilmelidir; bu amaçla, grev bölgelerindeki bütün olaylar üzerine işçilerin tam olarak bilgilendirilmesi gerekir. Kurmay, ordudan soyutlandığında, bir bölge diğerlerinden soyutlandığında da grevcilere olaylar üzerine tam bilgi alma olanağı sağlayan bir en-

formasyon servisi yaratmayı başaramamışsak, bu durumda bize düşman basın bir panik yaratmayı başarabilir ve, yönetici organ mücadeleye ne kadar çok istekli olursa olsun, hala ne kadar güzel kararlar alırsa alsın, grev boğulabilir de. Her grevci, yoldaşlarına ne olduğundan haberdar edilmelidir. Grev sırasındaki tüm faaliyetimizi öyle düzenlemeliyiz ki, kitleler burjuva ve sosyal-demokrat basının kalemşörlerine bir nebze bile güvenmesinler; yoksa grev yenilgiye mahkumdur.

Düşmanlarımızın manevraları, yalnızca basının her türden yalan haber yaymasından oluşmaz. Başka manevralar da vardır. Tam grevin ortasında, liberallerin ya da sosyal-demokratların saflarından aracılar vasıtasıyla işverenler tarafından tavizler önerilir, ya da uygun önerilerin olduğu ve mücadelesiz de ödünlerin elde edilebileceği yerde grev yapmanın fuzuli olduğu yönünde gaipten haberler lanse edilir... Çoğu zaman haberler yayılır ve çok şeyler vaat eden bildiriler yayınlanır ve «yansız» bir hakemin katılımıyla zorunlu arabuluculuk uygulanır; bütün bu bildiriler ya da vaadedilen arabuluculuk temelinde, grev reformistler tarafından boğulur ve greve katılanlara, işverenler sözlerini yerine getirene kadar beklemeleri tavsiye edilir. Grev zamanında en tehlikeli şey, işverenlerin ve reformistlerin sözlerine ve vaatlerine güvenmek, onlara inanmaktır; en tehlikeli şey, mücadeleyi sonuna kadar götürmeden, grev sırasında safları dağıtmaktır.

Mücadelede, kendi güçlerimiz hakkında tam bir bilgi sahibi olmak, hangi güçlere sahip olduğumuzu, daha hangi yedekleri yaklaştırabileceğimizi, ordumuzda nasıl bir ruh halinin hüküm sürdüğünü, cepheden kaçmanın olup olmadığını, yeni ve taze güç akımının hala sürüp sürmediğini, yoksa grevin geri mi çekilmeye başlayıp

başlamadığını bilmek, son derece büyük öneme sahiptir. Kitlelerin yalpalayan ruh halini kırmayı, kendi güçlerimizi tam olarak saptayabilmeyi, şu anda elimizde neyin olduğunu, bu güçlerin durumunun ne olduğunu ve daha uzun zaman güçlerimizi toplayıp toplayamayacağımızı tam olarak bilmeyi becermeliyiz. Tüm bunlar, **ancak işçi sınıfı davasına can-ı gönülden bağlı olma halinde** ve ancak deneyimle kazanılabilecek olan keskin bir politik sezgi ve önsezi gerektirir. Ama yalnızca kendi güçlerimizi değil, aynı zamanda düşmanınkileri de iyi tanımalıyız, çünkü bugün körükörüne mücadele etmek, eskiden olduğundan daha zordur. Düşman güçleri bilmek, mücadelemizi kolaylaştırır. Düşman güçleri saptanırken elbette, düşmanın çok güçlü ve iyi örgütlü olduğu, muazzam fonlara sahip olduğu, burjuva devletin bütün güçlerinin elinin altında olduğu, vs., kısacası, bu koşullar altında mücadelenin olanaksız olduğu sonucuna da varılabilir, ve reformistler sık sık da bunu yapıyor. Hayır yoldaşlar, düşman güçlerinin sayısı hakkında bilgiye, bundan panik yaratıcı ve bozguncu sonuçlar çıkarmak için değil, aksine bizim saldırımıza karşı koyan direncin gücünü tam olarak ölçebilmek amacıyla kime karşı savaştığımızı bilmek için ihtiyacımız var.

Her mücadelede, özellikle de grev mücadelesinde en tehlikeli şey, körükörüne ilerlemektir. Böyle bir mücadele kolayca yenilgiye götürebilir. Grev zamanlarında, grevin uzadığı, yardım gelmediği, çocukların aç kaldığı, polisin yoğun saldırdığı, işçilerin geri katmanlarının grevcilere baskı yaptığı vs. durumlarda ortaya çıkan çöküntü halet-i ruhiyesi de tehlikelidir. Herhangi bir ordunun saflarında ortaya çıkan panik son derece tehlikelidir, ama önder kurmayı da kapsaması daha da tehlikelidir. Önder kurmayda (grev ve mücadele yönetimlerinde) pa-

nikçilere yer yoktur, çünkü bunlar yenilginin özel örgütleyicileridir.

Yoldaşlar,grev mücadelesinin yönetici kurmayının uyması gereken diğer bir dizi kuralın üzerinde ayrıntılı bir şekilde duracak durumda değilim. Ama, halihazırda anlatılmış olanların, çalışmamızın yönü, grev ordusunun örgütlenmesinin gerekli biçimleri ve yöntemleri, grev yönetmenin uygun biçimleri ve yöntemleri ve ordumuzun genelkurmayının gerekli nitelikleri hakkında açıklığa kavuşmaya yettiğini sanıyorum.

Bu bağlamda bir başka sorun ortaya çıkıyor: Eğer başarılı bir mücadele için bu kadar muazzam sayıda son derece ciddi önkoşul gerekiyorsa, o halde bir dizi kapitalist ülkede sermayenin seçkin ajanlarının sendikaların başında bulunduğu ve bu ajanlardan oluşan genelkurmayın kapitalistlerin elinde alet olduğu bir ortamda mücadele nasıl kazanılabilir? Bunu İngiltere'deki grev sırasında gördük, aynı şeyleri Birleşik Devletler, Çekoslovakya, Fransa, Japonya ve diğer ülkelerdeki grevlerde yaşadık.

Başlangıçta reformistler greve karşı çıkarlar. Ama grevi engelleyemeyeceklerini gördükten sonra, mücadeleyi tayin edici anda boğmak ve savaşçılara ihanet etmek üzere grevin başına geçerler. Taktikleri, hareketin başını koparmak için onun başına geçmek şeklindeki son derece basit formüle indirgenebilen sermayenin ajanlarının, en büyük reformist sendikaların başında bulunduğu bir yerde, hakim koşullar altında doğru bir mücadele önderliğini nasıl sağlayacağımız şeklindeki ciddi sorunla karşı karşıyayız. Bunun yanıtını, tüm kitle tarafından seçilen ve reformist sendikalar olmaksızın ve onların iradesine rağmen, sermayenin bu ajanları olmak-

sızın ve onların tüm çabalarına rağmen mücadeleyi sürdürecek olan grev yönetimlerinin ve mücadele yönetimlerinin oluşturulmasına ilişkin, son iki yıl içinde Komintern ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali tarafından alınan kararlar vermektedir. Grev yönetiminin ve mücadele yönetiminin oluşturulması ne demektir? Bu, varolan muazzam deneyim temelinde ve uluslararası işçi hareketinin bütün kazanımlarını değerlendirerek, kitlelere mücadelede önderlik edebilecek durumda olan bir kurmayın, bir yönetici organın oluşturulması demektir.

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin IV. Kongresinde, Ocak 1929'da **Strasburg**'daki grev stratejisi ve grev taktiği sorunları üzerine özel konferansta ve daha sonra Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi 10. Plenumunda, iktisadi mücadelelerin başarıyla yürütülmesine ve bu mücadelelerin yürütülmesinin biçimlerine ve yöntemlerine ilişkin temel taktik çizgiyi saptamaya çalıştık. Strasburg konferansı, iktisadi mücadelelerin yürütülmesi ile en ayrıntılı ve en somut bir şekilde uğraştığından, burada yalnızca bu konferansın kararlarına değinmek istiyorum.

Bu konferansın kararlarını tanıyıp tanımadığınızı bilmiyorum. Yüzde 25'inizin bile bu kararları okumuş olduğundan şüpheliyim. Tüm dinleyicilerin yüzde 100'ünün bu kararları tanımak için çaba gösterecekleri umuduyla, Strasburg konferansında alınan kararların özünü birkaç kelimeyle özetlemek istiyorum.

Konferans, aşağıdaki bölümleri içeren ayrıntılı bir karar aldı:

1. Kitlelerin grev mücadelelerine ve lokavtlara hazırlanması.

2. Mücadele organlarının biçimleri, niteliği ve işlevleri.

3. Demokratik olarak seçilmiş grev yönetimlerindeki taktiğimiz.

4. Emir vermek değil, önderlik etmek.

5. Grev yönetimleriyle reformist sendika aygıtı arasındaki karşılıklı ilişkiler.

6. Grev mücadeleleri ve lokavtlar sırasında birleşik cephe sorunu.

7. Grev gözcüleri ve proleter öz koruma örgütleri.

8. Korsan ya da resmen ilan edilmemiş grevler.

9. Mücadele alanının genişletilmesi. Yedekler sorunu.

10. Reformistlerce boğulmasından sonra mücadelenin sürdürülmesi.

11. Mücadelenin boğulması nasıl engellenebilir?

12. Sendikal hareketin bölünmüş olduğu ülkelerde grev mücadeleleri.

13. Faşizmin ve beyaz terörün hüküm sürdüğü ülkelerde grev mücadeleleri.

14. Grev mücadelelerini politize etmenin yöntemleri.

15. Tüm ülkede sendikal muhalefetin seferber edilmesinin biçimleri ve yöntemleri.

16. Kadın işçiler ve işçi eşi kadınlar arasında faaliyet.

17. İşçi gençliğin aktif mücadeleye çekilmesinin biçimleri ve yöntemleri.

18. Desteğin örgütlenmesi.

19. Enformasyon servisi ve bağlantı servisi sorunları.

20. Diğer ülkelerdeki kardeş örgütlerle bağın kurulması.

Yoldaşlar, burada size yalnızca başlıkları okudum, ama karar metnini okuyacağımı sanmayın. Hepiniz okuma-yazma biliyorsunuz; bu kararları henüz okumadı iseniz, bunları özenle okumanız iyi olur, ve hem de yalnız bir kez değil, iki kez değil, aksine birçok kez ve elde kurşun kalemle okuyunuz. Ancak yalnızca okumak yetmez, aynı zamanda okunan şeyin üzerinde düşünmek gerekir. Bunu yaptığınızda, Strasburg'daki grev konferansının kararlarını, grev mücadelesinin son derece zengin uluslararası deneyimleri temelinde hazırladığını göreceksiniz. Burada size okuduklarım, soyut düşünce silsilesinin ürünü değildir, hayır, bütün bunlar olumlu ve olumsuz mücadele deneyimlerinden alınmıştır. Kuşkusuz, salt bir greve katılmakla kalmayıp, aynı zamanda bir grevi yönetecek olan hepiniz, Strasburg konferansında formüle ettiğimiz bu yoğunlaşmış deneyime son derece ciddi bir dikkat sarfetmelisiniz.

Daha önceki konuşmalarımdan birinde, zafere dair yüzde yüzlük bir garantinin olmadığına işaret etmiştim. Tam bir şekilde incelenmiş deneyimler temelinde hareket ederseniz, zaferi kazanmak için ciddi bir şansınız olur. Ama varolan deneyimleri çalışmalarınızda horlar

ve kendi kendinize mücadele yöntemleri ve biçimleri uyduracak olursanız, o zaman yenilginiz yüzde yüz garanti olacaktır. Bundan dolayı, bana öyle geliyor ki, birikmiş deneyimin çok yönlü araştırılması ve bu deneyim temelinde taktiğin hazırlanması, ciddiye alınacak her komünist için en önemli ve en temel şeydir. Stratejimiz, mücadelemizin çizgisini ve yönünü belirler; taktik ise her bir mücadelenin, her bir muharebenin niteliğini belirler. İnsan herşeyi önceden göremez. Gelecekteki bütün grev mücadeleleri için yönetmelikler koyulamaz, ama gelecek grev mücadelelerinde nasıl **davranılmaması** gerektiği üzerine şimdiden çok şey söylenebilir. Ve bu açıdan, son dönemin, diyelim ki savaş sonrası dönemin, grev mücadelelerinin incelenmesi, özellikle ama bu yıllardaki büyük iktisadi ve politik çatışmaların incelenmesi son derece öğreticidir.

Bugünkü konuşmamın sonunda sizlere bir kez daha Strasburg konferansı kararlarını çok iyi bir şekilde incelemenizi tavsiye etmek istiyorum. Burada birçok sorunun cevabını ve aynı zamanda gelecek dönemdeki politik ve örgütsel çalışmanız için sizlere son derece büyük yararı dokunacak çok sayıda değerli yönerge bulacaksınız.

GREV, SİLAHLI AYAKLANMA VE İKTİDAR MÜCADELESİ

26 Mart 1930'da yapılan dördüncü konuşma

İçerik:

Kollektif eylem tipleri. Yatay ve dikey doğrultuda grev mücadeleleri; örgütlü ve kendiliğinden grevler; iktisadi ve siyasi, saldırı ve savunma mücadeleleri. Dayanışma grevleri. Mücadele yürütmenin karakteri. Grev hareketinin hedefleri ve görevleri. Grevin sonucu olarak toplu sözleşme. Reformistler tarafından yapılan merkezi sözleşmeleri neden reddetmek gerekir? Kısmi taleplerle proletaryanın genel sınıfsal görevleri arasındaki ilişki. Grev hareketinin hedefi üzerine reformist ve komünist görüşler. İktisadi mücadeleyi bir üst aşamaya çıkarma. İktisadi mücadelenin politik mücadele ile birleştirilmesi. Silahlı ayaklanmanın yardımcı aracı olarak grev. Grev ile içsavaş arasındaki bağlantı. Proletarya iktidarına karşı yönelmiş grevler karşı - devrimcidir. Kitleler ve önder kadrolar mücadele içinde eğitilir.

Grev, daha önce de tanımladığımız gibi, ücretlilerin kollektif bir hareketidir ve bundan dolayı grevin niteliği

ile uğraşmak ve kollektif eylemin çeşitli tiplerini tahlil etmek son derece önemlidir.

Grev mücadeleleri, kapsamları ve boyutları açısından şu gruplara ayrılır: İşletmenin bir bölümünü, tüm işletmeyi, bir işletmeler grubunu, bir bölgeyi, bir eyaleti ya da tüm devleti kapsayan grevler. Birçok ya da bütün üretim dallarındaki işçileri kapsayarak bu grevler **yatay** doğrultuda gelişebilir; örneğin, bir grup işletmede, bir bölgede, bir eyalette ya da tüm devlette çeşitli kategorilerden işçilerin bir grevi. Ya da bunlar **dikey** doğrultuda gelişebilir ve yalnızca bir tek üretim dalının işçilerini kapsar; örneğin, bir işletmede metal işçilerinin grevi, bir bölge ya da eyaletteki bir grup işletmedeki metal işçilerinin grevi ya da tüm bir devletteki metal işçilerinin grevi. Mücadelenin kapsamını ve boyutlarını ölçebilmek için, işçilerin sözkonusu kollektif eylemleri **yatay** ve **dikey** olarak ele alınabilir.

Ama grev mücadeleleri, çıkış nedenleri açısından da karakterize edilebilirler: örgütlü bir şekilde kararlaştırılmış ve önceden saptanmış bir plan temelinde mi ortaya çıkıyorlar, yoksa beklenmedik bir şekilde mi patlıyorlar. Bu bakış açısıyla grev mücadelelerini **örgütlü ve kendiliğinden** olarak ayırabiliriz.

Grev mücadelelerinin güttüğü amaçlara ve mücadeleyi kabul eden işçilerin taleplerine göre, grev mücadeleleri, elbette ki relatif olarak, iktisadi ve siyasi diye ayrılabilir.

Uygulanan mücadele yöntemlerine göre, grevler **saldırı ve savunma mücadelelerine** ayrılabilir. İşçilerin, yaşam düzeylerini iyileştiren ve haklarını genişleten bir dizi talep ileri sürerek greve çıkmalarıyla; işçilerin köşeye sıkıştırılarak, elde ettikleri mevzileri savunmak için gre-

ve çıkmaya zorlanmaları elbette aynı şey değildir. Elbette ki, bir savunma grevi, mücadele süreci içinde bir saldırıya dönüşebilir, ama buna rağmen grev hareketinin çıkış noktasını belirlemek son derece büyük öneme sahiptir.

Grev mücadeleleri, işçilerin herhangi bazı talepleri bizzat ileri sürmeleri, ya da diğerleri tarafından ileri sürülmüş talepleri savunmak için mücadeleyi kabullenmeleri bakış açısıyla da incelenebilir ve incelenmelidir. Belli işçi kategorilerinin diğer işçi kategorilerinin taleplerini desteklemesi yoluyla ortaya çıkan grev mücadeleleri, **dayanışma grevleri** diye bilinir.

Grev mücadeleleri, son olarak, mücadelenin yürütülme karakteri açısından da tahlil edilebilir. Uluslararası grev hareketinin deneyimleri bu bakımdan son derece zengindir. İşçilerin grevlerle işverenleri etkilemesinin son derece çeşitli biçimleri ve yöntemleri vardır. **Nöbetleşe mücadele** diye adlandırılabilecek grevler vardır; yani mücadele, grevin bir dizi işletmede aynı anda başlaması şeklinde değil, tüm üretimi rayından çıkarmak için işletmelerin birbiri ardısıra greve çıkmaları şeklinde örgütlenmiştir. Bunun dışında, deneyimler temelinde, kitlelerin inisiyatifinin ve yaratıcı gücünün sonucu olarak, grevin işveren ya da işveren grupları üzerindeki etkisini güçlendirmeyi amaçlayan çok sayıda yönteme sahibiz. Bu yöntemler, nesnel durumdan ve işçilerin hukuki durumundan kaynaklanır ve hangi mücadele biçimi dış koşullara uygunsa o mücadele biçimi uygulanabilir. Şöyle bir örneği alalım: Grevin kriminal bir suç olarak görüldüğü ve devlet iktidarının grev mücadelelerine karşı en zorba baskı yöntemlerini uyguladığı ülkeler vardır ve buna rağmen bu ülkelerde örgütlü ve kendiliğinden grevler çıkar. Bu grevler gerçi hep kurban gerektirir

ama işçi sınıfı buna ağmen yolu üzerindeki bütün tel örgüleri grevin yardımıyla parçalar. Ama şu veya bu nedenden grev yapmanın ve işletmeyi terketmenin işçilere zor geldiği anlar da vardır. Bu anlarda başka bir yöntem uygulanır: İşçiler gerçi işletmede kalır ama **yavaşlatılmış bir tempoyla** çalışırlar, ya da işletmede kalırlar ama işi her yarım saatta bir bırakıp atölyelerde dolaşırlar, ya da işbaşı yapıldıktan hemen sonra işi bırakırlar, işçiler tüm gün işletmede kalırken makineler boş döner. İşçilerin işverenler üzerinde etkide bulunmasının düzinelerce, yüzlerce yolu vardır. Bunları yalnızca son yılların grev mücadelelerinin deneyiminden değil, aynı zamanda bu yılın Şubat ve Mart aylarında birçok ülkede son haftalarda meydana gelen grev mücadelelerinin deneyimlerinden de tanıyoruz. Kollektif davranışın biçimleri, boyutları ve karakteri, greve çıkan işçilerin uyguladığı yöntemler ne kadar çok çeşitli olursa olsun, bütün bu kollektif eylemlerin hedefleri ve görevleri tamamiyle somut olmalıdır. Bundan dolayı, her grevin ya da bir bütün olarak grev hareketinin hedefleri ve görevleri sorunu bizim için son derece önemlidir.

Grev hareketinin hedeflerini ve görevlerini tanımlarken, sözkonusu grevin ivedi hedefleri ve görevleri ile, bir bütün olarak grev hareketinin hedefleri ve görevlerinden hareket etmek zorundayız. Önce dolaysız hedeflerden ve görevlerden sözetmek istiyoruz.

Her grev, bildiğiniz gibi, taleplerin hazırlanması ve öne sürülmesiyle bağlıdır. Grevin karakterini belirleyen bu talepleri birkaç başlığa ayırdığımızda, şu sonuca ulaşırız: İşçilerin iktisadi durumunu doğrudan ilgilendiren bir dizi talebin öne sürülmesi, genel olarak kollektif eylemin en ilkel, birincil biçimidir. En yaygın olandır ve kapsamından ve niteliğinden bağımsız olarak, kendili-

ğinden mi ya da örgütlü mü çıktığından bağımsız olarak, bütün grev mücadelelerinde uygulanır. Ücretin artırılması veya muhafaza edilmesi, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, işçi korunması, çalışma süresinin kısaltılması, işten çıkarılanlara tazminat ödenmesi vs., gibi talepler, kısacası, işletmedeki işçilerin doğrudan maddi çıkarlarını ilgilendiren, işçilerin işverenlerle ilişkilerini düzenleyen ve **iktisadi talepler** olarak bilinen bir dizi taleptir bunlar. Bunlar, ücretlilerin maddi durumunu iyileştirmeyi ve yaşam düzeyini yükseltmeyi amaçlayan taleplerdir.

Grev çatışmalarında öne sürülen ve yine oldukça eski tarihe dayanan bir dizi başka talep de vardır. Bunlar **hukuki taleplerdir.** Örneğin, birliğin işverenlerce tanınması için grev, işletmeye grev kırıcıların alınmasına karşı yönelmiş bir grev, işçilerin işe alınması ve işten atılmasına ilişkin olarak sendikanın haklarını saptamayı amaçlayan bir grev, işletme içtüzüğünün tespit edilmesiyle ilgili bir grev vb. — kısacası, sözkonusu işçinin ya da işçi topluluğunun doğrudan maddi çıkarlarından ziyade, işçinin işletmedeki hakları, işverenle ilişkileri ve işverenin keyfiliğine karşı işçinin savunulması ile ilgili bir dizi talep.

Niteliklerini vermiş olduğum az sayıdaki örnekten görebileceğiniz böyle düzinelerle talep sayılabilir. Burada sayılan nedenlerden ortaya çıkan ya da burada gösterilen hedeflere ve görevlere sahip grevler, deneyimin gösterdiği gibi, mücadele eden tarafların güç ilişkisine göre, işçilerin ve işverenlerin nasıl örgütlü olduğuna göre, her iki tarafça kullanılan yöntemlere göre, birkaç dakikadan, birçok aya kadar farklı zaman boyunca sürebilir. Bu grevlerin sonucu genel olarak, işçiler tarafından öne sürülen talepleri belirli ya da belirsiz bir zaman için

düzenleyen sözlü ya da yazılı bir sözleşmedir. İşçiler kaybettikleri taktirde, —gelebilecek belli disiplin cezaları dışta tutulursa— elbette ki eski koşullarla işletmeye geri dönerler; buna karşılık bütün noktalarda kısmi ödünler verilmişse, bunlar yazılı olarak saptanır ya da işçilere şu veya bu şekilde bildirilir. Böyle bir çatışmadan sonra, eğer bu sözleşme bir sendika ya da bir işçi grubu ile işveren arasında yapıldıysa, **toplu sözleşme** diye adlandırılan şöyle veya böyle bir belgede ifadesini bulan, geçici bir ateşkesin geldiğini görüyoruz.

Toplu sözleşme nedir? Mücadele yürüten tarafların verili andaki güçler ilişkisinin hukuki ifadesidir, ve mücadele yürüten tarafın görevi, elde edilmiş mevzilerden ilerlemektir; yani işçiler yapılan çatışmanın sonucu olarak şu ya da bu talebi kabul ettirmeyi başardıklarında, elde ettiklerini savunmaya hazır olmak daima ilk planda duracaktır. Gözönünde bulundurulması gereken ikinci koşul, sözleşmenin ancak bir mola olduğu ve buna ancak, işçilerin sınıf düşmanının sürekli hücumlarına karşı kendilerini korumak için örgütlü ve güçlü olduğu ölçüde uyulacağıdır. Ama, ister toplu sözleşme ister tarife sözleşmesi diye adlandırılsın, bu, mücadele eden tarafların verili andaki güçler ilişkisinin hukuki ifadesi ise, o zaman şu soru ortaya çıkıyor: **Her** toplu sözleşme **gerçekten** de güçler ilişkisinin bir ifadesi midir? Hayır, değildir. Bu önerme yalnızca devrimci bir birlik ya da devrimci işçiler tarafından yapılan bir sözleşme için geçerlidir. Öte yandan reformistler tarafından yapılan bir sözleşme yalnızca, işverenlerle reformistler arasında işçilerin çıkarlarına karşı bir birleşik cephenin ifadesidir. Yani ücret sözleşmesi ya da toplu sözleşme kendi başına birşey ifade etmez. Bunun birşey ifade etmesi için, sözleşmeyi kimin yaptığı, hangi şartlar altında ve neyin sonucu olarak ortaya çıktığı da çözümlenmelidir.

Sendikal hareketin yıllar boyu, bir sözleşme ne kadar merkezileştirilirse, sözkonusu sanayi dalının işçileri ve tüm proletarya için bir o kadar yararlı olacağı inancıyla, merkezi sözleşmeler yapılması için mücadele ettiği hepinizce bilinmektedir. Ne var ki yoldaşlar, yaşam diyalektiktir, ve bugün Almanya, İngiltere, Birleşik Devletler vb. gibi ülkelerdeki toplu sözleşme sorununa baktığımızda ve bu anlaşmaların oralarda sosyal-faşistler tarafından kulis arkalarında, işçilerden saklı yapıldığını gözönünde bulundurduğumuzda, içinde bulunduğumuz aşamada tüm kararlılıkla merkezi sözleşmelere karşı tavır takınmamız gerektiği açıktır —ilkesel nedenlerden dolayı değil, bu sözleşmeler işçi sınıfının çıkarlarına merkezileştirilmiş ihanet olduğundan dolayı. Sözleşmeler bu ülkelerde, mücadele edecek ve mücadeleyi sonuna dek yürütecek durumda olduğumuz ölçüde (işletmeler, işletme grupları, üretim dalları vs.), işçiler tarafından bizzat seçilmiş özel ücret komisyonları tarafından yapılmalıdır.

Çıkış noktası iktisadi ve hukuki taleplerin öne sürülmesi olan bir grev, çoğu durumda geçici bir ateşkesle sonuçlanır. Ama önüne daha başka ve daha kapsamlı hedefleri koyan grev mücadelelerinde durum farklıdır. İktisadi ya da hukuki taleplerin ileri sürüldüğü grevlerden sözettim, ama işçilerin, bir işverene ya da işverenler grubuna değil de, kapitalistler sınıfının yürütme organına, yani burjuva ya da sosyal-demokrat hükümetlere karşı kollektif bir biçimde genel sınıfsal talepler ileri sürdükleri düzinelerle, yüzlerce, binlerce durumu biliyoruz. Böylesi grevler, bildiğiniz gibi, **politik** grevler olarak adlandırılır.

Bu hareketlerde genelde hangi talepler ileri sürülür? Sendikaların yasal olarak varlığı için, sendikaların dağıtılmasına karşı, işçi basınının savunulması için, ge-

nel seçim hakkı için, savaş tehlikesine karşı, Sovyetler Birliği'nin savunulması için, faşizme ve faşistlerin terörüne karşı, hakim sınıfların işçi sınıfının elde ettiği mevzileri kısıtlamasına ya da elinden almaya devam etmesine yönelik gerici önlemlerine karşı vb. gibi çeşitli talepleri olan muazzam sayıda grevi deneyimlerimizden biliyoruz. Bütün bu grev mücadeleleri, boyutlarından ve kapsamlarından bağımsız olarak, genel sınıf karakterine sahiptir. Örneğin geçen yılın 1 Ağustos'undaki grevlere, bu yılın 6 Mart'ındaki grevlere ya da 1929 yılının 1 Mayıs grevlerine bakalım. Ne 1 Mayıs'ta, ne 1 Ağustos'ta ve ne de 6 Mart'ta bir genel grev olmadı. Bunlar kısmi grevlerdi, bazen yalnızca bir işletmeyi, bir işletme grubunu ya da bir bölgeyi kapsayan grev mücadeleleri idi. Ama buna rağmen bu grevlerin derin bir politik ve sınıf mücadeleci karakteri vardı. Neden? Çünkü bu grevlerin hedefleri genel sınıfsal hedeflerdi, çünkü mücadeleyi kabul eden işçiler başından itibaren işçi sınıfını genelde ilgilendiren talepler ileri sürüyorlardı. Ve bu türden grev mücadelelerinin ve hareketlerin bir toplu sözleşme imzalanmasıyla sonuçlanamayacağı apaçık ortadadır. Savaşa ve faşist diktatörlüğe karşı yönelen grevlerin, Sovyetler Birliği'nin savunulması için ilan edilen grevlerin, işsizlere devlet desteği sağlanması, yedi saatlik işgünü, proletaryanın sınıf örgütlerinin legal varlığı vs. taleplerinin öne sürüldüğü grevlerin; böylesi grevlerin mücadele eden taraflar arasında hukuksal bir sözleşmeyle sonuçlanamayacağı gün gibi ortadadır.

Hakim sınıfların verili durumda geri adım mı atacakları yoksa ödün vermez mi görünecekleri, herhangi bir oyalamaya başvurmayı gerekli görüp görmeyecekleri, ya da bu gibi işçi hareketlerinin burjuvazinin daha güçlü bir terörüne, daha güçlü bir saldırısına yol açıp açmayacağı, grevin karakterine ve boyutlarına, işçi sınıfının

davranışının keskinliğine ve hareketin dinamizmine bağlıdır. Öyle ya da böyle, kapitalist sistemi sarsan grevlerle karşı karşıyayız. Çünkü bunlar bu sisteme karşı yönelmiştir.

Böylece, kısmi talepler sorununa ve grev hareketinin nihai hedefine gelmiş oluyoruz. Grevlerin ezici çoğunluğunun, işçilerin içinde bulunduğu nesnel ortamdan doğduklarını ve işçilerin bir dizi iktisadi, hukuki ya da genel sınıfsal talepler ileri sürdüğünü söyledim. Sözünü ettiğim, işçi sınıfının ivedi çıkarlarını ilgilendiren bu kısmi taleplerle, genel sınıfsal talepler arasında ne gibi bir bağıntı vardır? Kısmi taleplerin, işçi sınıfının genel görevleriyle birleştirilmesi — işte uluslararası komünist hareketin devrimci özü budur. Ne kadar mütevazi olursa olsunlar tek tek hareketleri, tek tek işçi taleplerini soyut, sınıf mücadelesiyle hiçbir ilişkisi olmayan şeyler olarak görmüyoruz. Sürekli ve ısrarla —komünist taktiğimizin canalıcı noktası burada yatmaktadır— en geniş kitlelerin en canalıcı önemdeki en ivedi çıkarlarını, bu kitlelerin yerine getirecekleri genel görevlerle birleştirmeye çabalıyoruz. Komünistler ile, reformistler ve oportünistler arasındaki esas fark burada yatmaktadır. Reformizm, işçi sınıfının iktisadi taleplerinin tatmin edilmesini nihai hedef olarak görmektedir. Bugün, reformistlerin bir grev yürütmesine gittikçe daha seyrek rastlanmaktadır, ama bir grev yürüttüklerinde bile, görevleri grevi kapitalist toplum düzenine zarar vermeksizin mümkün olduğunca kısa zamanda kaldırmaktır. Biz ise kendimize bambaşka bir hedef koyuyoruz: **Her grevi, kapitalist toplum düzenine mümkün olan en büyük zararı vererek sonuçlandırmak istiyoruz.**

Uluslararası komünizmin grev hareketinin nihai hedefi hakkında ne düşündüğüne ilişkin burada bazı ör-

nekler vermek istiyorum. Sovyetler Birliği Komünist Partisi XI. Kongre kararında, «Yeni Ekonomik Politika Koşullarında Sendikaların Rolü ve Görevleri» bölümünde (1922 yılında) **Lenin** tarafından kaleme alınmış ve her komünistin en derin dikkatini hak eden aşağıdaki formülasyonu buluyoruz: Burada kapitalist ülkelerdeki ve Sovyet devletindeki sendikalar arasındaki ayrım ve grevler sorunu ele alınmakta ve şunlar söylenmektedir:

«Grev mücadelesinin nihai hedefi, kapitalist toplum düzeninde devlet aygıtının tahrip edilmesi, verili sınıfsal devlet iktidarının devrilmesidir.»

Böylece çarpıcı bir biçimde de kısmi taleplerle nihai hedef arasındaki ilişki belirlenmiş, ilkel iktisadi taleplerden proletaryanın genel sınıf görevlerine götüren halkalar saptanmış ve böylece komünizm ile reformizm arasındaki keskin ayrım çizgisi de çekilmiştir. Böylece aynı zamanda son derece önemli bir başka şey daha saptanmıştır. Kısmi talepleri nihai hedefle birleştirmekle yükümlü olmamız, ilkel talepler için çıkan grevleri bir üst aşamaya yükseltmeye çaba göstermek zorunda olduğumuz, ya da bir başka deyimle, iktisadi grevleri politik grevlere dönüştürmek için çaba göstermek zorunda olduğumuz anlamına gelir.

İktisadi ve politik grevlerin birbiriyle kaynaştırılması, komünist taktiğimizin en önemli görevidir. Devrimci taktiğimizin özü burada yatar. Buna karşılık reformist ve anarko-sendikalist taktiğin özü, bu grevlerin birbirinden soyutlanmasında, birbirlerinden titizlikle ayrılmalarında ve bir mücadele biçiminin diğerinden ayrılmasında yatmaktadır.

Bu operasyon, bu kaynaştırma her an ve her grevde yapılabilir mi? Her verili grev, boyutlarından bağımsız

olarak, katılan işçilerin sayısından bağımsız olarak, bir üst aşamaya yükseltilebilir mi? İlkel iktisadi taleplerin savunulması için ilan edilen grevlerin, mücadele süreci içinde daha başka bir dizi talep daha ortaya çıkmaksızın hemen sona erdiği durumlar olmaktadır. Dolayısıyla bu durumda grevi bir üst aşamaya yükseltmemiz mümkün olmayacaktır. Ama böyle bir durum giderek seyrekleşmektedir. Çünkü gerginleşen sınıf ilişkileri, geniş kitlelerin kapitalist rasyonalizasyon sonucu artan sınıf kini, kitlesel işsizlik, yaşam düzeyinin kötüleşmesi, yoksullaşma vs. vs. bütün bunlar, iktisadi grevlerle politik grevlerin birbirleriyle organik bir şekilde kaynaşmasına yol açar. Son yıllardaki işçi hareketinde ortaya çıkan yükselişin karakteristik özelliği, iktisadi mücadelelerle politik mücadelelerin bu organik kaynaşmasıdır. Şöyle bir kural saptanabilir: Yükseliş ne kadar yüksekse, sınıf ilişkileri ne kadar gerginse, ne kadar çok kitle hareket ve hoşnutsuzluk içindeyse, iktisadi ve politik mücadeleler de birbiriyle o denli sıkı kaynaşır.

Lenin 9 Ocak 1917'de Zürih'te Rus Devrimi üzerine yaptığı konuşmada, 1905 yılının ve o sırada Çarlık Rusyası'nda işçileri ayağa kaldıran grev dalgasının niteliği üzerine şunları söylüyordu:

«Devrim sırasında iktisadi ve politik grev mücadelelerinin birbirine kaynaşması son derece ilginçti. **Bu iki grev biçimi arasındaki son derece sıkı ilişkinin, hareketin büyük gücünü garanti eden tek şey olduğu** kuşku götürmez bir biçimde kesindir.» Yoldaşlar, bu formülasyon üzerinde iyice düşünmenizi rica ediyorum: **«Yalnızca bu iki grev biçimi arasındaki en sıkı ilişki, hareketin büyük gücünü garanti etti.»**

Neden? Çünkü, kitleler ayaklandığı ve hoşnutsuzlukları bütün ölçülerin üzerine çıktığı zaman, işçiye:

«Yalnızca protesto etmek ve gösteri yapmak için grev yap; ya da, herhangi bir iktisadi talep ileri sürmeksizin, yalnızca mutlakiyete karşı greve çık» dediğimizde, işçilere karşı en büyük cürümü işlemiş ve en büyük taktik hatayı yapmış olurduk. Bu tür bir genel hedef, işçilerin belirli bir tabakasınca anlaşılabilir birşeydir. Ama her işçi, bir kez mücadeleye başladığında, bu mücadelenin sonucu olarak derhal reel birşey de elde etmek ister. Bu mücadeleden esaslı, elle tutulabilir birşeyler kazanmalıdır ve bunu da ancak, aynı zamanda iktisadi talepler de öne sürüldüğünde, yani hem politik hem de iktisadi alanda bir baskı yapıldığında kazanabilir. Başka sözcüklerle ifade edilirse, iktisadi ve politik taleplerin sıkı sıkıya kaynaşması, işçi sınıfının hücumunu güçlendirmeye muazzam ölçüde katkıda bulunur; çünkü böylelikle, bu mücadelede öne sürülen iktisadi talepler aşkına hareketi belli bir şekilde destekleyecek ve saflara katılacak yeni işçi tabakaları harekete kazanılacaktır. Bu kaynaşma, bu organik ilişki, ilkel iktisadi güncel taleplerle nihai hedefimizin birleştirilmesi — işte işçi hareketi içindeki komünist taktiğimizin esası, temeli budur.

Lenin'in bu formülasyonu, kitle hareketlerinin istisnasız bütün deneyimleri tarafından doğrulandı. 1905 yılı için, Lenin'in burada değindiğim tanıklığı var. 1917 yılında, Şubat devriminden, mutlakiyetin devrilmesinden sonra, iktisadi talepleri olan gittikçe yayılan bir grev dalgası vardı. Sekiz saatlik işgünü, ücret artışı vs. — bu iktisadi talepler giderek yayıldı, keskinleşti, güçlendi ve yeni yeni işçi tabakalarını çekti, tüm proletaryayı kapsadı ve Ekim'de işçi sınıfının iktidar uğrunda mücadelesine yolaçacak şekilde onu bir tek sınıf olarak kaynaştırdı. Kanıt olarak diğer ülkelerdeki devrimci eylemleri de, diyelim ki Almanya'daki 1918 devrimini ya da Avusturya'

daki ve Macaristan'daki devrimleri alabiliriz. Her yerde iktisadi mücadeleyle politik mücadelenin kaynaşmasını görüyoruz. Elbette ki, herşey, önderlik eden partiye bağlıdır. Bizim partimiz politik talepleri başa koydu ve bunları iktisadi taleplerle birleştirdi. Buna karşılık Alman sosyal-demokrasisi 1918'de işçilerin dikkatini sekiz saatlik işgününe ve sosyal yasamaya yöneltmeye, işçi sınıfının önünde duran politik sorunlardan, gerçek proleter iktidar uğruna mücadele sorunlarından saptırmaya ve koparmaya çalıştı.

Olumsuz örnek olarak, Çin Komünist Partisi'nin 1925-1927 devrimi sırasındaki taktiği verilebilir. Kuomintang'ın baskısıyla Çin Komünist Partisi, işçilerin iktisadi taleplerine şu yanıtı verdi: «Önce ulusal devrimin zaferi, Peking'in ele geçirilmesi vs.; sekiz saatlik işgünü sorunu, köylülere toprak sorunu ancak bundan sonra çözülebilir.» Politikanın ekonomiden kopukluğu şeklindeki bu oportünist taktik hiç şüphesiz 1925-1927 devriminin yenilgisinin nedenlerinden birisiydi.

Deneyimler önümüze, iktisadi mücadeleyi politik mücadeleyle birleştirme, iktisadi mücadeleyi bir üst aşamaya çıkarma, ilkel günlük taleplerle proletaryanın genel sınıfsal hedefleri ve sınıfsal görevleri arasında uyum sağlama ve bu bağıntıda salt reformizme karşı değil, kısmi talepler ileri sürmenin, işçi kitlelerini kısmi talepler etrafında eğitmenin ve geniş kitleleri kısmi taleplerden proletaryanın genel sınıfsal görevlerine götürmenin devrimci mücadelenin başarısı için ne denli zorunlu ve önemli olduğunu anlamayan sol lafazanlara karşı da aynı zamanda amansız bir mücadele yürütme şeklindeki son derece yakıcı sorunu koymaktadır.

Komintern'in kuruluşunun ta ilk gününden itiba-

ren ve daha sonra da hemen hemen bütün kongrelerinde, kısmi taleplerin kabul edilmesi için mücadele etmenin gerekliliğini şiddetle vurgulaması kesinlikle bir raslantı değildir. Neden? Çünkü şöyle diyen yoldaşlar vardı: «Toplumsal devrim çağında yaşıyoruz. Önümüzde genel proletarya diktatörlüğü şiarı duruyor. Neden ilkönce ücret sorunları, sekiz saatlik işgünü, sigorta vs. ile oyalanalım? Tüm bunlar ne için? Bunlar önemsiz, ufak-tefek şeylerdir. Yalnızca proletaryanın genel sınıfsal görevleriyle uğraşmamız gerekir.» Bunun sol bir vurgusu var; ama bu aslında oportünisttir. Neden? Çünkü burada sol lafazanlıkla o andaki kendi pasifliği maskelenmek istenmektedir. Gelecekte iktidarın ele geçirilmesi için mücadele edileceği vaadedilmekte, ama bunun için de şimdi birşey yapmama hakkı talep edilmektedir. Kusura bakmayın, bu bize yetmez. İçinde bulunulan anda da, işçi kitlelerini harekete geçiren ve kaynaştıran şeyler için mücadele edilmelidir. Kitleleri içinde bulunulan anda harekete geçiren talepler temelinde örgütlemeyi bilmeliyiz. Bundan dolayı kısmi taleplerden feragat etmeyle ortaya çıkan görünürdeki devrimcilik, pasifliğin ve bolşevik taktiğimizin temel görevlerini anlamamanın kılıfıdır, kitlelere karşı sekterce tavır takınmaktan başka bir anlama gelmez. Kitleler, oldukları gibi alınmalıdır ve onları verili anda harekete geçiren, kaynaşmalarına yolaçan talepler temelinde en geniş kitlelerin, milyonların harekete geçirilebileceği bilinmelidir. Kısmi taleplerin yerine genel sınıfsal talepleri geçiren ya da kısmi talepleri reddeden kimse, kitle hareketi yürütmeyi asla başaramaz. Çünkü bolşevik sanat, bolşevik taktik sanatı daima, kısmi talepleri genel sınıfsal taleplerle birleştirme, iktisadi mücadeleleri politik mücadelelerle bağlamaktan oluşmuştur.

Şimdi devam. Grev hareketinin nihai hedefinin bur-

juvazinin hakimiyetini devirmek olduğu şeklindek Lenin'in verdiği formülasyon doğruysa —ve bundan hiçbirimizin en küçük kuşkusu yoktur—, böylece kapitalist sisteme karşı son saldırı sorununa geliyoruz. Grevle kapitalist sisteme karşı son saldırı arasındaki ilişkiler hangileridir? Bu saldırının önkoşulları nelerdir? Bu konuda Lenin çok şey söyledi ve yazdı. Başarı için, egemen sınıfın parçalanması, kitlelerde müthiş bir kaynaşma ve burjuvazinin kitleleri tutma ve önceden olduğu gibi kendine tabi kılmadaki acizliği ve bunun dışında elbette ki sübjektif faktörün, ciddi bir bolşevik partisinin varlığı zorunludur. Tüm sanayii ya da tüm ülkeyi kapsayan bir kitle grevinin başarıyla yürütülebilmesi, bu grevin burjuvazinin tüm hakimiyet sistemine ciddi bir darbe indirebilmesi için de keza ciddi bir sübjektif faktör gereklidir. Tüm ülkeyi kapsayan, ama nihai mücadeleye götürmeyen politik bir grev de pekala düşünülebilir. Böyle çok örnek gördük. Ne var ki, kapitalist sisteme karşı başarılı bir nihai mücadele, kitle grevi olmaksızın kesinlikle düşünülemez.

Sonuç olarak, politik kitle grevi, nihai mücadelenin ilk basamağıdır; bu mücadelenin girişi ve mutlak önkoşuludur.

Yoldaşlar, Rusya'daki içsavaşın bitmesinden sonra olduğu gibi, içsavaşın sona ermesinden sonra proleter bir devlette grev yapmak olabilir mi? SBKP XI. Parti Kongresinde yeni ekonomik politika bağıntısında alınan kararda, buna çok ilginç bir yanıt bulmaktayız. Karar, kapitalist toplum düzenindeki grev mücadelesinin nihai hedefini tanımlar ve şöyle devam eder:

«Ama bizimki gibi bir proleter geçiş devletinde işçi sınıfının her hareketinin nihai hedefi, bu devletin bürok-

ratik tahrifatına, hatalarına ve zaaflarına, onun denetiminden kaçmaya çalışan kapitalistlerin sınıf heveslerine karşı mücadele yoluyla, ancak proleter devletin ve proleter sınıf iktidarının güçlendirilmesi olabilir. Bundan dolayı, ne Komünist Partisi, ne Sovyet iktidarı ve ne de Sendika, proleter devlet iktidarına sahip bir devlette grev mücadelesinin uygulanmasının ancak ve yalnız, bir yandan proleter devletin bürokratik tahrifatı ve kurumlarındaki kapitalist geleneğin kalıntılarıyla ve diğer yandan emekçi kitlelerin politik gelişmesindeki eksiklik ve kültürel geriliğiyle açıklanabileceğini ve haklı çıkarılabileceğini unutmamalı ve işçilerden ve emekçi kitlelerden gizlememelidir.»

Gördüğünüz gibi, bu kararı formüle ederken **Lenin** proleter devlette grev sorununu asla soyut olarak kavramamıştır. Böyle bir grevin pekala mümkün ve hatta belirli koşullarda haklı ve açıklanabilir olduğundan sözetmektedir. Ama böyle bir grev nasıl açıklanabilir? Devlet aygıtında, kendilerine karşı mücadele yürütülmesi gereken, onun özüne yabancı ve proleter devlete düşman unsurların varlığıyla; ya da ama işçi sınıfının kültür yetersizliği ve doğru bulduğu önlemleri pratiğe geçirmek için görünürde bir başka yöntem bulacak durumda olmamasıyla. 1922 yılında, «Yeni Ekonomi Politika» (YEP) nın başlangıcında, devlet işletmelerinde bile bir grev olanağı ilke olarak reddedilmemiştir. Özel işletmelerde ya da imtiyazlarla kurulmuş işletmelerde grev olabileceği ise kendiliğinden anlaşılabilir birşeydi.

Kapitalist devletteki grevlerle geçiş devletindeki grevlerin bu karşılaştırılması kesinlikle soyut bir teorinin sonucu değildir. Bilakis uluslararası işçi hareketinin Ekim Devrimi ile birleştirilmesinin bize sağladığı muazzam deneyimin doğrudan sonucudur. Bundan dolayı,

Lenin'in formülasyonları incelenmeye değer, kapitalist devletteki grev hareketinin özünün, amacının ve görevlerinin ne olduğunu gözönünde tutmamıza değer.

Böylelikle, grev, ayaklanma ve iktidar mücadelesi arasındaki karşılıklı ilişkileri incelemiş olduk, ve buradan bazı sonuçlar çıkarmak istiyorum. Şu anda bir yükseliş döneminde bulunuyoruz ve sizin de bildiğiniz gibi, yükseliş genellikle kitle eylemliliğinin artmasıyla ve giderek daha fazla emekçi katmanların tarihsel arenaya ayak basmasıyla da karakterize edilebilir. Durum ne kadar had safhaya vardıysa, kitlelerin mücadelede uyguladıkları yöntemler de o ölçüde çeşitlenir. Bundan dolayı, her verili anda verili durumun ortaya çıkardığı yeni ve şimdiye kadar tanımadığımız mücadele yöntemlerini dışlalayacak durumda değiliz. Devrimimizin deneyimleri de dahil olmak üzere, biriktirdiğimiz uluslararası deneyimlerin, tüm gelecek için de başka olasılıkları ortadan kaldırdığını söyleyemeyiz. Asla. Yeni bir ortamda kitlelerin yaratıcı gücünü, inisiyatifini ve orijinalliğini ifade eden muazzam sayıda yeni mücadele biçimleri ve yöntemleri yalnızca olanaklı değil, hatta olasının da ötesindedir. Durum ne kadar devrimcileşirse, mücadele biçimlerinin de o denli çok çeşitli ve çoğu zaman o denli şaşırtıcı olduğu gözönünde bulundurulmalıdır. **Lenin** Ocak 1917'de Zürih'teki bir konuşmasında şunu söyledi:

«Devrimci dönemde proletarya, 'normal', sessiz dönemlerden yüz kat daha büyük bir mücadele enerjisi geliştirebilir. İnsanlığın 1905 yılına değin, gerçekten büyük hedefler için mücadele etmek, gerçekten devrimci bir şekilde mücadele etmek sözkonusu olduğunda, proletaryanın kuvvetlerini toplamanın ne kadar büyük, ne kadar muhteşem olabileceğini ve olacağını hala bilmemesi bunu gösterir.»

Şubat Devriminden iki ay önce Zürih'te yaptığı bir konuşmada Lenin, adeta tarihsel olayların perdesini kaldırdı ve proletaryanın tarihin o zamana kadar henüz tanımadığı ve bizim tahayyül bile edemeyeceğimiz eylemliliğini ve kuvvet toplamasını önceden bildirdi. Ekim Devrimi Lenin'in bu öngörüsünü tamamiyle doğruladı.

Muazzam, şimdiye kadar görülmemiş kuvvet toplamak ne demektir? Bu, işçi sınıfının, mücadele süreci içinde, içinde bulunulan anda burjuvaziye karşı yepyeni saldırı biçimleri ve yöntemleri bulduğu demektir. Ve bundan dolayı, tarihsel deneyimleri araştırmak için her türde çaba göstermemiz gerekir. Ama her geçen günün deneyimlerimizi ancak daha da zenginleştireceğinden asla kuşku duymamalıyız.

Bizzat hareket deneyimlerimizi zenginleştirecekse, bundan, ancak bir hareketin içinde bulunduğunuz zaman o hareketi yönetebilecek durumda olabileceğiniz sonucu çıkarılmalıdır. Kitlelerin eğitimi, önder kadroların eğitimi mücadele içinde olur. Yukarıda değinilen konuşmasında Lenin şunu da söyledi:

«Gerçek kitle eğitimi, kitlelerin bağımsız politik ve özellikle de kendi devrimci mücadelelerinden asla koparılamaz.»

Kitlelerin eğitimi, bu kitlelerin mücadelesinden koparılamayacağı gibi, hele sizin devrimci eğitiminiz mücadeleye aktif katılımdan hiç mi hiç koparılamaz. Ben, ancak mücadeleye aktif olarak katıldığınız zaman, ancak kitlelerle sürekli temas halinde olduğunuz zaman gerçek bolşevikler olabileceğiniz görüşündeyim. Buna karşılık, okulu bitirdikten sonra kitapların içine gömülüp kendi başınıza soyut açıklamalar ve teoriler çıkarırsanız, en iyi halde, kimsenin ihtiyaç duymadığı birkaç formül uy-

durursunuz, en kötü halde ise proleter hareketin, komünist hareketin dışında kalırsınız. Yoldaşlar, bundan dolayı şunu tekrar tekrar vurguluyorum: **Kitlelerin saflarının içinde olun, daima kitlelerle birlikte olun!** Ancak o zaman kitlelerin başında olabileceksiniz!

İKTİSADİ MÜCADELELERİN DENEYİMLERİ, ÖĞRETİLERİ VE GÖREVLERİ

BUGÜNKÜ DÖNEMDE GREV TAKTİĞİNİN SORUNLARI ÜZERİNE STRASBURG KONFERANSININ* KARARI

Giriş

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin IV. Kongresinden bu yana, Almanya, Polonya, Fransa, Yunanistan vb. ülkelerde meydana gelen ve yüzbinlerce işçiyi kapsayan büyük iktisadi çatışmalar ve mücadeleler, Kongreden çıkan iktisadi ve politik çözümlemenin ve Kongre tarafından hazırlanan grev taktiği ve stratejisinin doğruluğunun tamamiyle ve kuşkuya yer bırakmayacak şekilde onaylanmasıdır.

Bu grev mücadeleleri ve lokavtlar, başından itibaren ve bazı durumlarda da gelişme süreçleri içinde, birincisi, kitlesel bir karaktere sahiptiler ve politik bir damga taşıyorlardı. İkincisi, kuşkuya yer bırakmayacak şekilde,

---

(*) *Kızıl Sendikalar Enternasyonali Yürütme Bürosu tarafından çağrılan ve 1929 Ocak sonunda Strasburg'da yapılan, iktisadi mücadelelerin öğretilerinin incelenmesi konferansı.*

işçiler tarafından girişilen saldırı ve karşı-saldırı unsurlarını taşıyorlardı.

Sermayenin artan rasyonalizasyon çabaları ve saldırıları ve işçi kitlelerinin gelişen eylemliliği ile bağıntı içinde, emek ile sermaye arasındaki politik ve iktisadi çatışmaların yükselen bir dalgasının başlangıcında bulunduğumuza ve yalnızca gerçek devrimci bir önderliğin bu mücadelede zafer kazanmaya yardımcı olabileceğine kuşku yoktur. Bu durum, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarını, mücadelenin önderliğini reformist hainlerin elinden almak ve iktisadi mücadelelere bizzat önderlik etmek için herşeyi yapmakla yükümlü kılmaktadır.

Devrimci sendikaların ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının reformist birlikler içinde üstesinden gelmek zorunda oldukları sayısız büyük ve karmaşık zorluklar arasında kuşkusuz en ciddi olanları, reformistlerin saflarımızdaki en kararsız unsurları etkilemesi sonucu ortaya çıkan oportünist sapmalar ve eğilimlerdir. Bu oportünist sapmalar ve eğilimler şunlardır: Sendikal legalizm (tüzüksel kaideleri çiğnemekten duyulan korku, reformist sendika bürokrasisinin emirlerine uyma vs.); kitlelerin gerisinde kalma, onların mücadele yeteneğini olduğundan az değerlendirme, iktisadi ve politik mücadeleler arasındaki bağıntıyı yeterince kavramama. Büyük iktisadi mücadeleler sırasında bu oportünist hatalar oldukça çarpıcı bir şekilde günışığına çıktı. IV. Kongrenin saptadığı devrimci taktiği pratiğe geçirebilmek için, bu mücadeleler büyük bir kuvvet birikimi, dayanıklılık, esneklik ve anlayış gerektirmektedir. Saflarımızdaki bütün sapmalar ve yalpalamalar, önümüzdeki en kısa dönemde kararlılıkla ve enerjik bir şekilde aşılmalıdır.

Devrimci sendikaların ve sendika muhalefetinin çalışmalarındaki en büyük zaaflardan biri, mücadele deneyimlerinin yeterince incelenmemesidir. Son aylardaki de dahil olmak üzere grev dalgası, gelecek mücadelelerde değerlendirilmesi gereken zengin bir malzeme teşkil etmektedir.

Reformist sendika aygıtının sistemli bir şekilde grev kırıcılığı yaptığı koşullarda, iktisadi mücadelelerin bağımsız bir şekilde yürütülmesi mücadelesi, günden güne giderek artan bir şekilde genel bir görüntü halini almaktadır. Ama bu mücadelenin biçimleri ve yöntemleri, ülkeye göre, sözkonusu sanayinin özelliklerine göre, işçi sınıfı içindeki güçler ilişkisine göre değişmektedir. Mücadele nasıl yürütülmelidir? Mücadelelerin hazırlanması ve yürütülmesi için hangi organlar oluşturulmalıdır? Mücadele süreci içinde işverenlerin ve reformistlerin saldırıları nasıl geri püskürtülebilir? Örgütsüzler, kadınlar ve gençlik mücadeleye nasıl yaklaştırılabilir? Tüm işçi sınıfı, mücadele yürüten grupların desteklenmesine nasıl seferber edilebilir? Bütün bunlar, iktisadi mücadelelere katılan ve onlara önderlik eden herkesin önüne çıkan sorunlardır. Ve burada Lodz, Almanya ve Fransa deneyimlerinin büyük yararı vardır; Fransa'daki mücadelelerin deneyiminden Almanya'da, Alman işçilerinin deneyimlerinden diğer ülkelerde yararlanılabilir. Devrimci sendikalar ve devrimci muhalefetler, iktisadi mücadelelerde ne yapıldığıyla ve çalışmanın nasıl yapıldığıyla çok az ilgileniyorlar. Çoğu durumda belli bir şablona göre çalışma yürütüyorlar, ya da şu ya da bu mücadele yönteminin yararlarının önceden deneyimlerle ispatlandığı durumlarda bile bizzat kendileri mücadele yöntemi yaratmaya kalkıyorlar.

Her iktisadi çatışmayı ayrıntılarıyla incelemek, or-

taya çıkan zorlukları saptamak ve bunların üstesinden gelmenin yolunu bulmak, her Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşının görevidir. Ortaya çıkan bütün zaaflar ve eksiklikler, önyargısız bir şekilde değerlendirilmelidir. Ancak geçmiş iktisadi mücadelelerin olumlu ve olumsuz deneyimlerinin ayrıntılı incelenmesi temelinde, kendi saflarımızın eğitilmesinde ve tüm işçi sınıfının sermaye ile emek arasındaki gelecek sınıf mücadelelerine hazırlanmasında ciddi adımlar atılabilir.

I. Kitlelerin greve ve lokavta hazırlanması

Fransa, Almanya ve Polonya'daki son grevlerin deneyimleri, hazırlığın yetersiz olduğunu gösterdi. İşçilerin gafil avlanmaması için, sendikal muhalefet ve bağımsız devrimci birlikler çalışmalarını şu yönde yürütmelidirler:

1. Her üretim dalındaki devrimci birliklerin ve sendikal muhalefetin günlük çalışmasında görev, işçileri emekle sermaye arasındaki gelecek çatışmalara hazırlamaktır.

2. İşçilerin hoşnutsuzluğunun artmasının ya da işverenlerin işçilere karşı saldırgan niyetlerinin ilk işaretlerinin ortaya çıkmasıyla birlikte, sözkonusu işletmenin işçilerinin önüne, bir çatışmanın yaklaşmakta olduğu sorunu konmalıdır.

3. Ajitatif ve örgütsel ön çalışma, «Reformist önderlerden hiçbir şey beklemeyin, onlar size ihanet edecektir», «Kendi kaderinizi kendi elinize alın», «Mücadeleye hazırlanın, yoksa yenileceksiniz» sloganları altında yürütülmelidir. Bu ajitasyon sırasında, sendika bürokrasi-

sinin son iktisadi mücadelelerdeki somut ihanet olaylarından iyice faydalanın.

4. Toplantılarda ve sözlü konuşmalarla ve etkilemeyle, partisiz, anarko-sendikalist, reformist ve hıristiyan işçi çevrelerinden, sendika bürokrasisinden bağımsız kendi taktiğimiz temelinde işverenlere karşı mücadeleye katılmaya çekilebilecek ve devrimci işçilerle birlikte mücadeleyi hazırlama ve yürütme organlarında yer almaya hazır unsurları, daha bu hazırlık aşamasında tespit etmek gerekir.

5. İşçilerin çoğunluğunun taleplere sahip çıkması, bu taleplerin tabandan bir birleşik cephenin ve eylembirliğinin temeli olabilmesi için, ekonomik talepler berrak ve kitlelerin kavrayışına uygun olmalı, o anki somut durumun sonucu olmalı ve ilgi duyan bütün işçiler tarafından tartışılmalıdır.

6. İşletme temsilcileri konferansları ve, reformistlerin etkisi altında ve sınıf işbirliğinin organları olmamaları koşuluyla, işyeri sendika temsilcileri konferansları hazırlık aşamasında büyük bir öneme sahip olabilir.

7. Devrimci birlikler ve sendika muhalefeti, bütün organların çalışmalarını, bunların sözkonusu işletmedeki işçi kitlesiyle bağı açısından sürekli olarak ve en titiz şekilde denetlemeli ve özellikle de, kitleler içinde olup bitenlere hemen tepki göstermenin önünde ayakbağı olan bürokratizm ve kitlelerden kopukluk görünümlerine karşı en kararlı bir şekilde mücadele yürütmelidir.

8. Devrimci birlikler ve sendikal muhalefet, tüm ön çalışmayı mücadeleyi yönetecek mücadele organlarının tabandan oluşturulmasının zorunluluğunun sıradan işçiler tarafından anlaşılacak, onlardan gelecek ve tüm işletmelerde tartışma konusu olacak şekilde yürütmelidir.

9. Bir lovakt tehlikesi olduğunda, hangi partiye veya sendikaya üye olduklarına **bakmaksızın,** örgütlü ya da örgütsüz olduklarına bakmaksızın, işletmelerde tüm işçiler tarafından seçilecek **lokavta karşı mücadele** ve işçi taleplerinin gerçekleştirilmesi için **mücadele yönetimlerinin** oluşturulması sloganı ilan edilmelidir.

10. Grev için elverişli bir ortamın ve kitleler arasında mücadeleci bir ruh halinin olması koşullarında, (grev devrimci bir sendika tarafından yürütülse de) tüm işçiler tarafından seçilecek bir **grev yönetiminin** oluşturulması önplana çıkarılmalıdır. Bütün yönelimlerden işçiler, hem de ister örgütlü, ister örgütsüz olsunlar, bu seçimlere katılmalıdır.

11. Aynı zamanda, **grev yönetimlerinin yukardan atanmasına** ve sendika bürokrasisinin çatışmada yönetimi böyle komitelere emanet etme çabalarına karşı kitleler arasında amansız bir ajitasyon ve propaganda yürütülmelidir.

12. İşçi kitlelerinin mücadeleye hazırlanması, sözlü ve yazılı yolla olmalıdır. Bu konuda sendika ve parti basınına özellikle ciddi bir görev düşmektedir. Tehdit eden çatışma ile özel olarak ilgilenen bildirilerin, basın organlarının özel eklerinin, işletme gazetelerinin vb. çıkarılması arzu edilir birşeydir.

13. İktisadi mücadelelerde en tehlikeli şey, serinkanlılıkla hesaplayarak değil de duygulara kapılarak yapılan uydurmalar ve grev çağrılarıdır. Yöneticilerin yalnızca sözkonusu sanayi dalını tam bir şekilde bilmeleri yetmez, aynı zamanda kitleler içinde ne olup bittiğinden de özellikle haberdar olmaları gerekir. Görev, müdahale etmekte geç kalmamak, kitlelerin peşinden yuvarlanmamak, kitlelerin mücadeleye hazır oluşunu kavramak,

ama aynı zamanda kitleleri önceden ciddi bir şekilde hazırlamaksızın bir grev emrivakisi yapmamaktır.

14. Grev ilanı anının doğru seçimi özel bir öneme sahiptir. Burada, (anın isabetli seçimi açısından) Lodz deneyimi kesinlikle gözönünde bulundurulmalıdır. (Grev ilanı için - ÇN) uygun olmayan bir anın seçilmesi, çatışmanın kötü bir şekilde sonuçlanmasını önceden belirleyebilir. Bu nedenle, grev başlangıcı işçiler için elverişli bir ana raslatılmalıdır. Elverişli anın seçimi, ortama (iktisadi ve politik ortama), zamana ve yere, güçler ilişkisine, işverenlerin politikasına vs. bağlıdır.

15. Hazırlık aşamasında, özellikle de grev fonunun olmadığı ülkelerde ve sendikalarda, grev yapanlar ve lokavta uğrayanlar için fon sorunu ortaya atılmalıdır. İşçilerin, sendikalarının kasasındaki paranın yardımıyla işverenleri yenebileceğini ummak nasıl yanlışsa, grevcilere ve lokavta uğrayanlara yardımı ancak mücadele başladıktan sonra akıl etmek de (Fransa) o denli yanlıştır.

II. Mücadele organlarının biçimleri, karakteri ve işlevleri

Tüm öncalışmanın görevi, örgütsel olarak hazırlanmış mücadelenin gerekliliğini ilgili kitlelere kavratmaktır. Bu, lokavta karşı mücadele komisyonları, grev yönetimleri ve mücadele yürütmek için özel komisyonlar fikrini kitlelere taşımamız gerektiği anlamına gelir. Bir lokavt tehdidi karşısında, lokavta karşı mücadele komisyonlarının seçimine ve bir grev ilanından günlerce önce grev yönetiminin seçimine geçmek gerekir.

Grev yönetiminin ya da lokavta karşı mücadele yö-

netiminin seçimine, lokavtın ya da grevin ilanından günlerce önce girişilmelidir. Lokavt ansızın ilan edilirse ya da grev beklenmedik bir şekilde patlarsa ve komisyonların ya da yönetimlerin seçimi zamanında yapılamazsa, grevin ya da lokavtın hemen başında, işçiler daha işletmeyi terketmeden önce bir işyeri toplantısı (işletme bölümleri toplantıları) yapılmalıdır; bu toplantılarda uygun bir ajitasyondan sonra bir yönetimin seçilmesi istenmeli ve bu amaçla devrimci, anarko-sendikalist, reformist, hıristiyan ve partisiz işçilerden oluşan önceden hazırlanmış bir liste sunulmalıdır.

Grev yönetimlerinin **bileşimi** açısından, **örneğin Lodz'daki fabrika delegasyonları gibi,** tüm işçi kategorilerini ve gruplarını kapsamlı bir şekilde temsil etmek için bu grev yönetimlerinin işletmelerde ve hatta büyücek işletme bölümlerinde seçilmesi son derece önemlidir.

Seçim anahtarı, çatışmanın ve işletmenin büyüklüğüne göre ayarlanır. Grev yönetimleri ne kadar büyük olursa, bütün kitleyi yönetmeleri de o denli kolay olur.

Küçük işletmelerde her 25-50 işçi için, biraz daha büyük işletmelerde her 100-200 işçi için bir grev yönetimi üyesi seçilebilir. Onbinlerce işçinin çalıştığı büyük işletmelerde ise grev yönetiminin seçilmiş üyeler aracılığıyla tüm işletme bölümleriyle doğrudan ilişki içinde olabilmesi için, grev yönetimleri 200-300 kişiden oluşmalıdır.

Bu kadar büyük bir grev yönetimi, kendi içinden bir yürütme organı seçmelidir. Bu yürütme organının görevi, komitenin bütün üyelerini düzenli olarak toplantıya çağırmak, onlara hesap vermek, onları bilgilendirmek ve onlar aracılığıyla grevcilerle bağı ayakta tutmaktır. Grev yönetiminin her üyesine belirli yükümlülükler

verilmelidir. Grev yönetiminin işlevlerine ve görevlerine gelince, şunlar gerçekleştirilmeye çalışılmalıdır:

1. Grev yönetiminin görevi, işçiler tarafından öne sürülen taleplerin gerçekleştirilmesi mücadelesini bütün araçlarla sürdürmektir; mücadelenin başarısı, grev yönetiminin reformist sendika aygıtının etkisini işletmeden sürüp atmaktaki ve grevin yönetimini onların elinden almaktaki başarı derecesine bağlı olacaktır.

2. Grev yönetimi mücadeleyi sürdürmeli, görüşmelere girişmeli, yerine göre anlaşma imzalamalıdır; bununla birlikte, reformist bürokrasi tarafından mücadele edenlerden gizli yapılan anlaşmaların hiçbirinin işçiler açısından bağlayıcı olmadığı peşinen ilan edilmelidir.

3. Grev yönetimi, sendika bürokrasisinin faaliyetini dikkatle izlemeli, kulis arkalarında görüşmeler yapılması, entrikalar çevrilmesi durumunda sendika binası önünde gösteriler düzenlemeli, örgütlülerin ve örgütsüzlerin katıldığı toplantılar çağırmalı, gerici sendika bürokrasisinin azledilmesini talep etmeli, para toplamalı, tüm grevcilerin yardımına koşmalıdır. Özellikle sosyaldemokrat ve hıristiyan işçi kitlelerinin reformist ya da hıristiyan sendikalara güvenini sistemli bir şekilde yıkmalıdır.

4. Grev yönetimi, sermayenin ajanlarını ve işveren müttefiklerini birliklerden uzaklaştırmakta sendika muhalefetinin elinde güçlü bir silah haline gelmelidir.

5. Grev yönetimi, işyeri sendika temsilcilerini mücadeleye katılmaya yaklaştırmalıdır; ama bunlar sendika bürokrasininin izinden gidiyorlarsa, sendika bürokrasisine olduğu gibi bunlara karşı da amansız mücadele yürütülmelidir.

6. Grev yönetiminin esas görevi, kitlelerin dikkatini yalnızca mücadelemizde atılan sloganlara çekmek değil, —ki bu son derece önemlidir— aynı zamanda, ortaya çıkan duruma ve değişen koşullara göre, inisiyatifi asla elinden kaçırmaksızın, başlangıçta atılan sloganları tamamlamak ve genişletmek ve yeni, politik sloganlar atmaktır.

7. Bir grev yönetimi, «ya hep ya hiç» görüşünde olmamalıdır ve olamaz. Grev yönetimi, mücadele süreci içinde güçler ilişkisini doğru değerlendirmeyi ve manevra yapmasını (elbette aşırı bileşimde değil) bilmelidir. Yeterince esnek olmama, tüm devrimci sınıf mücadelesinin deneyimleriyle çelişir.

8. Bir grevin ya da bir lokavta (karşı mücadelenin ÇN) doğru bir şekilde yönetilmesi için, lokavt komisyonları ya da grev yönetimleri çatışmada taraf olan tüm işçileri birleştirmelidir. Bir bölgenin ya da sanayi dalının bir dizi işletmesini kapsayan daha büyük lokavtlar ya da grevler olduğunda, yerel grev yönetimlerinin temsili temelinde bir merkezi grev yönetimi oluşturulmalıdır.

9. Demokratik yoldan seçilmiş grev yönetimi ya da lokavt komisyonu, başlayan mücadelenin başarıyla yürütülmesi için çok sıkı bir iç disiplin uygulamalıdır.

10. Lokavta karşı mücadele yönetimleri, grev yönetimleri ya da önümüzdeki mücadele için diğer mücadele organları seçildiğinde, bu organların kendilerine verilen mücadelenin en enerjik bir şekilde yürütülmesi görevini yerine getirmeyen ve böylelikle seçmenlerinin arzusunun tersine davranan organ üyelerinin görevden alınabilmesi hakkına ilişkin özel bir karar alınmalıdır.

11. Lokavta karşı mücadele yönetimleri, grev yönetimleri ve diğer mücadele organları, yalnızca çatışmada

taraf olan işçilerin düzenli bir şekilde kaydedilmesini sağlamakla kalmamalı, aynı zamanda ilişkilerin pekişmesi ve mümkün olduğunca çok sayıda işçinin aktif bir biçimde mücadeleye çekilmesi amacıyla kontrol mevkilerini düzenli bir çalışmaya sevketmelidir.

12. Ekonomik mücadelenin boğulmasında işsizlerden yararlanılması olanağını engellemek için grev yönetimleri, grevci işçilerle işsiz kitleler arasında sıkı bağlar kurup ayakta tutmalıdır.

III. Demokratik olarak seçilmiş grev yönetimlerindeki taktiğimiz

Grev yönetimi, tüm kitle tarafından seçilmiş bir organ olduğundan, zorunlu olarak çeşitli yönelimlerden işçilerden oluşur. Mücadelenin başlangıç aşamasında Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları azınlıkta da olabilir. Böylesi durumlarda devrimci işçiler, çoğunluğu devrimci taktikten yana kazanmak için büyük dikkat, duyarlılık ve anlayış göstermelidirler. Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları, herşeyden önce, mücadelenin keskinleşmesinin ve genişlemesinin sözkonusu olduğu bütün durumlarda, grev yönetiminin en disiplinli ve en özverili üyeleri olmalıdırlar. Grev yönetiminin bütün toplantılarında, kararsızlığı, yalpalamaları ve sapmaları sürekli eleştirmeli, reformist ve hıristiyan sözcülerin entrikalarını teşhir etmelidirler. Grev yönetiminde yalpalamalar başgösterdiğinde, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları, mücadelenin sürdürülmesi sorununun karara bağlanmak üzere işçi kitle toplantılarına getirilmesini talep etmelidirler. Bu talep reddedilirse, kitleler arasında yeni bir grev yönetiminin seçimi ve daha karar-

lı ve daha direşken önderlerin seçimi için çalışma yürütülmelidir. Devrimci azınlık, reformistlerin etkisi altına giren grev yönetiminden istifa ederse azınlık kitlelere çağrıda bulunmalı ve mücadeleyi sürdürmek için yeni bir grev yönetimi seçimini örgütlemelidir. Kitlelerde mücadeleyi sürdürmeye hazır olma durumu ağır basıyorken, yönetimin çoğunluğunun reformistlerin etkisi altına girip mücadeleyi boğduğu uç durumlarda, devrimci kanat grev yönetiminden çıkabilir ve çıkmalıdır. Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları, kitlelerin, grev yönetiminin faaliyeti ve davranışı üzerinde denetimini kurmalı ve grev yönetiminin, birliğin yardımcı bir organı derekesine indirgenmesine (Kuzey Fransa'da olduğu gibi, bu birlik devrimci bir birlik olsa bile) karşı kararlılıkla, mücadele etmelidir. Grev yönetimleri sorununda Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının en önemli görevi, en iyi ve en enerjik fonksiyonerlerini demokratik yollardan bu organlara seçtirmek, enerjik, örnek ve sınıf ruhuyla yürütülen bir çalışmayla bu organlar içinde yönetici bir konum kazanmak, bu kurullar ve yönetimler içinde, bir an için bile kendilerini seçen işçilerden kopmaksızın, daima kitlelerin güvenine dayanarak ve diğer yönelimlerden işçileri de beraberinde sürükleyerek daima örgütlü hareket etmektir. Kitlelerin bu mücadele organlarına güvenlerini pekiştirmek ve kitleleri partisiz grev yönetimleri ve lokavta karşı mücadele yönetimleri aracılığıyla fiilen yönetmek Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının görevidir.

IV. Kumanda etmek değil, önderlik etmek

Geniş kitleleri harekete geçiren bir grev ya da lokavt, işçi hareketinin devrimci kanadının nüfuzunu ge-

nişletmek için elverişli bir ortam yaratır. Ama bu nüfuz ancak, yönetici unsurlar kitlelerle özel bir temas ve grev yönetimiyle grevciler arasında sağlıklı ilişkiler kurduklarında artabilir. Grev yönetimi, bir an için bile kitlelerle bağı kaybetmemeyi başarmalı, sürekli rapor sunmaya önem vermeli, üyeleri arasına yeni enerjik ve çalışkan insanlar katmaya ve çalışmalarını her işçinin denetleyebileceği şekilde sürdürmeye çalışmalıdır. Grev yönetiminin grevcilere karşı hotzotçu bir tavır takındığı, çok önemli sorunlarda kendi başına karar vermeye çalıştığı ve hatta belli taleplerden vazgeçmeye ve grevi kaldırmaya kadar ileri gittiği durumlar özellikle tehlikelidir. Emirler ve gizli diplomasi sistemi, grev yönetimlerinin davranışları arasından sökülüp atılmalıdır. Grev yönetimlerinin rolü ve önemi ancak, kitlelerin denetimi altında oldukları ve grev mücadelesinin önemli sorunları üzerine onlarla birlikte karar verdikleri sürece ve ölçüde artacaktır. Elbette ki grev yönetimlerinin kitleler tarafından denetlenmesi ve grev yönetiminin kitlelerle temas halinde olması, grev yönetiminin gerektiğinde duruma uygun olarak kendi başına çabucak kararlar almasını ve davranışı üzerine kitlelere rapor sunmasını dıştalamaz. Son grevlerin deneyimleri bu bakımdan titizlikle incelenmeli ve grev yönetimlerinin kumanda etme tavrına düştükleri tüm durumlar sıkı bir eleştiriye tabi tutulmalıdır.

V. Grev yönetimleri ile reformist sendika aygıtı arasındaki karşılıklı ilişkiler

Reformistler ya grev yönetimlerini bizzat tayin ediyorlar, ya da bunlara katılmanın yolunu bulmaya çalışıyorlar. Lodz deneyimleri, grev yönetimlerine reformist

birliklerin temsilcilerinin girmesine izin vermenin, yenilginin başlangıcı anlamına geldiğini göstermektedir. Bundan dolayı, grev yönetimlerinin sosyal-demokrasinin ve reformist sendika bürokrasisinin etkisinden korunmasına özel bir dikkat gösterilmelidir. Bu yapılırken, reformist birliklerin resmi temsilcilerinin grev yönetimine alınmasına karşı kararlı bir mücadele yürütülmelidir. **Reformist birliklerin hiçbir resmi temsilcisi kesinlikle grev yönetimlerine alınmamalıdır.** Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları, reformistlerin grev yönetimlerine sızma çabalarına karşı, grev yönetiminin tüm üyelerinin örgütlü ve örgütsüz tüm işçiler tarafından seçilmesi talebini koymalıdırlar. Grev yönetimlerinin yalnızca birlik üyeleri tarafından seçilmesi şeklindeki reformistlerin çabalarına karşı da aynı şekilde mücadele edilmelidir. **Grev biçimsel olarak reformist bir birlik tarafından yönetiliyorsa, bu durumda bunların bir ya da iki temsilcisi, birlik yönetim kurulunun ne yaptığı konusunda rapor sunmak üzere, danışma oyuna sahip olarak alınabilir.** Grevin başında durdukları gerekçesiyle sendika bürokrasisine karşı mücadeleyi yumuşatma çabaları en kararlı bir şekilde reddedilmelidir. Reformist sendika bürokratlarını, onların grev boğma yöntemlerini, üçkağıtlarını, burjuvazi ve burjuva devletle cilveleşmelerini vs. teşhir etmek için tam da grev hareketi sırasında enerjiyi on katına çıkarmak gerekir. Bu teşhir, yalnızca parti basını üzerinden değil, aynı zamanda özellikle grev yönetimi üzerinden de yapılmalıdır, çünkü ancak reformistlerin hakim olduğu sendika aygıtının karşısına grev yönetimi konarak iktisadi mücadelelerin gerçekten bağımsızca yönetimi gerçekleştirilebilir. **Grev yönetiminin reformist sendika aygıtına en küçük bir ideolojik ve örgütsel bağımlılığı, reformist sendika aygıtına karşı mücadelenin zayıflatılması, grevin yenilgisine, sendikal mu-**

halefetin ve onun inisiyatifiyle ortaya çıkan grev yönetimlerinin otoritesinin azalmasına yolaçabilir.

VI. Grev ve lokavt dönemlerinde birleşik cephe sorunu

Yaklaşmakta olan bir çatışma dolayısıyla kitlelerde meydana gelen kaynaşma, tabandan birleşik cephe oluşturulması için elverişlidir. Çatışmanın patlamasından önce, birleşik cephe lehine ajitasyon ve propagandadan, örgütsel adımlar atmaya geçmek gerekir. Bu doğrultuda şunlar gereklidir:

1. Seçilebilir bütün organlara komünist, sosyal-demokrat, hıristiyan, örgütsüz vb. bütün yönelimlerden en iyi ve mücadelede en deneyimli işçiler seçilmelidir.

2. Grev yönetimleri, tek tek işçi gruplarını, yürütülen çalışma ile ilgili rapor sunma işi ile görevlendirmeli, böylece rapor sunma tekelini hıristiyanlar arasında hıristiyan birliklerinden, sosyal-demokrat işçiler arasında sosyal-demokrasinin elinden almalıdır.

3. Partisiz ve reformist işçilerin doğrudan ortak çalışmaya ve mücadeleye doğrudan katılmaya çekilebilmeleri için, onlara grev yönetiminde her türlü fonksiyon verilmelidir.

4. Partisiz, hıristiyan ve sosyal-demokrat işçiler grev yönetimlerinin faaliyeti üzerine rapor sunduklarında, bu raporların kendi basınlarında da yayınlanmasını sağlamalıdırlar.

5. Grev ve lokavt dönemlerinde, örgütlü ve örgütsüz kadın ve erkek işçiler, gençler arasından en iyilerinin ve

çalışkanlarının mücadelenin yönetici kademelerine seçilmesi için özel, geniş konferansların toplanması büyük yarara sahiptir.

6. Grev ve lokavt dönemlerinde tüm aşırı bileşimlere* ve önderler arasında tepeden bir birleşik cephe oluşturulmasına karşı mücadele edilmesine özel bir dikkat sarfedilmelidir.

7. Reformist önderlerle birbirini karşılıklı bağışlama, karşılıklı olarak birbirini eleştiriden muaf tutma vb. konusunda anlaşma yapan Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları sert bir şekilde mahkum edilmelidir. Bu birleşik cephe değil, birleşik cephenin kötü bir karikatürüdür.

8. Bir grev ya da lokavt sırasındaki birleşik cephenin görevi, kitlelerin mücadele yeteneğinin artırılmasıdır, önderlerin birbirlerini karşılıklı olarak gözetmesi değil. Bu nedenle, reformist örgütlere mensup işçilerle sıkı bir birleşik cephe doğrultusundaki çizgimiz, reformist sendika ağalarına karşı amansız bir mücadeleyle elele gitmelidir.

9. Mücadelecilerin saflarını pekiştiren en etkin birleşik cephe yöntemlerinden birisi, seçilmiş mücadele organlarının yönetimi altında, burjuva ve sosyal-demokratik polise, burjuva ve sosyal-demokratik yerel makamlara karşı kitle gösterilerinin ve sokak yürüyüşlerinin örgütlenmesidir.

10. Mücadele sırasında ustalıkla pratiğe geçirilen

(*) Aşırı bileşim sözcüklerini «Spitzenkombination» un karşılığı olarak kullandık. «uç kombinezon» olarak da çevrilebilir. Anlatılmak istenen tabanın haberi olmadan, tavanda «uç»ta yapılan oyunlar «kombinezon» lardır.

birleşik cephe, mücadelenin sona ermesinden sonra Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarını kitlelere sıkı bağlarla bağlamaya hizmet etmelidir. Bunun nasıl olacağının biçimleri, sözkonusu ülkeye, sanayi dalına, işçi sınıfı içindeki güçler ilişkisine vb. göre ayarlanır. Elde edilen başarılardan mutlaka yararlanılmalı ve bunlar pekiştirilmelidir.

VII. Grev gözcüleri ve özkoruma birlikleri

Grevin başarısı pekçok durumda, grev gözcülerinin nasıl örgütlendiğine ve grevcilerin, işveren yanlısı satılık çetelerin ya da grev kırıcıların saldırılarına karşı kendilerini savunmayı ve onları püskürtmeyi başarıp başarmadıklarına bağlıdır. Bu bağıntıda grev gözcülerinin ve özkoruma birimlerinin örgütlenmesi özellikle büyük bir önem kazanır. Mücadele organlarının bu alandaki görevleri şunlardır:

1. Grev gözcülüğüne mutlaka bütün yönelimlerden işçiler çekilmeli ve grev gözcüleri birlikleri mücadelede sınanmış yoldaşların yanısıra örgütsüz, sosyal-demokrat ve hıristiyan vb. işçilerin de çalışabileceği şekilde örgütlenmelidir.

2. Grev gözcüleri özenle seçilmelidir; bu amaçla yalnız gençler değil, aynı zamanda daha yaşlı erkek ve kadın işçiler ve özellikle de işçi eşleri kullanılmalıdır.

3. Grev sırasında mümkün olan en çok sayıda işçinin aktif bir şekilde çalışmasını sağlamak için, grev gözcülüğüne mümkün olan en geniş işçi çevreleri (kitlesel grev gözcülüğü) çekilmelidir.

4. Grev kırıcılarına ve onları koruyan polise karşı

işçi eşlerinin ve çocuklarının gösterilerini örgütlemenin büyük yararı vardır.

5. Grev gözcülüğü yapmak, her grevcinin **yükümlülüğü** olmalıdır; hiçbir işçi, çatışma sırasında belli yükümlülüklerin yerine getirilmesinden kaçmamalıdır.

6. Faşizmin ve beyaz terörün hüküm sürdüğü ülkelerde (İtalya, Polonya, Romanya, Bulgaristan) ya da işverenlerce ve reformistlerce örgütlenen bir grev kırıcılığının olduğu ülkelerde, daha grevin ilk anından itibaren öz koruma birimleri oluşturulmalı ve bu birimlere en faal işçi kadrolar çekilmelidir.

7. Grev gözcüleri ile devlet iktidar organları arasındaki çatışmalar üzerinden, yalnızca grev gözcüleri değil, aynı zamanda tüm grevciler kitlesi, işverenlerle burjuva devlet arasındaki ittifak temel gerçeği hakkında eğitilmelidir.

8. Grev gözcülüğünde ve öz koruma birimlerinde, spor örgütleri ve proleter kadın birlikleri üyelerinin kullanılması özellikle istenilen bir durumdur; bunlar bir grev sırasında büyük bir rol oynayabilirler.

9. Çeşitli polis ve özel muhbir örgütlerine (işyeri polisi, özel hafiyeler, işyeri muhbirleri, işyeri polisinin bir parçası olarak itfaiye vs.) karşı mücadeleye özel bir önem verilmelidir.

VIII. «Korsan» ya da «gayriresmi» grevler

Uluslararası reformizmin bütün iktisadi mücadeleleri zorunlu arabuluculuk yöntemiyle «barışçıl» bir şekilde sona erdirme, işçilerin taleplerini reformist sendika aygıtı aracılığıyla sistemli olarak sabote etme ve boğ-

maya yönelik politikası, geniş işçi kitlelerinin önüne, reformist sendika bürokrasisinin isteği olmaksızın ve isteğine rağmen, en temel talepler doğrultusunda mücadele sorununu koymaktadır. «Korsan» ya da gayriresmi grevler diye adlandırılan grevler, yani ilgili sendikanın resmi merkez organlarının onayı olmaksızın ya da onların isteklerine rağmen işçiler tarafından ilan edilen grevler, önceleri arasıra sendika kurallarını kırıp geçen grevler, şimdi işverenlerin artan sömürüsüne ve şiddetlenen baskısına karşı koymanın tek çıkış yolunu oluşturuyorlar. Sendikanın onayı ve isteği olmaksızın meydana gelen grevlerin sayısı artıyor. Bunlar artık kitlesel bir görünüm haline geldiler ve gelecekte daha da fazla böyle olacaklar. Buradan çıkan görev, sendika bürokrasisi grev mücadelelerinden vazgeçme yönünde çaba gösterirken, bu «korsan» ya da «gayriresmi» grevleri tanımaktır. Reformist birliklerin isteği olmaksızın ve isteğine rağmen yürüyen grevler, özellikle de sendika bürokrasisinin hala güçlü olduğu ülkelerde (Almanya, İngiltere), Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının son derece ciddi bir hazırlık göstermesini ve güç biriktirmesini gerektirmektedir. Herşeyden önce, kendi saflarında reformist sendika aygıtının gücünü küçümsemenin ve sendika bürokrasisinin isteği olmaksızın ve isteğine rağmen işçilerin bağımsız eylemlerinden korkmanın aşılması gerekir. Kitleler arasında günbegün ajitasyon ve propaganda yürütülmeli ve işçilerin reformist sendika aygıtından hiçbir şey bekleyemeyecekleri, çünkü bu aygıtın işçilerin en temel talepleri doğrultusundaki mücadelelerinin önünde yalnızca bir engel oluşturduğu vurgulanmalıdır. Böyle bir korsan ya da gayriresmi grev patladığında, kitlelerin inisiyatifini ve enerjisini uyandırmak özellikle gereklidir; çünkü ancak geniş kitleler mücadeleye aktif bir şekilde katılmaya teşvik edildiğinde, işve-

renlerin, burjuva devletin ve reformist bürokrasinin birleşik cephesi yarılabilir.

IX. Mücadele alanının genişletilmesi, yedekler sorunu

Sermayenin tröstleşmesi ve yoğunlaşması ile belirlenen şu anki ortamda, işçi sınıfı her iktisadi çatışmada yedekler sorunuyla karşı karşıya gelmektedir. Bitmez - tükenmez para kaynaklarına sahip olan ve burjuva devletin ve reformist örgütlerin tüm gücüne dayanan güçlü işveren örgütleri karşısında, nispeten büyük her iktisadi çatışma, işçi sınıfı açısından politik bir önem kazanır. Bundan dolayı, **mücadelenin genişletilmesi,** yeni katmanların mücadeleye çekilmesi ve yedeklerin yaklaştırılması, başlayan mücadelenin akışı ve sonucu açısından özel önem kazanır.

Mücadelenin genişletilmesi, dikey ve yatay çizgide, yani tüm işçileri ya da sözkonusu sanayi dalında ya da diğer sanayi dallarında çalışanların önemli bir kesimini ya da tüm bölgenin işçilerini kapsayarak gerçekleşebilir. Her iki halde de mücadelenin genişletilmesi **yalnızca, mücadele başlamadan önce ve özellikle de mücadele sürecinde bu işçi kategorileri arasında yürütülen ciddi bir önhazırlık ve yoğun çalışma ile mümkündür.** Hangi işçi kategorilerinin yardıma çekileceği sorunu, çatışmada taraf olan işverenin en hassas noktalarının nerde olduğuna bağlıdır. Herşeyden önce, sözkonusu tröstle ilişkili olan ve ona tabi olan işletmeler gözönünde bulundurulmalıdır. Dikkatlerimiz ayrıca hammadde sağlayan ya da üretilen ürünleri işleyen işletmelere yöneltilmelidir. İşverenlerin duruma göre mal teslim anlaşmalarını başka

işletmelerle yapabileceği ve eksik olan malları başka bölgelerden ya da yurtdışından getirtebileceği vb. hesaba katılmalıdır. Kara ve deniz ulaşımının, elektrik ve gaz işletmeleri gibi kamu kuruluşlarının yardıma çekilmesi çok etkili bir silahtır.

Bütün bu hallerde, yalnızca bizim mücadeleyi genişletme isteğimiz değil, aynı zamanda etkimizin sınırları, kitlelerin hazırlık derecesi ve bu kitlelerde varolan dayanışma ruhuyla mücadeleye katılmaya hazırlık derecesi, yani genel durum gözönünde bulundurulmalıdır. Buradan çıkan sonuç, mücadele hazırlığı sırasında ve mücadele süreci içinde, hareketin diğer sanayi dallarındaki geniş proleter kitlelerden soyutlanmasının, kendi içinde ciddi tehlikeler taşıdığının gözönünde bulundurulması gerektiğidir.

X. Reformistler tarafından boğulmasından sonra mücadelenin devam ettirilmesi

Kuzey Fransa'daki, Ruhr bölgesindeki, Lodz'daki vb. son grevlerin deneyimleri, reformistlerin, hareketi hemen başlangıcında boğmayı başaramadıklarında, işçilere arkadan saldırmak amacıyla mücadele süreci içinde grev kırıcılığı için uygun anı beklediklerini gösterdi. Reformistler, belli işçi katmanları üzerindeki etkilerinden yararlanıyorlar. Çünkü en pasif unsurlar sürekli olarak mücadelenin durdurulmasını —hem de sosyalizm adına— öneren ve kitle hareketlerini birbiri ardından sistemli bir şekilde boğanların peşinden gideceklerdir. Hareket genel kural olarak, işçilerin bilgisi ve isteği olmaksızın, kulis arkalarındaki görüşmelerle boğulmaktadır. Bu nedenle, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları,

çatışma öncesinde ve sırasında, mücadelenin sona erdirilmesi konusunun işletmelerdeki genel işçi toplantılarında karara bağlanması için amansız bir mücadele yürütmelidirler. Reformistlerin son grevler sırasındaki grev kırıcılığı taktiği, işçilerin çoğunluğunun tekrar işbaşı yapmasına yolaçtı ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının tayin edici bir etkiye sahip olduğu işletmelerde ve bölgelerde mücadelenin devam ettirilip ettirilemeyeceği ve devam ettirmek gerekip gerekmediği sorunu tüm büyüklüğüyle Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının önüne çıktı.

Lodz'da ve Kuzey Fransa'da genel hareketin bastırılmasından sonra Lodz'daki Widsew işletmelerinde ve Haluin'de mücadelenin sürdürülmesi hem politik ve hem de taktik olarak tamamıyla doğruydu.

Elbette ki mücadele bu koşullar altında son derece zorlaşır, çünkü işçilerin güçleri artık kırılmıştır ve sosyal-demokrasinin ve Amsterdam Enternasyonali'nin grev kırıcılığı taktiğinin yolaçtığı geri çekilme, mücadele edenler üzerinde moral bozucu bir etki yaratır. Ama buna rağmen belli durumlarda mücadelenin devam ettirilmesi kesinlikle zorunludur, aksi taktirde gelecekteki tüm grevler de reformistlerin sistemli grev kırıcılığı politikasının sonucu olarak boğulacaktır. İşçilerin çoğunluğunun dökülmesinden sonra mücadelenin devam ettirilmesi, mevzilerinde direnen istisnasız tüm işçilerden muazzam bir dayanıklılık, özel bir birlik ve beraberlik, son derece gelişmiş hedef bilinci ve muazzam bir enerji talep eder. Çünkü ancak bu koşullarda salt dayanmakla yetinmeyip, aynı zamanda bu kısmi mücadeleyi kazanmak da mümkündür. Böyle birçok grevin (Lodz'daki Widsew grevi vb.) yenilmesinden hareketle, bu mücadele yönteminin yanlış olduğu sonucunu çıkarmak yanlış-

tır. Tam tersine buradan çıkarılacak sonuç, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının benzer durumlarda, toplumsal cephenin bir kesitinde mücadele eden işçilere yardım etmek amacıyla tüm ülkedeki kitleleri örgütlemek ve seferber etmek üzere çabaları artırmak gerektiğidir.

XI. Mücadelenin boğulması nasıl engellenebilir?

Reformist sendika aygıtının sistemli grev kırıcılığı taktiği, mücadelenin boğulmasının nasıl engellenebileceği sorununu tüm kapsamıyla ortaya atmaktadır. Burada Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının önünde uzun süreli özel görevler durmaktadır. İşçi kitleleri, ancak kitleler üzerindeki reformist etki tamamiyle yokedildiğinde, hareketin boğulmasından tamamiyle korunabilirler. Mücadele ne denli keskinleşirse, sermayenin işçi sınıfı içindeki reformist ajanlarına karşı da o denli amansız bir mücadele yürütmeliyiz. Bu görevlerin yerine getirilmesi, geniş kitlelerin sınıf mücadelesi temelinde birleştirilmesi amacıyla uzun yıllar gerektiren örgütsel-politik, ajitatif-politik ve ajitatif-propagandist çalışma gerektirir. Burada zaman süresi, bizim ustalığımıza, enerjimize, tutarlılığımıza, ısrarlılığımıza, en büyük sabır ve esnekliğe ve politik etkimizin genişleme hızına —ki bu özellikle önemlidir— bağlıdır. Bu uzun süreli görevin yerine getirilmesi için gerekli olan kılavuz, bütün ayrıntıları ile hazırlanarak, Komintern ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali kongreleri tarafından ortaya konmuştur.

İçinde bulunduğumuz iktisadi mücadelelerin büyümesi somut koşullarında Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarına düşen özel görevlerde ise durum değişik-

tir. Burada, verili cephe kesitindeki verili mücadelenin başarıyla sonuçlandırılmasının önkoşulu, bunların sistemli bir şekilde yerine getirilmesi olan bir dizi somut görev ortaya çıkmaktadır.

Mücadelenin başarısı için şunlar zorunludur:

1. Sermayenin bütün müttefiklerine karşı mücadele keskinleştirilerek sürdürülmelidir; bu yapılırken, çatışmanın başlamasından önce ve özellikle de çatışma sırasında, işçiler **düşmanın kendi safları arasında olduğu** konusunda uyarılmalıdır.

2. Lokavt komisyonlarına, grev yönetimlerine ve diğer mücadele organlarına seçimlerde, sosyal-demokrasi ve sendika bürokrasisi ile bağı olan tüm kişiler grev kırıcıları olarak reddedilmelidir.

3. Mücadele yönetimlerine, yalnızca işçi sınıfının davasını savunduklarını **halihazırda kanıtlamış** olan kişilerin seçilmesine çalışılmalıdır.

4. Çatışma sırasında, zorunlu arabuluculuk ve mücadeleyi boğmanın diğer burjuva-reformist yöntemlerine karşı mücadele on katına çıkarılmalıdır.

5. Reformist sendikalara ve onların sınıf işbirlikçisi taktiğine olan güven sistemli bir şekilde yıkılmalıdır.

6. Grev süreci içinde, reformist sendika önderlerinin her şüpheli adımına karşı, yalnızca basında değil, aynı zamanda esas olarak da grev toplantılarında, teslimiyetçiliği, kulis ardındaki pazarlıkları ve grev kırıcılığını mahkum eden kararlar alınması yoluyla tepki gösterilmelidir.

7. Sendika organlarının (yönetim kurulu, delege toplantıları vs.) kendi başlarına mücadelenin sona erdiril-

mesine ilişkin kesin karar almalarına karşı kararlı bir mücadele yürütülmelidir. Bu sorunlara, örgütlü ve örgütsüz tüm işçiler ve tüm kitle tarafından seçilmiş mücadele organları karar vermelidir. Unutulmamalıdır ki, örgütlü grev kırıcılığının üstesinden ancak sağlam ve bütünlüklü bir örgütlülükle gelinebilir. Bundan dolayı, mücadeleden önce ve özellikle de mücadele süreci içinde, artan politik etkimizi adım adım örgütsel olarak pekiştirmek yoluyla, fraksiyonları ya da devrimci sendikaları pekiştirmek, sendikal muhalefeti genişletmek ve güçlendirmek zorunludur. Tam da büyük mücadeleler döneminde partinin, sendikal muhalefetin ve devrimci birliklerin tüm organları tüm kuvvetleriyle çalışmalı ve yeni işçi katmanlarını reformist grev kırıcılığına karşı mücadeleye çekmelidirler.

Sonuç olarak, yalnızca saflarımızın pekiştirilmesi ve birleştirilmesi doğrultusundaki çetin, sistemli ve sıkı bir çalışma, bize, grev kırıcılığını kırma ve işverenlerin, burjuva devletin ve reformist sendika aygıtının birleşik cephesine karşı çatışmanın başarıyla sonuçlandırılması olanağını sağlayacaktır.

XII. Sendikal hareketin bölünmüş olduğu ülkelerde grev mücadeleleri

Sendikal hareketin bölünmüş olduğu ülkelerdeki (Fransa, Çekoslovakya, Romanya, Yunanistan, Japonya vb.) devrimci birlikler gerçi ekonomik mücadelelerde uluslararası politik ve taktik deneyimleri uyguluyorlar ama, özellikle bir kitle hareketi anında acil olarak ortaya çıkan bir dizi özel görevlere sahipler. Almanya ve İngiltere gibi ülkelerde kitlelere önderlik etme mücadelesi

sendikanın resmi organı ile muhalefet arasında geçerken, sendikal hareketin bölünmüş olduğu ülkelerde kitleleri etkileme ve harekete önderlik etme mücadelesi iki örgüt arasında geçmektedir. Böyle bir durumda devrimci birliklerin en önemli görevlerinden biri, örgütsüzler arasından reformist birliklerin zararına yeni üyeler kazanarak devrimci birliklerin çerçevesini genişletme yoluyla, her iktisadi mücadeleyi kendi pozisyonlarını güçlendirmek için kullanmaktır. Mücadele sırasında ve hemen sonrasında, reformist birliklerin bütün üyelerini ya da ezici çoğunluğunu devrimci birliklerin safına kazanma yoluyla paralel reformist örgütleri tasfiye etmek için herşey yapılmalıdır. (Bkz. Kızıl Sendikalar Enternasyonali IV. Kongresinin Birinci Gündem Maddesine ilişkin Kararı.) Bu konuda Bordeaux'daki liman işçileri grevi sırasında yapılan, üyeleri birleşik sendikaya geçtiği için reformist birliğin tamamiyle unufak edildiği deneme, ciddi bir incelemeye ve örnek alınmaya layıktır.

Grev sırasında ve hemen sonrasında üyelerinin yalnızca bir kesiminin tarafımıza kazanıldığı hallerdeki reformist birliklere gelince, bunların üyelerinin çoğunluğunu kazanmak ve böylece bu reformist örgütlerin parçalanmasının önkoşullarını oluşturmak amacıyla, bu birlikler içindeki örgütsel ve politik etkinin pekiştirilmesi için önlemler alınmalıdır.

Öte yandan, iki paralel örgütün varlığı, devrimci birliklerden, kitlelerin ruh halini özellikle çok iyi bilmeyi ve üyeleri üzerindeki nüfuzlarını kaybetmemek için mücadele etmeye hazırmış gibi ikiyüzlüce davranan reformist önderlerin demagojisine karşı mücadele etmeyi talep eder. Bu ülkelerde Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının inisiyatifi ellerinden kaçırmaları, reformist önderlerin sol gevezeliklerine kanmaları ve refor-

mistlerin burjuvaziye karşı mücadele etme isteğinde ve yeteneğinde olduklarına inanmaları son derece tehlikelidir. Bu, devrimci sendika hareketini harap etmenin en emin yolu olur. Reformist merkeze mensup bir yerel birlik gerçekten de işverenlere karşı bir mücadele yürütüyorsa, bu durumda onunla bir birleşik cephe kurmak elbette devrimci birliğin görevidir; ama, özellikle de mücadelenin tayin edici anlarındaki olası teslimiyetçilik ruh haline karşı önlemler alınmalıdır. Devrimci birlik, hem çeşitli birliklerde örgütlü olanlar, hem de özellikle örgütsüzler de dahil olmak üzere, tüm işçi kitlesini peşinden sürüklemeli ve işçi kitlelerinin çıkarlarını tutarlı bir şekilde yalnızca devrimci birliğin savunduğunu pratiğiyle kanıtlamalıdır. Bundan dolayı, devrimci örgütün seçilmiş grev komitelerine dayanması ve onlarla en yakın ortak çalışmayı gerçekleştirmesi zorunludur. Yalnızca, ekonomik mücadelelerin yönetiminde doğru bir politika, devrimci birliklerin kitleler nezdinde otoritesini artırabilir, onları politik ve örgütsel olarak pekiştirebilir ve işçi sınıfının çoğunluğunu kucaklayan örgütlere dönüştürebilir.

XIII. Faşizmin ve beyaz terörün hüküm sürdüğü ülkelerdeki grev mücadeleleri

Faşizmin ve beyaz terörün hüküm sürdüğü ülkelerde şu anda grevler büyük çoğunlukla kendiliğinden çıkıyorlar. Bu, bu ülkelerdeki Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının, grevin başlangıcı, grev mücadelelerinin talepleri ve sonucu üzerinde bir etkiye sahip olabilmek için tüm baskılara rağmen işletmelere girmeyi başaramadıkları anlamına geliyor. Buradan, ekonomik ve politik çıkışlar ancak işletmelerden yapılabileceğinden,

doğrudan işletmede çalışma yürütmenin bu tip ülkeler için özellikle önemli olduğu sonucu çıkar. Salt ekonomik taleplerin öne sürülmesinin bile ağır suç olarak görüldüğü ülkelerde görev buna rağmen, ekonomik talepler paketinin hazırlanmasına mümkün olduğunca büyük işçi kitlelerini çekmektedir. Taleplerin hazırlanması fabrika bölümlerinde, taleplerin ilgililere sunulması da 100 ile 200 kişilik bir delegasyonla olmalıdır. Bu asla, bütün ülkeler için geçerli zorunlu bir kural olarak kavranmamalıdır. Beyaz terörün ve faşizmin hüküm sürdüğü ülkelerde, tek tek her ülkenin koşullarına göre gerekli düzeltmeler yapılmalı ve her halükarda, seçilmiş delegasyonların bileşimi, tüm aktif sendika kadrosunu baskılara ve teröre maruz bırakmayacak şekilde saptanmalıdır. İşçilerin çıkarlarını doğrudan ilgilendiren her, hatta en küçük sorunda bile, delegasyon seçimi yapılabilir ve yapılmalıdır. Bu ülkelerde yetenekli bir grev yönetimi seçmek özellikle önemlidir. Grev yönetimi seçimleri yapıldığında, olası koşullar ve baskılar gözönünde bulundurulmalı, grev yönetimindeki kişilerin tutuklanması ya da takibata uğraması durumlarında grev yönetimini devam ettirmek üzere grev yönetimindeki çok sayıda kişi arasından küçük bir yönetici grup ayrılmalıdır. Bu ülkelerde haber alma ve bağlantı çok büyük öneme sahiptir, ama bunun için illegal bir aygıta gereksinim vardır. Grevcilerin faşist çetelere karşı doğrudan korunması bu ülkelerde büyük öneme sahiptir ve bu amaçla özel öz koruma örgütleri örgütlenmelidir. Bu ülkelerde esas olan, her grev sırasında açık hareket etmeye inatla çabalamak ve en küçük fırsatı bile yeraltı barınağından dışarıya çıkmak için kullanmaktır.

Faşist diktatörlük altındaki bütün ülkelerde sendikal hareketin hızla faşistleştirilmesi karşısında, her iktisadi mücadele devrimci sendika hareketinin ve kitlele-

rin önüne, sendika hareketi içinde faşizmin ajanlarına karşı gittikçe daha keskinleşen bir mücadele yürütme, tüm faşist sendika sistemine karşı devrimci sendikal örgütleri koyma zorunluluğunu dayatıyor. O halde görev, her yerde proletaryanın sınıf sendikalarının açık varlığı için, hükümetin ve sendika hareketi içindeki ajanlarının terörüne, faşist diktatörlüğe karşı mücadele ile en sıkı bağ içinde, Polonya ve Macaristan'da devrimci sendikaların yaratılması, Bulgaristan ve Romanya'da bunların güçlendirilmesi ve kitlesel örgütler haline getirilmesi, İtalya'da ve Yugoslavya'da işçilerin illegal devrimci sendikalarda örgütlenmesidir.

XIV. Grev mücadelelerini politize etmenin yöntemleri

Sermayenin yoğunlaşması ve burjuvazi ve reformistlerin zorunlu arabuluculuğu grev mücadelesinin yerine geçirme eğilimleri koşullarında, her grev politik bir karakter kazanmaktadır. Bu ama henüz, vukubulmakta olan iktisadi mücadelelerin politik, yani sınıfsal önemini tüm işçilerin kavradığı anlamına gelmez. Bu koşullarda, günlük mücadeleler temelinde kitlelere politikayı öğretmek Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının görevidir. Yani, ileriye sürülen taleplerden yola çıkarak ve onları asla gözden yitirmeksizin, mücadelenin her verili aşamasında, mücadeleyi bir üst aşamaya çıkaran sloganlar atılmalıdır. Grevleri politik grevler haline getirmek demek, salt politikadan sözetmek değil, bilakis dolaysız talepleri daha genel nitelikteki taleplerle bağıntılı hale getirmek demektir. Örneğin, işçiler grevlerin çoğunda bizzat kendi deneylerinde grevleri bastıran grev kırıcıların resmi makamlar tarafından korunmasını ya-

şıyorlar, zorunlu arabuluculuk kurumunu yakından tanıyorlar vs. Dolayısıyla, bu sorunların her grevde mücadele sorunları haline gelmesi gerektiği açıktır. Esas mesele, her işçinin, devletin işverenleri işçilere karşı koruduğunu, «sınıflar üstünde duran» adli mekanizma, basın, kilise vs. nin işverenlerin hizmetinde olduğunu ve nispeten büyük her iktisadi çatışmanın sınıfa karşı sınıf mücadelesi sorununu ortaya attığını mücadele deneyimlerinden öğrenmesidir. Birçok sloganın hep birden ortaya atılmamasını ve ekonomik çatışmanın süreci ve ona eşlik eden koşullarla sıkı bağı olan politik sloganların en çok yararı getirdiğini gözönünde bulundurmak önemlidir.

Böyle yapıldığında, proletaryanın sözkonusu kitle eylemiyle bağıntılı olan politik mücadele sloganları (talepleri), bütünlükleri içinde, tüm yönelimlerden —partisizler de dahil— işçilerin üzerinde birleştikleri birleşik politik platformu oluşturabilirler.

Grev sırasında kitlelerin canlanmasından, **Sovyetler Birliğine yönelik savaş hazırlıklarına karşı kampanyanın güçlendirilmesi** için yararlanılmalıdır. Her işçi, proleter devlete karşı savaş hazırlıkları ile, kapitalistlerin kapitalist istikrar adına işçileri ezdiği bütün sömürü, baskı ve terör araçlarının güçlendirilmesi arasındaki bağı kavramalıdır.

Devrimci sendika hareketi grev sırasında dikkatleri özellikle savaş araçları üretmede en fazla uzmanlaşmış olan işletmelerdeki kitlelerin seferber edilmesine ve demiryolcularına yöneltir. Bunlar arasında, savaş sırasında genel grev, kitle grevi ve taşımanın durdurulması sloganları güncelleştirilmelidir. Emperyalist savaşa karşı mücadele ile bağ içinde, işletmelerdeki askerileştirme-

nin ve askeri örgütlerin tüm biçimlerine karşı mücadele edilmelidir.

XV. Tüm ülkedeki sendikal muhalefetin seferber edilmesinin biçimleri ve yöntemleri

Almanya, Fransa, Polonya'daki son grevlerin deneyimleri, grev dönemlerinde yerel örgütlerin tüm partiden, devrimci sendika merkezinden ve sendika muhalefetinden yeterli yardım ve destek görmediklerini göstermiştir. Oysa devrimci birlikler ve sendika muhalefeti tarafından aktif bir şekilde ciddi bir iktisadi mücadelenin yürütülmesi, ancak elimizdeki **bütün** güçleri seferber etmeyi başardığımızda mümkündür. Bundan dolayı, devrimci birliklerin ve muhalefetin en önemli görevi şunlardan oluşmaktadır:

1. Herhangi bir sanayi dalında bir çatışma olgunlaşır olgunlaşmaz, en iyi güçleri mücadele alanına doğru yöneltmek gerekir.

2. Tüm ajitasyon ve propaganda, çatışmanın önemine ve anlamına göre ayarlanmalıdır.

3. Basında mücadelelere layık oldukları yer verilmeli, greve katılanlar bizzat çalışmaya çekilmelidir.

4. Devrimci birliklerin ve sendika muhalefetinin tüm çalışması grevin hizmetine sokulmalıdır. Yürütülmekte olan tüm çalışma, grev mücadelesini mümkün olduğunca verimli destekleyecek şekilde biçimlendirilmelidir.

5. Kendisine belirli bir işkolu verilen her yoldaşın faaliyeti sıkı bir şekilde denetlenmelidir.

6. Grev dönemlerinde, sözkonusu sanayi dalının kadın ve erkek işçilerinin, genç işçilerinin yönetici çalışmaya çekilmesine özellikle dikkat gösterilmelidir. Burada muazzam bir çalışma yürütecek yüzlerce, binlerce insan bulunabilir.

7. Mücadeleyi yöneten organla devrimci sendika hareketinin merkezi yönetimi arasında canlı bir bağ kurulmalıdır.

8. Bütün güçleri mücadeleyi desteklemeye seferber edebilmek için, çatışmayı doğrudan yöneten sendikacılar durumu olduğu gibi, olduğundan güzel göstermeksizin, merkezi kurulların önünde aydınlatmalıdır.

XVI. Kadın işçiler ve işçi eşi kadınlar arasında faaliyet

Sanayinin rasyonalizasyonu ve kadın çalışmasının artması karşısında, kadın işçilerin greve katılmaya yaklaştırılmaları özel bir önem kazanmaktadır. Deneyimler, kadın işçilerin ve işçi eşi kadınların grev ve lokavtlarda büyük bir rol oynadığını öğretiyor. Bundan dolayı şunlar zorunludur:

1. Daha ön çalışmalar sırasında, kadın işçilerin örgütlenmesine ve kadın içilerin çıkarlarını ilgilendiren özel taleplerin genel talepler içine alınmasına özellikle dikkat göstermek gerekir.

2. Grev sırasında, kadın işçiler ve işçi eşi kadınlar aktif çalışmaya çekilmeli ve bunlara ajitasyon, örgütlenme, yardım vb. alanlarında çeşitli işlevlerin yerine getirilmesi görevi verilmeli, aynı amaçlarla işçi eşi kadınlardan özel komisyonlar oluşturulmalıdır.

3. İşçi eşi kadınlar arasında çalışma yürütmek üzere kadın işçilerden oluşan özel **seyyar birlikler** oluşturulmalıdır.

4. Lokavt komisyonlarının ya da grev komitelerinin seçiminde, önemli bir yüzdenin kadın işçilerden seçilmesine özen gösterilmelidir; kadın çalışmasının ağır bastığı işletmelerde, grev yönetiminin çoğunluğu da kadın işçilerden oluşmalıdır.

5. Diğer bölgelerle ve sanayi dallarıyla bağlantıyı ayakta tutan delegasyonlarda mutlaka kadınlar da temsil edilmelidir.

6. Bir grev ya da lokavtın önemli sayıda kadın işçinin çıkarını ilgilendirdiği durumlarda, kadın işçilerin örgütlü bir şekilde hazırlanması, kadın işçilerin genel taleplerinin hazırlanması, grev yönetimine en aktif kadın işçilerin aday olarak gösterilmesi amacıyla özel kadın işçi konferansları çağrılmalıdır. Bu ama asla, kadın işçilerin erkek iş arkadaşlarıyla birlikte ortak konferanslara katılmalarını dıştalamamalıdır.

7. Bir çatışmanın tasfiye edilmesinde reformistlerin anlaşmaları çoğu durumda proletaryanın en zayıf kesimlerinin (kadın işçilerin ve gençlerin) göz ardı edilerek yapıldığından, çatışmanın bitiminde bu işçi kategorilerinin çıkarlarının korunmasına özellikle özen gösterilmelidir.

XVII. İşçi gençliğin aktif mücadele saflarına çekilmesinin biçimleri ve yöntemleri

Ekonomik çatışmalar döneminde gençliğin çıkarlarının korunmasına ve gençliğin aktif mücadeleye çekilmesine özel dikkat sarfedilmelidir. Taleplerin hazırlan-

masında, gençliğin çalışmasına ilişkin özel noktalar kabul edilmeli ve mücadele organlarına seçimlerde gençlik de yetişkin işçiler gibi gözönünde bulundurulmalıdır. Grev gözcülüğünde, ilişkilerin sağlanmasında, yönetici organların aldığı kararların uygulanmasının denetiminde, grev komitesinin yazılarının dağıtılmasında vb. gençlik çok önemli bir rol oynayabilir. Gençliği, önem vermeye gerek olmayan bir kategori olarak kavrayan sosyal-demokrat geleneğe karşı kararlı bir mücadele ilan edilmelidir. Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları, tüm hareketin aktifleştirilmesinin önemli ölçüde, genç işçilerin hangi ölçüde mücadeleye katılmaya yaklaştırıldığına bağlı olduğunu gözönünde bulundurmalıdırlar.

Genç işçileri ve çırakları sağlam bir şekilde grev cephesine yerleştirebilmek için gençler arasında özel çalışma yapmak amacıyla gençlik komisyonları kurulması, grev yönetimlerine tavsiye olunur.

XVIII. Desteğin örgütlenmesi

Bir grev sırasında destek sorunu çok büyük bir rol oynar. Reformist birlikler hareketi sabote edip, grevcilere destek vermemek için, başlayan bir grevi sık sık «korsan» grev ilan ettiklerinden; örgütsüzler reformistler tarafından horlandıklarından, dıştalandıklarından ve hiçbir yardım görmediklerinden, sendikal muhalefetin ve grev yönetiminin görevi, grevci ya da lokavta uğrayan işçilere yardım etmek için mümkün olduğunca çok kaynak toplamaktır. Bu amaçla şunlar gereklidir:

1. Birlikten, her grevciye ve lokavta maruz kalan her kişiye yardım ödemesini talep etmek.

2. Birlikten, örgütsüzlerin desteklenmesi için belli bir miktarı ayırmasını talep etmek.

3. Hem örgütlüleri hem de örgütsüzleri desteklemek için tüm ülkedeki işçiler arasında özel bağış toplamak.

4. Ekonomik mücadeleler sırasında yardım örgütü olarak işlev gören Uluslararası İşçi Yardımı'nı bu çalışmaya çekmek, Bağımsız devrimci sendikal hareketi olan ülkelerde grevcilerin desteklenmesi, devrimci birliklerin görevidir. Bu görevin yerine getirilmesine, Uluslararası İşçi Yardımı'nın yerel örgütleri de çekilmelidir.

5. İktisadi çatışmalar döneminde kooperatiflerden yararlanmaya özel dikkat gösterilmelidir; bunun için ama, lokavtın ya da grevin kendilerini ilgilendirmediğini söyleyen kooperatif bürokratlarının direnişi kırılmak zorundadır.

6. Belediyelerde ve eyalet parlamentolarında, mücadeleye (lokavt ya da greve) katılan işçilerin ve mensuplarının desteklenmesi talebi öne sürülmelidir. Bu talepler, mücadele edenlerin heyetleri ve gösterileriyle en etkili bir şekilde desteklenmelidir.

XIX. Haber alma ve bağlantılar

Bir grev ya da bir lokavt sırasında en önemli görevlerden biri, seçilmiş organlar ile mücadeleye katılanların hepsi arasındaki bağlantıyı sağlamak ve tüm kitleyi mücadeleyle ilgili olaylar hakkında sürekli bilgilendirmektir.

Bunun için şunlar gereklidir:

1. Grev komitelerinin düzenli olarak toplantıya çağ-

rılması ve mücadeleye katılanlara oturumlar hakkında düzenli bir şekilde rapor sunulması.

2. Mücadelenin gidişatı ve tüm önemli olaylar üzerine basında hızla ve sürekli haber verilmesi.

3. Grev yönetimi tarafından, sınıf mücadelesinin birleşik platformu temelinde özel gazetelerin ve bültenlerin çıkarılması. Bu organlar, mücadelenin gidişatı, mücadele yönetimlerinin faaliyetleri, destek önlemlerinin uygulanması vs. konusunda düzenli olarak haber vermelidir.

4. Burjuva ve reformist basının mücadeleler hakkında yazdığı herşey özenle izlenmeli, işçi basınında ve grev yönetiminin bülteninde bunlara gereken yanıt verilmelidir.

5. Haber alma ve bağlantı gereksinimleri için işçi spor derneklerinden (bisikletçi dernekleri vb.) yararlanılmalıdır. Grev dönemlerindeki spor karşılaşmaları, çeşitli işletmelerin ve çeşitli bölgelerin mücadele edenleri arasında ilişki kurmak ve sürdürmek için kullanılmalıdır.

XX. Diğer ülkelerdeki kardeş örgütlerle bağlar

Kuzey Fransa, Mönchen-Gladbach ve Lodz'daki tekstil işçilerinin büyük mücadeleleri hemen hemen aynı zamana rastlamasına rağmen, grevciler arasında hiçbir bağ yoktu. Ama grev sırasında böyle bir bağın büyük önemi olurdu. Bu nedenle, gelecekte şunlar yapılmalıdır:

1. Özel delegasyonlar seçilerek, diğer bölgelerin ve sanayi dallarının işçileriyle bağların sağlanması.

2. Büyükçe çatışmaların olması halinde, grev yönetimlerinin diğer ülkelerin işçilerine başvurması istenilir birşeydir.

3. Grevin gidişatı ve mücadele yöntemleri hakkında uluslararası basına sürekli ve yeterli bilgi göndermek ve orada yayınlatmak.

4. Cereyan eden mücadelelerin tüm ayrıntılarından Komintern'i ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ni sistemli bir şekilde haberdar etmek.

5. Cereyan eden mücadeleler karşısındaki vurdumduymazlıkları ve düşmanlıkları dolayısıyla reformist birlikleri ve Enternasyonalleri sürekli teşhir etmek.

Sonsöz

Reformist sendikalarda çalışma sorunu, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi IX. Plenumunun, Kızıl Sendikalar Enternasyonali IV. Kongresinin ve Komintern VI. Kongresinin kararları gereğince yürürlükte kalmaktadır. İktisadi mücadeleler sorunu, bütün Komintern partilerinin, devrimci sendikaların ve Devrimci Sendika Muhalefetinin özel dikkatini üzerine çektiğinden, Komünist Enternasyonal ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali bütün iktisadi mücadeleleri özellikle dikkatli bir şekilde izleyecek, her ülkede bu alanda meydana gelen şeylere zamanında tavır takınacak ve gerek mücadelenin hazırlığı gerekse de yürütülmesi sırasında gücü oranında yardım edecektir. Yalnızca, Komintern, Kızıl Sendikalar Enternasyonali ve bunların ülke seksiyonları-

nın böyle bir ortak çalışması ile, iktisadi çatışmalardan uluslararası işçi hareketi için en büyük yararı sağlamak ve kitlelere önderliği uluslararası reformizmin elinden almak mümkündür.

KIZIL SENDİKALAR ENTERNASYONALİ MERKEZ KONSEYİ VI. OTURUMUN TEZLERİ

I. Dünya iktisadi krizinin büyümesi

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki genel iktisadi krizi hızlandıran borsa çöküşü(*), burjuva-reformist refah teorisine çok ağır bir darbe indirdi, kapitalist istikrarın dayanıksızlığını ve tekelci kapitalizmin çöküşünün artan hızını tüm açıklığıyla gösterdi. Üretimin kısıtlanmasına ve muazzam bir işsizliğe yolaçan Birleşik Devletler'deki kriz, Almanya ve bir dizi diğer Avrupa ülkesindeki (Polonya, Avusturya, Çekoslovakya vs.) depresyonu keskinleştirdi. İngiltere ve Japonya'daki krizi derinleştirdi ve bugün dünya kapitalizminin krizi temelinde gelişen yeni keskin dünya iktisadi krizinin çıkış noktasını oluşturmaktadır. Krizin büyümesi ve keskinleşmesi, fabrikaların kapanması, üretimin kısıtlanması, kitle halinde işten çıkarmalar, zaten çok yüksek olan işsizliğin daha da artması, işçi kitlelerinin yaşam düzeyini daha da düşürmek için girişimler, kapitalist rasyonalizasyonun(**) da-

(*) Kastedilen 1929'daki büyük çöküştür.

(**) Rasyonalizasyon: Üretim tekniğindeki ilerleme sonucu yeni, daha modern makinelerin insan emeğinin yerini alması sonucu işten çıkarmalar; ve emek verimliliğinin arttırılsı durumu.

ha vahşi yöntemleri, pazarlar, sömürgeler ve nüfuz alanları ve bölgeleri için mücadelenin daha da keskinleşmesi anlamına gelmektedir. Ortaya çıkan büyük çaptaki ekonomik zorluklar, bir yandan sınıf mücadelelerinin, diğer yandan emperyalist çelişkilerin daha büyük ölçüde keskinleşmesine yolaçmaktadır. Bir yandan karmaşık iç zorluklar, diğer yandan dış zorluklar, egemen sınıfları savaş programlarını daha hızlı bir şekilde uygulamaya itiyor ve genel dünya iktisadi krizi döneminde SSCB'nin iktisadi büyümesi, hızla büyüyen sosyalist iktisat (beş yıllık planın birinci yılının parlak bir şekilde uygulanması) ile, giderek artan bir hızla parçalanan kapitalist iktisat düzeni arasındaki tüm dünyayı yiyip bitiren çelişkiyi daha da güçlendiriyor ve keskinleştiriyor.

İktisadi krizin büyümesi, sınıf zıtlıklarını daha da keskinleştirecektir. Çünkü burjuva-reformist blok, kötü konjonktür ve rakiplerden yeni pazarlar kapma gerekliliğini bahane ederek, krizin tüm yükünü işçilerin sırtına yüklemek için işçi kitlelerinin yaşam düzeyine saldıracak, işçi hareketini daha da vahşice bastıracak ve tüm devlet aygıtının faşistleştirilmesini hızlandıracaktır. Bu yeni kriz, sosyal-demokrasi ve reformist sendikaların içindeki krizin de keskinleşmesi demek olacaktır. Çünkü sosyal-faşizmin(*) kapitalizmi işçilerin zararına yeniden «düzlüğe çıkarma» şeklindeki yeni çabaları, uluslararası reformizmin alt ve üst tabakaları arasında daha büyük bir uçurum açacaktır. Kriz yeni yeni işçi katmanlarını etkileyeceğinden, milyonlarca proleteri sokağa atacağından ve tüm proletaryanın yaşam düzeyini düşüreceğinden, İşçilerin mücadelesi yeni bir boyut ve

(*) Burda Batı Avrupa'daki sosyal-demokrat partilerin siyaseti için kullanılmaktadır.

yeni bir nitelik kazanacaktır; çünkü bu mücadele yalnız yeni iktisadi krizin etkilerine karşı değil, aynı zamanda bu krizleri üreten sisteme karşı da yönelecektir. Buradan, emekle sermaye arasında, cephenin tek tek kesitlerinde devrimci sınıf mücadelelerine dönüşecek olan keskin çatışmalar doğacaktır. Böylece, iktisadi krizin gelişmesi politik krizi de keskinleştirecek, bir dizi ülkede iktidar uğruna doğrudan mücadele gündeme gelecektir.

Sonuç olarak, perspektif açıktır: kendi proletaryasına karşı savaş, SSCB'ne karşı savaş hazırlıklarının hızlandırılması, birbirlerine karşı savaşın hazırlanması, sömürgelerdeki devrimci hareketin ezilmesi — işte kapitalist devletlerin tüm iç ve dış politikasının içeriği budur. Geniş kitlelerin solculaşması ve devrimcileşmesi, iktisadi mücadelelerin politik mücadelelere dönüşmesi, kitle grevleri, proletaryanın iktidar uğruna mücadelesi: İşte uluslararası proletaryanın büyüyen sınıf mücadelelerinin gelişme çizgisi ise budur.

Artan iç ve dış çelişkiler, «örgütlü» kapitalizmin istikrarından, pekişmesinden ve sürgit gelişmesinden sözeden sağcıların ve uzlaşmacıların reformist niteliğini ve ilkesizliğini kanıtlamaktadır. Olgular, bu burjuva - reformist teoriyi çöplüğe atmakta ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali IV. Kongresinin tahlilini doğrulamaktadır: **Kapitalizmin gelişmesi ve istikrarı yerine, gözlerimizin önünde kapitalist istikrarın sarsılmasının temposunun yükselmesi cereyan etmektedir.**

II. İçinde bulunduğumuz aşamada iktisadi mücadelelerin özellikleri

İşsizliğin artmasını ve işçi sınıfının yaşam düzeyinin genel bir gerilemesini beraberinde getiren kapitalist ras-

yonalizasyon, son dönemlerde geniş işçi kitlelerinde, birçok ülkede, savunmadan saldırıya geçen aktif bir direnişe yolaçtı. Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin IV. Kongresinden bu yana geçen zaman, gittikçe artan bir yükseliş dönemi ile belirlenmektedir. Bu yeni yükseliş, 1919-1920'dekinden farklı olarak önemli ölçüde daha kapsamlıdır. Yeni yükseliş Avrupa'nın sınırlarını aştı ve başlayan harekete dünya boyutu kazandırarak yeni kıtaları (Avustralya, Güney Amerika) ve yeni ülkeleri (Hindistan, Çin, Japonya vs.) kapsadı. Yeni yükseliş, 1919-1920'deki yükselişi kapsam olarak aşsa da, gerilim açısından henüz ona ulaşmamıştır. O sıralar bir devrimci durum vardı ama ne Komünist Partileri ne de devrimci bir sendika hareketi vardı. Şimdi ise devrimci krizin yükselmesini görüyoruz ve daha şimdiden Komintern'in ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin seksiyonları var. O sıralar reformist sendikalar henüz burjuvazinin devlet aygıtının bir parçası değildi, oysa şimdi devrimci işçi hareketini ezmek için burjuva devletin elindeki en önemli silahı oluşturuyorlar. Güçlerin son derecede önemli bir yeniden gruplaşması ortaya çıkmıştır. Hem kapitalist ve hem de sömürge ülkelerde, işçi hareketinde devrimci bir kanat oluşmuştur. Bu kanat 1919-1920'de ancak tohum halindeydi. Henüz kısa bir süre önce rasyonalleştirme sürecinde üretime çekilen yeni işçi tabakalarının harekete katılması konusu, özel bir öneme sahiptir. Önemli ölçüde kadınlardan ve gençlerden oluşan ve ezici çoğunluğu sendikal örgütlenmenin dışında bulunan bu yeni tabakalar, son dönemdeki mücadelelerde öyle bir kararlılık ve direnç gösterdiler ki, birçok durumda örgütlü işçileri bile geçtiler.

Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin IV. Kongresinden bu yana Almanya, Fransa, Polonya, Çekoslovakya, Balkanlar, Birleşik Devletler, Çin, Japonya ve özellikle

Hindistan'da meydana gelen grevler, 1) işçi hareketinde ani bir değişikliğin, hem de, savunma'dan saldırıya bir geçişin olduğunu, 2) bütün grevlerin dıştan bakıldığında iktisadi karakterlerine rağmen, tümüyle genel bir sınıf karakteri taşıdıklarını, 3) Örgütsüz işçilerin, kadın işçilerin ve gençlerin harekette özellikle aktif bir rol oynadıklarını, 4) tek tek her ülkede, tek tek her meslek dalında, tek tek her bölgede kitlelerin solculaşma derecesinin aynı olmadığını (solculaşmamn titreşim çizgisi, eylemliliğin uyanmasının ilk işaretleri ile devrimci kitle mücadeleleri arasında yalpalamaktadır), 5) son olarak, son mücadelelerin deneyiminin, işçi sınıfının durumunu düzeltmenin ancak reformist sendika bürokrasisinin direncini kırmakla mümkün olabileceği şeklindeki Kızıl Sendikalar Enternasyonali IV. Kongresinin kararlarını doğruladığını kanıtlamaktadır.

Öte yandan, gerilimin ve keskinliğin artmasıyla birlikte iktisadi mücadeleler karakterlerini ve biçimlerini değiştiriyorlar. Gerçi son aylardaki iktisadi mücadeleler bölük pörçük ve boyut itibariyle küçük bir karakter taşımaktadırlar, ama önemleri giderek artmaktadır. Çünkü böyle bir grev, devrimci ve reformist sendika hareketi arasında bir güç denemesi olmaktadır (Berlin boru döşeme işçilerinin grevi, Çekoslovakya'da Brüx'te maden işçilerinin grevi, Nantes'da Fransız liman işçilerinin grevi, bir dizi tarım işçisi grevleri vs.). Sürekli olarak yeniden ortaya çıkan bu küçük grevler, ileri karakol çarpışmalarıdır ve emek ile sermaye arasında artık başka, daha yüksek bir zeminde cereyan edecek olan yaklaşan yeni dev mücadelelerin habercileridir. Bu grevlerde yeni olan şey, karşılıklı acımasızlık, grevlerin kapitalistler sınıfına, onların burjuva devletine ve sosyal-faşizme karşı mücadeleye direkt geçişi, işçilerin uyguladığı yeni mücadele yöntemleri ve işçi kitlelerinin bu mücadeleler-

de b üyük kurbanlar vermekten çekinmemeye hazır olmasıdır. Bu acımasızlık, kitleler içindeki yeni ruh halini ve politik kitle mücadeleleri için yalnız nesnel değil, aynı zamanda öznel önkoşulların da varlığını yansıtmaktadır. Bundan dolayı, son aylardaki mücadelelerin daha küçük bir karakter taşıdığı gerekçesiyle sağcıların bir yükselişin varlığını yadsıma çabaları gülünçtür. Mücadelelerin bölük pörçük olması, bunların keskin apaçık politik ve önemli semptomatik karakterlerini ortadan kaldırmaz. Bunlar, yaklaşmakta olan muhteşem muharebelerin muştucularıdır. Ve bundan dolayı, mücadelenin bütün aşamalarının ve bu ileri karakol çarpışmalarının özelliklerini ciddi bir şekilde incelemek, bu mücadelelerin yönetiminde varolan zaaf, eksiklik ve hatalarımızın ortaya konması kadroların ve kitlelerin yeni mücadelelere hazırlanması bakımından muazzam öneme sahiptir.

III. İktisadi mücadelelerin politik karakteri ve politik kitle grevi

Son dönemdeki iktisadi mücadelelerin deneyimleri, bugünkü iktisadi çatışmaların açık politik karakterini doğrulamaktadır. Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları bunu çokça unutmakta ve bundan dolayı grevler başından sonuna kadar, sanki mücadele süresince hiçbir şey değişmemiş gibi, aynı sloganlar altında yürümektedir. Oysa, ne kadar küçük olursa olsunlar (Berlin'deki boru döşeme işçileri grevi gibi örneğin), iktisadi grevler grevcileri tüm burjuva devlet aygıtıyla karşı karşıya getiriyorlar. Ve yeni durumun gerektirdiği yeni taleplerin öne sürülmesi bir zorunluluktur. Bu kesinlikle, her grevde talep olarak tüm programımızla ortaya çıkacağımız

anlamına gelmez. Bu daha ziyade, mücadele süreci içinde ön plana çıkan talepleri ileri sürmemiz ve bunları propaganda açısından nihai hedefimizle birleştirmemiz anlamına gelir. Bugünkü keskin mücadele koşulları altında salt iktisadi grevler yoktur ve böyle birşey olamaz da. Tam da bu yüzden, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları, grevlerin bir üst aşamaya yükseltilmesi fırsatını kaçırmamaya sıkı bir dikkat göstermek zorundadırlar.

Ekonomik ve politik grevlerin içiçe geçmesi, kapsamı ve karakteri tek tek her durumda ayrıca belirlenmesi gereken politik kitle grevi sorununu ortaya atmaktadır. Politik kitle grevi örneğin protesto grevi, dayanışma grevi, tek tek politik taleplerle yürütülen grevler vb. tüm bir bölgeyi, tüm bir sanayi dalını, ya da tüm ülkeyi (genel grev) kapsayabilir. Böyle bir grevde esas olan şey, grevin genel sınıfsal talepleridir. Deneyimler, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının grevleri genişletmeyi (boru döşeme işçileri grevi) ve politik bakımdan önemli bir grev için tüm sempatizanları seferber etmeyi beceremediklerini gösterdi; ya da politik kitle grevlerini ekonomik taleplerinden koparmaktadırlar. Bunun, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının faaliyetlerinde en zayıf nokta olduğu vurguyla belirtilmelidir. Halbuki, sınıf mücadelesinin keskinleştiği ölçüde, politik kitle grevlerinin de daha büyük rol oynayacağı hesaba katılmalıdır. Böyle grevlerin nedenleri ve süreleri farklı olabilir, ama hedef aynı olmalıdır: burjuva-reformist-faşist rejime darbe indirmek ve devrimci sınıf birlikleri için en geniş hareket özgürlüğünü elde etmek. Darbenin kuvveti ve grevden mücadelenin bir üst biçimine geçiş olanağı, grevin kapsamına ve nesnel duruma bağlıdır. Ama her halükarda her Kızıl Sendikalar Enternasyonali yan-

daşı, politik kitle grevinin ya da genel grevin mücadele biçimlerinden biri olduğunu ve mücadeleye ne kadar çok kitle çekilirse mücadelenin o denli etkili olacağını kavramalıdır.

IV. Reformist sendika aygıtının faşistleştirilmesi

Reformist sendika bürokrasisi, grevleri gizlice sabote etmekten, grev kırıcılarını açıkça üye kaydetmeye ve grevcilere ve onların grev yönetimlerine karşı polisiye-reformist baskınların doğrudan örgütlenmesine geçmiştir. Bugün her grevin karşısında, reformist sendikaların açık grev kırıcısı aygıtı durmaktadır. Reformist sendika aygıtı hızla faşistleştirilmekte ve burjuva devletin işçi sınıfına karşı saldırısında öncü savaşçıya dönüştürülmektedir. Afiş asarak ve toplantı düzenleyerek (Fransa), reformist sendikalar aracılığıyla grev kırıcılarını üye kaydederek (Almanya), paralı katiller tutarak (Birleşik devletler), grevde kazanılan bir zaferden sonra tüm bir örgütü ihraç ederek (İngiltere), grevcileri kurşunlayarak (Polonya) grevlere kaşı girişilen açık boğma çabaları, dünya devrimci sendika hareketinin önüne, sermayenin bu grev kırıcıları acentasına karşı daha keskin bir şekilde mücadele yürütme sorununu koymaktadır. Burada yalnızca ideolojik-politik bir grev kırıcılığıyla değil, aynı zamanda örgütsel-teknik bir grev kırıcılığı ile de karşı karşıyayız. Bu grev kırıcılığı yalnızca sendikanın başındakiler tarafından değil, aynı zamanda orta sendika kadrolarının önemli bir bölümü ve alt kadrolarının bir bölümü, sosyal-faşist partilerin üyeleri tarafından, sosyal-faşist sendika bürokrasisinin grev kırıcılığı siyasetini bu doğrudan işletmelere taşıyanlar tarafından

da yürütülmektedir. İşçi kitlelerindeki mücadele isteğinin ve mücadeleci ruh halinin, sosyal-faşistlerin grevi daha başlamadan önce boğma olanakları olmadığı şekilde büyüdüğü hallerde, bunlar daha sonra mücadeleyi boğmak üzere grevin başına geçiyorlar. Sosyal-faşistler bazen, amacı salt işçilerin mücadele ruhunu altından oymak olan gösteri grevleri ilan ediyorlar (Yukarı Silezya'da 24 saatlik maden işçileri grevi). Her iki halde de devrimci sendika hareketinin görevi, sosyal-faşist manevraları tümüyle ve tamamıyla teşhir etmek, böyle gösteri grevlerini somut talepler uğrunda kitle mücadelelerine, henüz sosyal-faşistlerin etkisi altında bulunan işçileri kazanma uğruna bir mücadeleye dönüştürmektir. Dolayısıyla en önemli görevimiz, sendika kitlesini kazanmak için mücadeleyi yükseltmek ve bunları bu grev kırıcısı aygıtın karşısına yerleştirmek, grev kırıcısı sosyal-faşist fonksiyonerlerin işletmelerdeki etkilerini kökten yok etmek ve sendikalarda seçimle gelinen her mevkideki ve işletmelerdeki sermaye ajanlarının yerine dürüst sınıf bilinçli proleterlerin geçmesi için bu fonksiyonerlere karşı mücadeleyi keskinleştirmektir.

V. İktisadi mücadelelerin bağımsız devrimci yönetimi

Her grevin genel sınıfsal karakteri, devlet, işverenler ve sosyal-faşistler ile bunların sendika aygıtının birleşik cephesine karşı bir mücadelenin zorunluluğu, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin yandaşlarını, işçilerin her bir grevini ve eylemini özenle ve dikkatle hazırlamakla yükümlü kılıyor. Kızıl Sendikalar Enternasyonali IV. Kongresi'nden bu yana yapılan deneyimler, meselenin en çok bu yanının ihmal edildiğini gösterdi. Kızıl Sendi-

kalar Enternasyonali IV. Kongresi'nin ve grev taktiği üzerine Strasburg Konferansı'nın kararlarına rağmen, eski hatalar hala sürmektedir. Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları birçok ülkede yalnızca grevleri hazırlamamakla kalmadılar, hatta patlayan çtışmalar onları çoğu zaman şaşırttı ve gafil avladı. Kitle hareketinin gerisinde kalma, devrimci sendika hareketi için son derece büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Bu, sağ sapmanın pratikteki en kötü yansımasıdır. Bu geri kalma, iktisadi mücadelelerin yönetilmesinden feragat etme demektir, çünkü örgütümüzü ve tüm kitleyi ciddi bir şekilde önümüzdeki mücadelelere hazırlamazsak, bir grevi de yönetemeyiz. Ayrıca, birçok grevin gidişatı, kadrolarımızın grev taktiğinin en temel kurallarını çok az bildiklerini göstermiştir. Örneğin, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının seçilmiş grev yönetimlerinin oluşturulmasından vazgeçtikleri, grev yönetimlerini yukarıdan atadıkları, bunları birliklerin yardımcı bir organına dönüştürdükleri ve grev yönetimlerinin faaliyetlerine örgütsüzleri, kadınları ve gençleri çekmedikleri, bu davranışların grev organları ile bağı gevşeteceğinin ve böylece zafer şansının azalacağının bilincinde olmadıkları durumlar meydana geldi. Böyle hatalar, ya reformist sendikalara ilişkin legalist anlayışlardan, ya da tüm işçi kitlesi tarafından demokratik yollardan seçilen mücadele organlarının devrimci birlikler için önemini bilmemekten kaynaklanmaktadır. Öyle de olsa, böyle de olsa, bu pratik, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının en kararlı direnişiyle karşılanmalıdır. Deneyimler devamla, yeni yedekleri mücadeleye sokma, grevi genişletme ve her grevi bütün devrimci işçilerin meselesi haline getirmekteki yeteneksizliği göstermiştir. Soyutlanmış hareketin tipik bir örneği, Berlin'deki boru döşeme işçilerinin grevidir. Bu grevde, mücadele bütün sen-

dika muhalefetinin meselesi olması gerekirken, mücadelenin bütün yükü tek başına boru döşemecilerinin sırtına bindi. Son olarak, iktisadi mücadelelerin doğru yönetimi, tabandan birleşik cephe taktiğinin ustaca uygulanmasını ve her bir işletmenin tüm işçilerinin ileri sürülen talepler doğrultusunda mücadeleye seferber edilmesini önşart koşuyor. İşletmelerde birleşik cephe olmaksızın, işletme işçileri çoğunluğunun mücadeleye katılımı sağlanmaksızın, her iktisadi mücadele daha baştan başarısızlığa mahkumdur. Sonuç olarak, iktisadi mücadelelerin bağımsız bir şekilde yönetilmesi, kitleleri mücadeleye çekme, kitlelerin enerjisini ortak bir kanala yönlendirme ve onlardan asla kopmaksızın onları yönlendirme yeteneğini önşart koşar. Bu önkoşullar olmaksızın, iktisadi mücadelelerin bağımsız yönetimi, sadece boş bir gevezelik olarak kalır.

Merkez Konseyi, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin bütün seksiyonlarını, grev taktiğine ilişkin Strasburg Konferansının kararlarını kendilerine kılavuz edinmeye çağırmıştır.

VI. İktisadi mücadeleler ve işsizliğin artması

Yeni iktisadi krizin sonucu olarak kitlesel işsizliğin muazzam ölçüde artması ve ucuz işgücü rezervlerinin muazzam ölçüde büyümesi, devrimci sendika hareketinin önüne, işsizler arasında çalışmanın temposu, yöntemleri ve biçimleri alanlarında kararlı bir şekilde köklü bir değişiklik yapma gerekliliğini koymaktadır. Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları, giderek genişleyen işsizler ordusunun örgütlenmesinin bugünkü koşullar altında kazandığı son derece büyük politik önemini

kavrayamadıkları takdirde, bu durum devrimci sendika hareketine büyük zorluklar çıkarabilir. İşsizler, muazzam bir potansiyel devrimci güç oluştururlar; ama daha son zamana kadar bu sorunda gözlemlenen pasif davranış devam ederse, faşizm tarafından bu güç bize karşı kullanılabilir. İktisadi mücadelelerin doğru yöneltilmesi, işsizlerin bu mücadelelere ve grev kırıcılığa karşı mücadele etmeye yaklaştırılmasını da kapsar. Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları, bütün enerjileriyle işsizlerin örgütlenmesine ve işsizlerin çalışanlarla birleştirilmesine girişmeli ve daha iktisadi mücadelelerin hazırlık döneminde, dayanışma içinde bir tavrın koşullarını yaratmalıdırlar. İşsizler, grev yönetimlerine ve bunlar tarafından oluşturulan komisyonlara seçilmelidirler. İşsizleri, işçi hareketinin artan yükselişinin itici gücünü zayıflatmak ve hareketi bölmek için kullanmaya çalışmak şeklindeki bütün faşist girişimlere karşı özellikle amansız bir mücadele yürütülmelidir.

Öte yandan, İşsizlerin desteklenmesi mücadelesi, tüm çalışan işçilerin meselesi haline gelmelidir. Çalışanlarla işsizler arasında bir bozuşma, bugünün işsizleri ile geleceğin işsizlerinin düşmanca karşı karşıya durmaları, en tehlikeli şeylerden biridir. Bu nedenle, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının dikkatinin odak merkezinde, işsizlerin talepleri lehinde, çalışanlarla işsizlerin ortak eylemlerinin örgütlenmesi durmalıdır. İşsizlerin sömürgelere ve dominyonlara göç ettirilmesine karşı kararlı bir mücadele yürütülmelidir; çünkü böyle bir göçün amacı, endişeli unsurlardan kurtulmak ve sözkonusu emperyalizme bağımlı ülkenin burjuvazisine ucuz işgücü ve yerli proletaryanın sömürülmesi için uzmanlar sevketmek demektir. Tüm proletarya, fazla mesaiye karşı, yedi saatlik işgünü için, işsizlerin işverenler ve devlet-

çe desteklenmesi için mücadeleye seferber edilmelidir. Sonuç olarak, kitle işsizliğinin hızla artması ve sınıf mücadelesinin keskinleşmesi karşısında, bütün işsizlerin bir sınıf programı temelinde birleştirilmesi, işsizlerle çalışanların birleştirilmesi, işsizlerin haklarının sürekli savunulması, işsizlerin iktisadi ve politik mücadeleye aktif bir şekilde çekilmesi Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının en önemli görevlerini oluşturmaktadır.

VII. Sağ teslimiyetçilere karşı

Sınıf mücadelelerinin keskinleşmesi, iktisadi mücadelelerin bağımsız yönetimi ve bununla bağıntı içinde bulunan sosyal-faşist sendika bürokrasisine karşı mücadelenin keskinleştirilmesi zorunluluğu, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin bazı seksiyonlarında yalpalamalara yolaçtı. Almanya'da bir grup sendikacı (**Watcher, Enderle** ve hempaları), Kızıl Sendikalar Enternasyonali IV. Kongresinin kararlarına, özellikle de iktisadi mücadelelerin bağımsız yönetimine karşı çıktı. Çekoslovakya'da **Hais, Bolen** ve diğerleri, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kararlarına sadakat lafazanlığının tabelası altında, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin çizgisine karşı sistemli bir mücadele başlattılar ve polise dayanarak Uluslararası Genel İşçi Sendikaları Birliği'nin mal varlığına el koydular ve işçilerin bir bölümünü peşlerinde götürdüler. Birleşik Devletler'de **Gitlow** ve fikirdaşları, yeni devrimci birlikleri bölmeye çalışıyor. Fransa'da liman işçileri, öğretmenler ve besin işçileri federasyonlarının önderlerinden bir bölümü, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin çizgisine karşı çıktı ve birleşik sendikaları bir bölünme tehlikesiyle karşı karşıya getirdi. Romanya, Yugoslavya, Bulgaristan ve Yunanistan'da tasfiyeci unsur-

lar ortaya çıktı ve iktisadı' politikadan koparark, birlikleri politik görevlerinden alıkoymaya ve birleşik birlikleri bölmeye çalıştılar. Oportünizmin özel bir türü, sol gevezeliğin ardına sığınarak yapılanı, içinde bulunduğumuz anda kısmi mücadelelerin zaten başarısızlığa mahkum olduğu ve her bir şeyi tayin edici mücadeleye kadar ertelemek gerektiğini bahane ederek kısmi mücadelelere karşı çıkmaktır. Bu görüş, mücadele edenlerin saflarında moral bozukluğu yarattığından ve işçileri nihai mücadele beklentisi içinde somut mücadelelerden alıkoyduğu için son derece zararlıdır ve tehlikelidir. Oysa çetin kısmi mücadeleler okulundan geçmeyen işçi kitlelerinin, kapitalist ekonomik düzeni yıkmayı ve proletarya diktatörlüğünü kurmayı da beceremeyecekleri gün gibi ortadadır.

Çeşitli kökenlerden gelen, çeşitli boyutları ve çeşitli önemleri olan bütün bu akımların ortak yanı, bunların Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin devrimci taktiğine, sosyal-faşizme karşı mücadelenin keskinleşmesine, iktisadi mücadelelerin bağımsız yönetilmesine karşı ve sosyal-faşist sendika önderleri ile birlikten yana olmalarıdır. Bunların hepsinin ortak özelliği, devrimci sendika hareketini Amsterdam Enternasyonali'nin ve uluslararası reformizmin kucağına çekmeye çalışmalarıdır. Sağcılardan bazıları Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nden atıldılar, bir kesimi ise henüz saflarında bulunuyor. Ama şu anda nerede bulunduklarından tamamiyle bağımsız olarak, dünya devrimci sendika hareketi, devrimci çizgiye karşı mücadele eden, devrimci sendika hareketi ile sosyal-faşizm arasındaki mücadeleyi zayıflatma, sınıf karşıtlıklarını ve sınıf mücadelesini köreltme yolunu seçenlerin tümüne karşı amansız bir mücadele vermelidir. Mekez Konseyi, sağcı görüşlerini sol laflarla gizleyenleri kesenkes mahkum eder ve bütün örgütlerini, sağ sap-

mayla her türlü uzlaşmaya karşı kesin bir mücadele başlatmaya çağırır. Gerçek proletarya demokrasisi ilkeleri üzerinde inşa edilen devrimci sendika hareketi, aynı zamanda proletaryanın sermayeye karşı sınıf mücadelelerinde sıkı bir disiplini şart koşar. Merkez Konseyi herkesi uyararak, dikkatlerini Kızıl Sendikalar Enternasyonali üyeliğinin, onun kongrelerinde alınan tüm kararları uygulamaya sokmakla yükümlendirdiğine çeker. İktisadi mücadelelerin bağımsız yönetilmesine karşı çıkmak, sosyal-faşizme karşı mücadeleden vazgeçmek, devrimci birlikleri bölme, misillemelerden korkarak onları tasfiye etme ya da varolan devrimci birliklere karşı «yeni bağımsız» birlikler oluşturma çabaları; bütün bunlar, bu çizginin yaratıcılarını ve önde gelen temsilcilerini Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin safları dışına çıkaracaktır.

VIII. Sovyetler Birliği sendika hareketindeki sağ sapmalara karşı

Proletarya diktatörlüğünün temeli olan Sovyet birlikleri* (sendikaları - ÇN) ideolojik ve örgütsel güçleri sayesinde, önderlerinin belirli bir bölümü arasındaki tehlikeli eğilimleri, diğer ülkelerin birliklerinden daha kolay aştılar. Diğer ülkelerin sağcılarıyla aynı ideolojik konumlardan hareket ederek, Sovyet birliklerinin önderlerinin bu bölümü, kendi çizgisini Kızıl Sendikalar Enternasyonali IV. Kongresinin kararlarının karşısına koymaya, iç ve dış politikanın tüm sorunlarında kendi yollarından gitmeye çalıştı. Gerek tarımın sanayileştirilme-

(*) *Sözedilen «Sovyet birlikleri» Sovyetler birliğindeki işçilerin sendika örgütleridir.*

si ve kollektifleştirilmesi sorununda, gerek özeleştiri sorununda, gerekse de halk iktisadının sosyalist yeniden inşasının hızı ile uyum içinde yeni çalışma biçimlerine ve yöntemlerine geçiş sorununda, sağ sapmanın yandaşları, proletarya diktatörlüğünün ve SSCB sendika hareketinin görevleri hilafına davranmaya çalıştılar. Muhteşem beş yıllık planın büyük bir başarıyla uygulandığı bir sırada geniş kitlelerin yaşantısından ve ruh halinden bu kopma, trade-union'cu eğilimlerin ortaya çıkması, Sovyet sendika hareketinin bazı yönetici unsurlarının kemikleşmesi ve bürokratlaşması anlamına gelmekteydi. Merkez Konseyi, Sovyetler Birliği Sendikaları Genel Konseyi'nin III. Plenumunda tespit edilen sağ sapmanın şu nitelendirilmesine tamamiyle ve bütünüyle katılmaktadır:

«Sendika hareketi içindeki, özellikle de sendikaların yönetici organlarındaki, SBKP saflarındaki sağ muhalefet tarafından desteklenen ve yönlendirilen oportünist ve trade-union'cu unsurlar, ülkenin sanayileştirilmesi ve tarımın sosyalist dönüşümünde karşılaşılan güçlükler karşısında, gerilik, tutuculuk, küçük-burjuva güvensizlik ve yalpalamalar gösterdiler ve yeniden inşa döneminde sendikaların görevlerini kavramadılar. Sendika hareketi içindeki trade-union'cu eğilimleri, sendika aygıtının bir bölümünde görülen dar loncacı ruh halini ve bürokratik kemikleşme görünümlerini savunarak, sendikaların faaliyetinin yeniden kalıba dökülmesine direniş gösterdiler ve gösteriyorlar, böylece proletaryanın sosyalist saldırısını gemlediler.

Sovyet birliklerindeki sağ oportünist eğilimler yalnızca sosyalist inşanın geliştirilmesini gemlemek ve proletarya diktatörlüğü için bir tehlike oluştur-

makla kalmadılar, aynı zamanda uluslararası sendika hareketinin devrimcileşmesinde bir köstek rolü oynadılar. Bütün ülkelerdeki sağ oportünistler (**Brandler,Hais, Lovestone**), Kızıl Sendikalar Enternasyonali IV. Kongresinin ve Komünist Enternasyonal VI. Kongresinin kararlarına karşı dayanak arama çabalarında umutlarını Sovyetler Birliği sendika hareketi içindeki sağcılara bağladılar. Bu umutlar, Sovyet sendika hareketi içindeki sağ sapma yandaşlarının, Kızıl Sendikalar Enternasyonali IV. Kongresinin kararlarına, iktisadi mücadelelerin bağımsız yönetilmesine, sosyal-faşist sendika bürokrasisine karşı mücadelenin sertleştirilmesine karşı çıkmalarında, Amsterdam Enternasyonali'nin gücünü abartma ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin gücünü küçümsemede temelini buluyordu.»

Sovyet birlikleri, sonuç olarak, sağ sapma yandaşlarına karşı en kesin şekilde tavır aldılar. Bu müdahale, bir dizi sorumlu oportünist sendikacının ve panik yaratıcının makamlarından uzaklaştırılması sonucunu doğurdu. Kızıl Sendikalar Enternasyonali Merkez Konseyi, Sovyetler Birliği Sendikaları Merkez Konseyinin II. ve III. Plenumunun kararlarını ve tek tek sanayi birliklerinin yönetici kadroların yenilenmesine ilişkin kararlarını onaylar. Sosyalist inşanın muazzam boyutu ve beşyıllık planın uygulanması Sovyet birliklerine, ekonominin yeniden inşasının yeni temposunun, yeni sendikal çalışma temposu, biçimleri ve yöntemleri gerektirdiğini kavramaksızın, bilinçli ya da bilinçsiz olarak halk iktisadının sosyalist dönüşümünün hızla geliştirilmesine köstek olan herkese karşı amansız bir mücadele yürütülmesini dikte etmektedir.

IX. Sendikal hareketin illegal olduğu ülkelerde grevler

Bir dizi ülkede (İtalya, Yugoslavya, Çin vs.) devrimci birlikler, terör darbeleri altında, illegaliteye zorlandılar. Yükselen iktisadi çatışmalar dalgası, devrimci birliklerin illegaliteden çıkması için elverişli koşullar yaratmaktadır. Çok sayıda yoldaşın hatası, sorunu şöyle koymalarında yatmaktadır: Ya illegal birlikler, ya da resmi makamların izniyle legal birlikler. Aslında sorunun böyle konması bile zaten yanlıştır. Görev, politik mevzilerini terketmeksizin, ne pahasına olursa olsun, yeraltı sığınağından çıkmaktır. Bu amaçla illegal, yarılegal ve legal çalışmanın bütün biçimlerini birbiriyle birleştirmek ve işçileri her vesileyle, herhangi bir isim altında örgütlemesini becermek gerekir. Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin Çin, İtalya ve Yugoslavya'daki yandaşlarının zaafları, illegal birliklerin faaliyetini ustalıkla geliştirmeyi bilmeme, en önemli sanayi dallarına ve sanayi merkezlerine önem vermeme, illegal birliklerin kitleler üzerindeki etkisini örgütsel olarak pekiştirmeme, açıktan varolmak için yeterince mücadele yürütmeme ve herhangi bir isim altında birlik örgütleri yaratmak için yeterli esnekliği göstermemelerinde yatmaktadır. İllegal birliklerin sistemli ve güçlü bir şekilde pekiştirilmesi, bizi yalnızca açıkta varolmaya yönelik bir faaliyet yürütmekten kurtarmamakla kalmaz, tam tersine açıkça var olabilmemiz, faşist birlikler içinde çalışabilmemiz ve bu örgütlerin işçi üyelerini sınıf mücadelesine kazanabilmemiz için illegal bağlantılarımızı ve etkimizi yarı-legal ve legal dayanak noktalarının yaratılması doğrultusunda kullanmayı şart koşar. Sendikal hareketin illegal olduğu ülkelerde, illegaliteye rağmen kitle hare-

ketlerini yönetmenin önemi büyüktür. Burada, kadroların illegalliği ile kitle hareketinin açıkça yönetilmesinin birleştirilmesinde, oynak olmanın ve esnekliğin büyük bir önemi vardır. Lodz genel grevi, böyle bir birleştirmeye örnek alınabilir. Bu tip ülkelerde iktisadi mücadelelerin geliştirilmesi bizi, işletmelerde grev yönetimlerinin oluşturulması ve sınıf birliklerinin açık yasal varlığına hizmet edebilecek çıkış noktası olarak grev hareketine özel bir dikkat göstermeye sevketmelidir.

X. Sömürgelerde grev mücadelesi

Sömürge ülkelerdeki grev mücadelesi, işçi hareketinin politik şekillenmesi ve sendikal birliklerin oluşturulmasının çıkış noktasını oluştururlar. Son dönemde Filipinler, Orta ve Güney Afrika, Çin Hindi ve Singapur'da meydana gelen iktisadi mücadelelerin deneyimleri, bu gibi ülkelerde kendiliğinden çıkan bir grevin, bu ülkelerin işçi hareketinde çok önemli politik bir olay olduğunu gösterdi. İktisadi mücadelelerde sınıf dayanışması ortaya çıkmakta, bu mücadelelerden sınıf birlikleri doğmakta, bu mücadeleler işçi sınıfına kanca atan ulusal-reformist tüm unsurlar için bir turnusol kağıdı olarak hizmet görmektedirler. Örneğin Bombay'ın işçi sınıfı, şu anda Hindistan işçi hareketinde yönetici rol oynayan bir birlik olan Girni Kamgar'ı böyle bir grevin doruk noktasında yarattı. Benzer olgular bütün sömürgelerde gözlemlenebilir. Ama bu mücadelelerin deneyimleri bir başka şeyi daha, kapitalist ülkelerdeki Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının sömürgelerdeki kardeşlerine son derece az yardım ettiklerini de gösterdi. Sömürgelerdeki işçi sınıfının yerli ve yabancı sermayeye karşı mücadeleleri karşısında böyle pasif bir

davranışa artık daha fazla tahammül edilemez. Sömürgelerin ve yarı-sömürgelerin işçileri, kapitalist ülkelerin devrimci işçilerinden gerçek bir yardım ve destek talep etmekte haklıdırlar. Ne var ki bugüne dek bu bakımdan çok az şey yapılmıştır. Halbuki, Çin Hindi, Tunus, Cezayir ve diğer Fransız sömürgelerindeki işçilerin Fransız proletaryasının yardımı olmaksızın mücadele etmelerinin çok zor olduğu, Hindistan, Orta ve Güney Afrika ve diğer İngiliz sömürgelerindeki işçilerin Büyük Britanya işçilerinin gerçek ve ciddi bir desteği olmaksızın kaydadeğer bir başarı elde edemeyecekleri, Filipinler, Haiti işçilerinin Birleşik Devletler işçi sınıfının ileri kesimlerinin yardımı olmaksızın yerli ve yabancı burjuvaziyi parçalayamayacakları apaçıktır. Öte yandan ama kapitalist ülkelerin işçilerinin de sömürgelerdeki sınıf kardeşlerinin desteğine gereksinimi vardır, çünkü yalnızca, hem sömürgelerin ve hem de metropollerin işçi sınıflarının mücadelesinin birleştirilmesi en büyük etkiyi sağlar. Bu elbette, metropollerin ve sömürgelerin işçilerinin, mücadeleye başlamak için birbirini beklemesi gerektiği anlamına gelmez. Bu daha ziyade, ne birinin ne de diğerinin gecikmemesi gerektiği ve birbirlerine en gerekli olduğu anda, yani mücadelenin başlangıcında ve doruk noktasında destek vermeleri gerektiği anlamına gelir. Bu yükümlülüğün gözden kaçırılması en kötü oportünizmdir ve şiddetle mahkum edilmelidir. Başta Çin ve Hindistan işçileri olmak üzere sömürgelerin işçilerinin iktisadi mücadelelerinin hazırlanmasında ve yürütülmesinde sistemli ve enerjik bir şekilde desteklenmesi, iktisadi mücadeleler sırasında politik ve maddi yardım, sömürgelerdeki işçi hareketini ellerine geçirmeye çalışan sosyal-emperyalistlere karşı mücadelenin arttırılması ve son olarak da sömürge ve yarı-sömürgelerdeki genç sendika hareketinin her yönlü desteklen-

mesi: işte kapitalist ülkelerdeki Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının görevleri bunlardır.

XI. Tarım işçileri arasında grev hareketi

Kapitalist ülkelerde ve sömürgelerde tarım ve orman işçileri arasındaki grev hareketinin önemli ölçüde artması, bu grevlerin had safhadaki politik karakteri ve kırdaki sınıf mücadelelerinin bu temelde sertleşmesi, kırdaki bütün proleter güçleri örgütlemeyi Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının ciddi bir görevi haline getirmektedir. Tarım işçilerinin dağınık oluşu, kitle grevlerinin hazırlanmasını ve yürütülmesini özellikle güç bir mesele haline getirmektedir. Bundan dolayı, tüm devrimci sendika hareketi, kır proletaryasının geniş kitlelerinin sınıf mücadelesi temelinde birleştirilmesinde tarım işçilerine örgütsel-politik ve maddi olarak yardım etmelidir. Tarım işçilerinin sınıf mücadelesi bilinciyle eğitilmesine ve tarım işçilerini demagojik vaatlerle kazanmaya çalışan faşizmin teşhirine özel bir dikkat sarfedilmelidir. Grev, faşist demagojiyi teşhir etmek ve devrimci sendika hareketinin kır proletaryasının geniş kitleleri arasındaki konumlarını sağlamlaştırmak için en uygun ve en etkili araçtır. Tarım işçilerinin örgütlenmesi ve devrimci harekete çekilmesi bakımından, kitle grev komitelerinin oluşturulması ve bu grev komiteleri ile sanayi işletmelerinin işçileri arasında doğrudan bağlar kurulması, özellikle büyük bir öneme sahiptir. Devrimci etkiyi kır yoksullarına ve orta köylülere kadar genişletmenin en doğru ve en kısa yolu olduğundan ve grev sırasında her ne pahasına olursa olsun bunların desteğinin sağlanabileceği ve sağlanması gerektiğinden, kır proletaryasının geniş kitlelerini kazanmak bir o ka-

dar ivedidir. Bu nedenle, tarım işçilerinin grev hareketlerinin başlatılması, hazırlanması, örgütlenmesi ve politize edilmesi, tarım işçilerinin proletaryanın genel sınıf mücadelesine çekilmesi ve sanayi işçilerince bunların mücadelelerinin sistemli bir şekilde desteklenmesi, uluslararası devrimci sendika hareketinin en önemli görevlerinden biridir.

XII. Zaaflarımız ve eksikliklerimiz

Son dönemdeki iktisadi mücadelelerde muazzam zaaflar ve eksiklikler kendini gösterdi. Önceden olduğu gibi şimdi de en önemli eksiklik, kitlelerin gerisinde kalma, grevlerin kötü hazırlanması ve bunun sonucu olarak hareketi kendi elimize alma yeteneksizliğidir. Grev hazırlıkları, kısa süreli bir kampanya olarak görülmemelidir. Grev hazırlığı, kitleler arasında sürekli, günbegün, politik ve örgütsel bir çalışmadır. İşçi kitleleri gece gündüz greve hazırlanmalı, ücret sözleşmesinin ancak kısa süreli bir silahlı ateşkes olduğu onlara kavratılmalıdır. Kitleler arasında bu bakış açısıyla yapılan çalışma, her grevdeki kendiliğindenlik unsurlarını asgariye indirmek için uygun zemin yaratır. Öte yandan, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının başında bulunduğu grevler, çok az istisnalar dışında, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının bir grev hareketini yönetmeyi ne kadar az öğrendiklerini ve reformist sendikaların kalıntılarının ve yöntemlerinin içimizde hala ne denli güçlü olduğunu kanıtlamaktadır. Bu kalıntıların en açık ifadesi, burjuva devletin organları karşısındaki legalist tutum, grevlerin yönetilmesine işletmelerden seçilmiş işçileri çekmekteki yeteneksizlik, örgütsüzlerden duyulan korku, grevcileri seferber etmekte ve onların her birine

mücadelede bir yer göstermekteki yeteneksizlik, kitlelerin ruh hali ve deneyimleri karşısındaki yetersiz duyarlılık, mücadele içinde bulunan sözkonusu işçi birliklerini desteklemek üzere tüm işçileri seferber etmekteki yeteneksizlik, tabandan birleşik cepheyi meydana getirmekteki yeteneksizlik, işverenlere tekrar tekrar heyetlerin gönderilmesi, ekonomik ve politik talepler arasındaki uçurum ve değişen duruma göre kitleleri seferber etmenin biçim ve yöntemlerini hızla değiştirmekteki yeteneksizliktir. Tüm bunlar, sağ sapmanın pratikte nasıl göründüğünün türleri ve biçimleridir. Tehlikeli bir oportünist sapma da, grev hareketinin hazırlanması gerektiğini inkar eden bir teori olan, kendiliğinden (spontan) sürekli grev teorisidir (Çekoslovakya). Bu teori, iktisadi mücadelelerde devrimci birliklerin örgütleyici ve yönetici rolünün inkarı demektir ve yalnızca grevlerin yenilgisine, sağ ve reformist zihniyetin gelişmesine ve devrimci sendika hareketinin zayıflamasına götürebilir. Bizim devrimci çizginin lafta tanınmasına ihtiyacımız yoktur; bizim ihtiyaç duyduğumuz şey, bu çizginin günlük mücadelede pratikte uygulanmasıdır. Teorimiz ve ilkelerimizle pratiğimiz arasında bir gerginlik hüküm sürmesine izin vermemeliyiz. Kızıl Sendikalar Enternasyonali IV. Kongresi tarafından öne çıkarılan en önemli eksiklikler ve bunlar içinden de en önemli olanı, yani politik etki ile, bunun örgütsel olarak pekiştirilmesi arasındaki orantısızlık, henüz ortadan kaldırılmış olmaktan uzaktır. Görev, sık sık rutinden, kötü geleneklerden, yeteneksizlikten ve sık sık da işten kaçmaktan doğan zaaflarımızı aşma, çalışmayı yeni bir biçime dökme ve yeni mücadelelerin büyüme hızı ve sınıf ilişkilerinin gerginliğiyle uyum içinde devrimci bir tarzda biçimlendirme çalışmasını on katına çıkarmaktır.

XIII. Yeni kadroların eğitimi

Bütün bu sayılan eksiklikler, kadrolar sorununa en ciddi önemi vermemizi gerektirmektedir. Bizde bir kadro bunalımının hüküm sürdüğü dobra dobra söylenmelidir. Bu bunalımın kökleri derindedir ve ilk elde, kadrolarımızın önemli bir bölümünün devrimci sendika hareketine reformist bir yükle gelmesiyle açıklanabilir. Sosyal-demokratik ve trade-union'cu kalıntılar kendilerini her adımda hissettirmektedir. İleriye doğru atılan her adım, mücadeledeki her yeni keskinleşme, devrimci taktik alanındaki her keskin dönemeç, bazılarında direnişe, bazılarında ise davadan dönmeye yol açmaktadır. Kadrolarımızın bir bölümünün kökeni başka bir dönemdedir ve sürekli dökülmeler, yalpalamalar, sapmalar ve devrimci taktiği uygulamadaki yeteneksizlik bundan kaynaklanmaktadır. Bundan çıkan sonuç, mücadelenin yeni aşamasının gereklerine yeterince yanıt veren yeni kadrolar yaratmamız gerektiğidir. Kadrolar ancak mücadele içinde doğrudan aktif çalışma ile eğitilir. Bu kadrolar nereden gelecektir? İşletmelerden, grev yönetimlerinden, sınıf mücadelesi cephesindeki aktif öncü savaşçılar içinden. İktisadi mücadeleler yüzbinlerce işçiyi kendi alanlarına çekiyorlar, ve bu kitle içinden yüzlerce ve binlerce genç kadın ve erkek işçiyi çekip almayı ve onları yönetici mevkilere getirmeyi bilmeliyiz. Gençler, büyük bir cesaretle önplana sürülmelidir. Devrimci sendika hareketinin kadroları için en iyi okul, gündelik mücadelelerdir. İşletmelerden yeni ve taze güçler çekmesini beceremeyen bir örgüt, kemikleşmeye ve trade-union'cu yozlaşmaya mahkumdur. Bu çalışmaya cesaretle ve kararlılıkla girişmeliyiz; o zaman işletme işçilerinin içinde ne kadar çok gizli enerjinin, fedakarlığın, inisiyatifin ve mücadele isteğinin yattığını göreceğiz. Yeni güçleri

bulmayı ve gün yüzüne çıkarmayı bilmek gerekir. Aynı zamanda, en önemli şeyin mücadele yoluyla eğitim, günlük mücadelelerin pratiği üzerinden öğrenme olduğunu bir an bile unutmaksızın, kadroların mükemmelleştirilmesine katkıda bulunabilecek kursların ve okulların kurulmasına dikkat sarfetmek gerekir. Yeni kadroların eğitilmesi, tüm devrimci sendika hareketinin en önemli politik görevidir. Kadroların değiştirilmesi mekanik bir şekilde gerçekleşmemelidir. Bu, devrimci birliklerin sanayi ve tarım proletaryasının ana kitlesi içinden yeni güçleri ortaya çıkarıp ayıklama alanındaki tüm faaliyetinin bir bileşenidir ve tüm üye kitlelerinin aktif çalışmaya çekilmesi, özeleştirinin ve birlik içi demokrasinin geliştirilmesi temelinde olmalıdır.

XIV. İşletmelerde faaliyet ve faşizme karşı mücadele

Merkez Konseyi, tüm çalışmanın işletmeler temelinde inşa edilmesinin büyük önemini bir kez daha teyit eder. Bu, gerek sendika hareketinin legal, gerekse de yarı-legal ve illegal olduğu ülkeler için geçerlidir. İşletme çalışması yapmak, her ne olursa olsun fabrika binasında toplantı yapılacağı anlamına gelmez —böyle bir olanağın olduğu yerde bundan elbette mutlaka yararlanılmalıdır—; işletme çalışması yapmak daha ziyade, herşeyden önce örgütsel faaliyetimizin, ajitasyon ve propagandamızın işletme etrafında yoğunlaştırılması ve sözkonusu işletmenin bütün işçilerini örgütsel ve politik etki alanımız içine çekme görevinin olduğu anlamına gelir. İşletme, en önemli örgütsel-politik birimdir ve gündelik çalışmada buradan yola çıkılmalıdır. Bu nedenle, Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının görevi,

işverenler ve onların faşist ve sosyal-faşist ajanlarının baskıları karşısında geri çekilmeksizin, işletmelerdeki konumlarını genişletmektir. Bu yolla devrimci sendika hareketinin iki zorluğu, yani kitlelerle bağ sorunu ve kadro sorunu çözüldüğünden, sorunun ortaya böyle konması daha da gereklidir. Bunların yanısıra, önemli bir sorun daha, faşizmin işletmelere sızmasına karşı mücadele sorunu da çözülecektir. Sosyal-demokrasi ve sendika bürokrasisi tarafından izlenen teslimiyet ve grev kırma politikasının sonucu olarak çok sayıda işçi sosyal-faşizme yüz çeviriyor ve faşizme yöneliyor. Bu görünüm Almanya, Avusturya, Çekoslovakya ve Polonya'da rahatsızlık verici bir boyut almaya başlamıştır. Faşizme ve ona eşlik eden bir görüntü olan sosyal-faşizme karşı mücadele, öncelikle ve esas olarak işletmelerde verilmelidir. Faşizm, işçi sınıfının geri tabakalarını ve özellikle de tarım işçilerini kullandığından, bu kadın ve erkek işçi tabakalarını kazanmak için enerjik bir mücadele vermek gereklidir.

Faşizme karşı mücadele ile bağıntı içinde, işletme içindeki ve dışındaki faşist çeteleri püskürtme amacıyla özkoruma örgütlerinin örgütlenmesi sorunu tüm önemiyle ortaya çıkmaktadır. Özkorumanın iktisadi mücadeleler döneminde büyük önemi vardır; çünkü deneyimler, burjuvazinin ve sosyal-faşistlerin grevlerin boğulması ve grevcilerin dağıtılması amacıyla özel çeteler oluşturduklarını gösterdi. Dolayısıyla özkorumanın yaratılması bir zorunluluktur. Faşizme karşı mücadele ancak, işletmelerde işverenlerin gözdelerine karşı işçilerin birleşik cephesini oluşturmayı, işletme işçilerinin ezici çoğunluğunu kazanmayı ve faşist gericiliğin yolunu düzleyen sosyal-faşistleri mevzilerinden uzaklaştırmayı becerebildiğimiz ölçüde etkili olacaktır.

Merkez Konseyi, faşist ajanların işletmelere sızması tehlikesini küçümsemeye karşı tüm örgütleri uyarır ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin tüm seksiyonlarını, faşist örgütlerin işçi kitleleri içine sızmasının bütün tür ve biçimlerine karşı kararlı ve sistemli bir mücadele vermeye çağırır.

Merkez Konseyi aynı zamanda Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin bütün seksiyonlarını, kendini anti-faşist lafların ardına gizleyen sosyal-faşizmin sanki faşizme karşı mücadele yürütebileceği ya da bunu istediği şeklindeki oportünist teoriye karşı kararlılıkla mücadele etmeye çağırır.

XV. İktisadi mücadelelerin uluslararası karakteri ve uluslararası yönetim

Sınıf mücadelesinin bugünkü aşamasının kendine has bir özelliği, ekonomik grevlerin öneminin genel olarak sözkonusu devletin sınırlarını aşmasında yatmaktadır. Bunun nedeni herşeyden önce, uluslararası tröstlerin ve tekellerin gelişmesinin, işletmelerin üretim ve iktisadi bağlantılarını ülke sınırlarının dışına taşırarak büyütmesi, uluslararası işveren birliklerinin, kendi işçileriyle çatışma içinde bulunan işverenlere maddi yardım yapması ve işverenlerin, grevlerin uzun ve çetin sürmesi halinde, siparişlerini diğer ülkelerde yaptırtmasıdır. Tüm bu hususlar Kızıl Sendikalar Enternasyonal yandaşlarının önüne, boykotlar, grevler vb. biçiminde uluslararası eylemlerin örgütlenmesi sorununu atmaktadır. Ama bunun için aynı sanayi dalının işçileri arasında direkt ve ilgili Uluslararası Propaganda ve Eylem komitesi aracılığıyla daha sıkı bağların kurulması gerekir. Bu-

rada, komşu ülkelerin işçileri arasında özel dayanışma anlaşmaları, grevcilerin desteklenmesi konusunda bir yarışma düzenlenmesine ilişkin özel anlaşmalar imzalanması deneyimlerinden yararlanmak yerinde olur. Uluslararası tröstlerin ve tekellerin işçilerinin, aynı anda ve ortaklaşa eylemler örgütleyebilmeleri ve iktisadi mücadelelerde birbirlerini karşılıklı destekleyebilmeleri amacıyla, birbirleriyle birleştirilmesi özel bir öneme sahip olurdu.

İktisadi mücadelelerin uluslararası karakteri, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin önüne, uluslararası yönetim ve grevcilerin dolaysız örgütsel desteklenmesi sorununu koymaktadır. Desteğin türü ve biçimi farklı olabilir, ama Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin tüm faaliyetinin bu yönde aktifleştirilmesi zorunludur; Merkez Konseyi, Yürütme Bürosu'nu bu sorunu işleme koyması ve Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin bütün seksiyonlarının güçlerini ve kaynaklarını kullanarak iktisadi mücadelelerin yönetimine doğrudan katılmak şeklinde bir rota tutmakla görevlendirir.

XVI. Uluslararası yardımın örgütlenmesi

Bir ülkenin işçilerini, diğer bir ülkenin işçilerinin mücadelesinin başarısı doğrudan ilgilendirmesine rağmen, grevler sırasındaki karşılıklı yardım şimdiye değin çok kısıtlıydı. Genel olarak bu, birincisi, birçok ülkede Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşlarının reformist birliklere üye olmaları ve elleri altında kendi araçlarının bulunmamasıyla ve ikincisi, sınıf mücadelesinin elde bulunan tüm yardımcı araçları yutan son derece gergin hali ile açıklanmaktadır. Tüm bunlara rağmen, ikti-

sadi mücadeleler sırasındaki yetersiz dayanışmanın ana nedeni bu değildir. Bunda gerek kitlelerin gerekse de kadroların yetersiz enternasyonalist eğitimi büyük bir rol oynamaktadır. İktisadi mücadelelerin bu soyutlanmışlığı yalnızca sözkonusu grevin sonucu açısından değil, aynı zamanda komşu ülkelerdeki grevlerin sonucu açısından da bir tehlike oluşturmaktadır. Çünkü dıştan herhangi bir yardım olmaksızın güçlü işverenlerle karşı karşıya gelen işçiler, diğer bir ülkedeki sınıf kardeşleri onların yardımına ihtiyaç duyduklarında, yardım etmeyi de düşünmeyeceklerdir. Bu nedenle, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne bağlı tüm işçilerin enternasyonalist eğitiminin dışında, yalnızca lafta değil, bilakis pratikte de uluslararası dayanışmayı güçlendiren gerçek bir yardımın örgütlenmesi de zorunludur. Bu bağıntıda, uluslararası bir dayanışma fonunun kurulmasına ilişkin kararın gerçekleştirilmesi sorunu yeniden ortaya çıkmaktadır. Merkez Konseyi, bu sorunda ortaya çıkan edilgenliği ve bazı durumlarda gösterilen direnişi en kesin bir şekilde mahkum eder. Bazı örgütlerin çeşitli gerekçelerle, bir kongre tarafından alınmış bir kararın gerçekleştirilmesini ertelemesi olmayacak birşeydir. Merkez Konseyi, Yürütme Bürosu'nu, uluslararası bir dayanışma fonunun oluşturulmasına kesinlikle girişmekle ve bu fonun durumu ve kurulması bağıntısında ortaya çıkan engeller ve zorluklar hakkında Kızıl Sendikalar Enternasyonali V. Kongresine bir rapor hazırlamakla görevlendirir.

XVII. Uluslararası propaganda ve eylem komiteleri üzerine

Grev hareketinin doğru yönetimi ve enternasyonalleştirilmesi, tek tek meslek dallarındaki güçlerimizin ge-

liştirilip sağlamlaştırılması ve Uluslararası Propaganda ve Eylem Komitelerinin geliştirilmesi yönünde esaslı bir örgütsel-politik çalışmayı gerektirmektedir. Bağımsız devrimci birliklerin büyümesiyle birlikte Uluslararası Propaganda ve Eylem Komitelerinin (UPEK) iktisadi mücadelelerdeki rolünün artması ölçüsünde, bu daha da gereklidir. Kızıl Sendikalar Enternasyonali Merkez Konseyi, Uluslararası Propaganda ve Eylem Komitelerinin artan önemini KSE'ne bağlı örgütlerin tümünün kavrayamadığını, ve bugüne değin UPEK'lerin faaliyetine gerekli dikkatin gösterilmediğini saptamak zorunda kalmaktadır. Oysa bir dizi Uluslararası Propaganda ve Eylem Komitesi, gerek örgütlü işçilerin sayısı bakımından, gerek yürüttükleri çalışma bakımından, uluslararası reformist meslek sekretaryalarını oldukça geride bırakmışlardır. Merkez Konseyi, Yürütme Bürosu'nu, Uluslararası Propaganda ve Eylem Komitelerinin faaliyetlerini daha da geliştirmekle ve bu komitelerden hangilerinin, devrimci bir meslek-enternasyonaline dönüştürülebilecek şekilde örgütsel ve politik başarı gösterdiği üzerinde düşünmekle görevlendirir. Merkez konseyi, emperyalist savaş hazırlığına karşı mücadelenin pratik örgütlenmesinde ve savaş mühimatının üretiminde ve taşınmasında özellikle önemli bir rol oynayan sanayi dallarındaki çeşitli örgütler arasında deneyim alışverişinde Uluslararası Propaganda ve Eylem Komitelerinin oynadığı özel rolü vurgular. Merkez Konseyi, Uluslararası Propaganda ve Eylem Komitelerinin yönetici organlarına, en önemli ülkelerin en büyük sanayi örgütlerinin temsilcilerinin alınarak bunların genişletilmesini zorunlu görmektedir.

XVIII. Pasifik Okyanusu kıyılarında ve Latin Amerika'da grev hareketleri

Pasifik Okyanusu kıyılarındaki ve Latin Amerika'daki grev hareketleri ve işçilerin bu temel üzerinde sınıf bilinçlerinin artması, iki sendika hareketi merkezinin, yani Pasifik Sekretaryası'nın ve Latin Amerika Sendikalar Federasyonu'nun oluşturulmasına yolaçtı. İktisadi mücadelelerin büyümesinde bu merkezler, uluslararası işçi hareketinin deneyimlerinden yaklaşmakta olan sınıf mücadelelerinde yararlanmayı bildikleri ölçüde, büyük bir rol oynayabilirler.

Merkez Konseyi, Pasifik Sekretaryası'nın ve Latin Amerika Sendikalar Konfederasyonu'nun Pasifik kıyılarındaki ve Latin Amerika'daki örgütlü işçilerin ezici çoğunluğunu sınıf mücadelesi platformu temelinde birleştirdiğini memnuniyetle tespit eder. Hem Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne bağlı örgütleri, hem de onun dışındaki örgütleri kapsayan bu her iki geniş birleşik cephe örgütünün önemi de, daha kısa bir süre öncesine kadar hiçbir Enternasyonal'le bağları olmayan işçi birliklerini (Avustralya, Filipinler, Hindistan, Ekvator, Kolombiya, Peru, Paraguay, Küba vs.) uluslararası örgütlü işçi hareketine çektikleri ölçüde büyümektedir. Bu iki örgüt de sınıf mücadelesinin platformu üzerinde durduğundan, sömürge halklarının bağımsızlığından yana olduklarından ve dünya emperyalizminin reformist acentalarına (Uluslararası Çalışma Örgütü, Pan-Amerikan Çalışma Federasyonu) karşı mücadele ettiklerinden, Merkez Konseyi, Yürütme Bürosu'nu, Pasifik Sendikalar Sekretaryası ve Latin Amerika Sendikalar Federasyonu ile kardeşçe ilişkiler sürdürmekle, Pasifik Okyanusu kıyılarındaki ve Latin Amerika'daki tüm işçileri bir-

leştirme doğrultusundaki mücadelelerinde onlara her türlü desteği sağlamakla ve iktisadi mücadelelerin yönetimi alanındaki deneyimlerini onlarla paylaşmakla görevlendirir.

XIX. İktisadi mücadelelerde işçi örgütlerinin seferber edilmesi

Kızıl Sendikalar Enternasyonali yandaşları, kooperatifler, spor dernekleri, kültür ve eğitim kurumları, proleter kadın ve gençlik birlikleri, Uluslararası İşçi Yardımı, Uluslararası Kızıl Yardım'dan iktisadi mücadeleler amacıyla yararlanmaya özel bir dikkat sarfetmelidirler. Deneyimler, bu örgütlerden bazılarının ayrı ayrı yürüdüklerini, proletayanın iktisadi mücadelesi ile bir ilişkileri olmadığı görüşünde oldukları için, yapabilecekleri şeyleri yapmadıklarını göstermektedir. Proleter örgütlerin iktisadi mücadele karşısındaki böylesi biçimsel tavırları en kesin ve en sert bir şekilde mahkum edilmelidir. Hangi dalda faaliyet gösterirse göstersin, her işçi örgütü, proletaryanın iktisadi mücadelelerine yardım etmek ve işbirliği yapmak amacıyla seferber edilmelidir. Ancak bu yolla, işçi sınıfı içinde mücadele yeteneğine sahip güçler bir yerde birleştirilip, işverenlerin ve sendika bürokrasisinin birleşik cephesi karşısında zafer şansının artırılmasında amaca uygun bir şekilde bu güçlerden yararlanılabilir.

Bu bakımdan henüz çok az şey yapılmıştır. Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin seksiyonları, halihazırda varolan örgütlerden yeterince yararlanmayı bilemediler ve grev komitelerine bağlı, özel görevleri ve hedefleri olan özel organların (mali komisyon, ajitasyon grupları

vs.) oluşturulması için çok az girişimde bulunuyorlar. Merkez Konseyi, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin bütün seksiyonlarının dikkatini, yaklaşmakta olan iktisadi mücadelelerde yararlanmak ve yedekler yetiştirmek amacıyla tüm işçi örgütleri içerisinde enerjik ve sistemli bir çalışma yürütme gerektiğine çeker.

XX. Sonuçlar

Yaklaşmakta olan mücadeleler, Kızıl Sendikalar Enternasyonali'ne bağlı olan tüm örgütlerden, güçlerin toparlanması ve birleştirilmesi, devrimci birliklerin ve devrimci sendika hareketinin pekiştirilmesi ve güçlendirilmesi doğrultusunda artan bir eylemlilik ve sıkı bir çalışma talep etmektedir.

En önemli görev, tayin edici üretim dallarında (metalürji, madencilik, taşıma, kimya sanayii) sağlam mevziler elde etmek, hayati önemdeki kamu işletmelerinde (elektrik işletmeleri, gaz kurumları vs.) etki kazanmak ve işçi sınıfının tayin edici çoğunluğunu kazanmayı somut pratik günlük görev haline getirmektir. İçinde bulunduğumuz aşamada Uluslararası devrimci sendika hareketine düşen muhteşem görevleri gerçekleştirmek için çalışma biçim ve yöntemleri kesinlikle değiştirilmeli ve kitle çalışmamız çok daha hızlı bir tempoda yapılmalıdır. Bütün güçlerimiz seferber edilmelidir. Herhangi bir devrimci birliğin her bir üyesi, devrimci sendika muhalefetinin her üyesi, yeni kadın ve erkek işçi ve gençlik katmanlarını devrimci sendika hareketinin saflarına katma çalışmasına aktif olarak katılmalıdır. Saflarımızdaki tembelliğe, edilgenliğe, reformist geleneklere karşı mücadele edilmelidir; kitlelerle bağlarımızı gevşeten ve

devrimci sendika hareketinin etkisini artırmayı engelleyen herşeye karşı mücadele edilmelidir. Çatışmamız, emek ile sermaye arasındaki dev çatışmalar döneminin gerektirdiği taleplerle uyum içinde yeniden şekillendirilmelidir. Kızıl Sendikalar Enternasyonali IV. Kongresi'nin **«Fabrikalara, işletmelere, kitlelere!»** sloganı bugün her zaman olduğundan daha doğrudur. Bu sloganın gerçekleştirilmesi, Kızıl Sendikalar Enternasyonalinin bütün örgütlerinin dikkatlerinin odak noktasında durmalıdır. Çünkü devrimci sendika örgütlerimizi burjuva devletin, işverenlerin ve sosyal-faşizmin birleşik cephesine karşı mücadelede güçlü bir silah haline getirmenin tek yolu budur.

Merkez Konseyi, politik etki ile bu etkinin örgütsel bakımdan perçinlenmesi arasındaki orantısızlığın azalmamış olduğunu, bu orantısızlık ortadan kaldırılmaksızın, zaaflarımıza ve eksikliklerimize karşı amansız bir mücadele yürütülmeksizin ciddi bir şekilde iktisadi mücadelelerin yönetilmesinin mümkün olmadığını bir kez daha vurgular. Bu dengesizliğin aşılmasının önkoşulu, sert bir özeleştiridir. Esas mesele, yeni durumun Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin tüm seksiyonlarından yeni çalışma biçimleri, yeni çalışma yöntemleri ve yeni bir çalışma hızı talep ettiğini ve devrimci sendika hareketinin örgütsel sağlamlaştırılmasının ve güçlendirilmesinin içinde bulunduğumuz sınıf mücadelelerinin büyümesi aşamasında en önemli politik görev olduğunu kavramaktır.

ISBN 975-7349-08-9



inter
yayınları